Pr.i Edlumbang Et. Al.
accommodavit R.P.
Benigno. d. 22
Augusti. 1696.

EMMANUELIS

THESAVRI

PATRITII TAURINENSIS,

Comitis, & Magnæ Crucis Equitis, Sanctorum Mauritij, & Lazari.

ELOGIA.

HONORI & NOMINI

ILLUSTRISSIMI DOMINI

D. STANISLAI

à Skarſzew

SKARSZEWSKI

CASTELLANI MALOGOSTENSIS

Magni Arcis Cracovienſis

OECONOMI.

In Caliſſienſi Soc: IESU *Collegio*

Impreſſa Dicataq;

Anno M. DC. LX. V.

ILLUSTRISSIMO DOMINO

D. STANISLAO

à Skarſzew

SKARSZEWSKI

Caſtellano Małogoſtenſi,

Magno Arcis Cracovienſis

OECONOMO.

NObilis hic è Latio Advena cum ſatis alibi publicæ lucis hauſiſſet, nondum ſibi plenã uſurpaſſe viſus, niſi eam à Polono quoq; cælo derivaret. Hanc ubi ſub KARNKOVIANI AGNI *ſidere, in hac Muſarum Majoris Poloniæ Regia nactus eſt, apud Te jus hoſpitij prehenſat apud quem Bonas*

Artes, non hospitium sed domicilium fixisse persuasus est. Adeoq; non jam ille ad Te novus hospes veniet, quem illustri inter Purpuratos exemplo familiari prope, tot Eruditorum, ac ipsius etiam Eruditionis complexu, olim jam apud Te receptu donasti. Ita ut non jam se ad Te deferat, sed in illo Literatorum Senatu, quem in capacissimæ mentis Arce, magis quàm in ullo Doctorum Voluminum armario, suis velut sedibus cõtines inveniat. Ibit inde inter manus plaususq;, Magni Tui quod præfert Nominis invitamentis, desideria sui provocaturus. nempe ex vestibuli majestate, de intimis Domûs penetralibus facile decernitur. In fronte Regum, Ducum, Dynastarum, augustæq; Messiæ Gentilium familiæ, quem ille potiùs locaret, quam olim intimo tot Regum magnorumq;

rumq; Principum commercio, ac familiari consuetudine commendatum? Quo te ille loco statuat ac pretio, credo non habes necesse perquirere, cum illi, ante tot, Virtutu & Heroæ mentis exempla, agmen ducis. Vnum deerat, ut dum suis Heroes istos donat & ornat Elogijs, suum quoq; Magno Tuo Nomini adnecteret. Sed qui manu illum ad Te duxit, Mæcenatemq; monstravit, disertè monuit; Parceret, pretium apud Patronum non habituro, quin & offensæ ac affectibus ejus obnoxio labori Eam illi indolem esse, (crederet conscio) quæ quanto magis laudanda patraret, tanto minùs ferat Oratores. In ipso conatu ac limine laudum, eam quæ cæteras abdere solet Virtutes, obviam fore Modestiam; quæ ex ipsius Auctoris sententia, Auctoritatem meritis ex silen-

 tio

tio meliùs parat: & vestigia Virtutum confundens, de Patroni gestis nihil constare vult nisi nihil. contenta, si alumnos habeat, non ignotos virtuti, ignotæ licet virtutis: *& si quæ in illis maximè præstant, minimè prostent. solamq; ex abdito venerationem licere. Paruit, & tamquã diserti hujus Oratoris laudibus obstrepere nollet, satisq; ad gloriam crederet, inaccessum esse laudibus, id tamtum, quod alijs hoc ipso in opere dicavit elogium huc transtulisse, & suo velut loco reposuisse contentus, adeoq; domestico huic Tuo Te reliquisse Oratori:* Ingenti hac, *ait ille*, virtute, virtutes omnes operiat; hanc tamen unam quâ cæteras tegit nunquam teget, cum hoc ipsũ appareat quod nolit apparere. ita maximè laudes suas exprimit, dũ supprimit.

Neq;

Neq; verò nos etiam plus audere, & augustis hisce ante reconditas Virtutum Tuarum Opes ac Ærarium Modestiæ excubijs, violentos esse decet. Satis fuerit ad exaggeratas quà Patroni quà Muneris laudes, profiteri, quod THESAURUM THESAURO *addamus.*

P A-

PATRIARCHÆ, SIVE CHRISTI SERVATORIS GENEALOGIA.

Per Mundi ætates traducta

A. D. EMANVELE THESAURO *PATRITIO TAVRINENSI* Comite, & magnæ Crucis Equite. SANCTORUM MAURITII ET LAZARI.

MUNDI
PUERITIA.

PASTORES.

ADAM & EVA

Linea infamis		Christi linea.
Cain.	*Abel.*	Seth.
Henoch.		Enos.
Irad.		Cainam.
Vabiael.		Malaleel.
Mathusael.		Iared.
Lamech.		Enoch.
		Mathusales.
Iabel. Iubal. Tubal.		Lamech.

ADAM
TERRÆ FILIUS.

ÆNIGMA.

Siste gradum Viator; mira leges.
Hic ille jaceo, per quem omnes jacent.
Natalis mihi Sedes Damascus,
Licet in Creta nato.
Creticum quippè signum dum instituor,
Ex Typo Prototypus fio;
Ut Hominē me verè dicas, fictū & verū:
Cælo natum ex cæno.
Nec orbus, nec posthumus fui,
Sed Patris expers.
Vel fecit me Pater, non genuit,
Matrem habui, quæ me habet.
Lignea nutrix sine lacte,
Virum me aluit, non puerum,
Filiam non filiam Uxorem duxi.
Quæ simul nata, & nupta,
Uno partu Nepotē mihi, & liberū genuit.

Rex

Rex sine urbibus, dives sine auro,
Sine magistro eruditus, ludum aperui.
Tot nactus auditores, quot homines.
Heu stolida sapientiæ fames?
Cū ōnia scirē, ut plura scirē, desipere cœpi
Virorū sapiētissimus demētor à fœmina.
Qua male Suada:
Pomū cælesti interdicto circūscriptū attingens,
Beatæ sylvæ fructꝰ dū corpo, Sylvā amitto.
Itaq; cum profuga Conjuge,
Ex Rege Agricola:
Quia Numen non colui, terram colui.
Hoc uno concordes conjuges,
Quod uno juncti jugo,
Matris uterum tam diu secuimus,
Donec utero nos recepit.
Itaq; me Uxor immortalem peremit;
Uxorem ego, uterq; omnes.
Ah, quam de minimo perivimus!
Tantum malum attulit malus.
Cujus frondibus obvolutus Anguis,
Venenum vomuit, omnes hauserunt.
Tuus ergo Genitor, sed nunquam visus,
Te peremi antequam gignerem.
Sed ô lætas malorū vices! A3 Li-

Ligno eodem reparatus, quo perij,
Indidem venenum traxi, & medelam
Una in arbore ego deliqui, multa egeſt Deo
Cujus a cæde redivivus,
Superos petij, cum inferos petijt
Minus egeram nisi peccassem.
Nomen flagitas? (pete.
Quatuor mũdi plagarũ nomina ab Græcis
Anatoli, Dysis, Arcto, Mesembria:
Abscissa nominũ capita jũge nomẽ habebis.
Decubui cognati mihi Mundi Anno
ↃM.XXX.
Surrexi post Annos
M.M.M.M.M.CC.XXXII.
Gaude Viator, ac perge.

C A I N
ADAMI FILIUS.

EPITAPHIUM.

Huc mala verba Viator.
Perditorum Princeps tales poscit inferias.
Hic avarum Agricola, Felicis frater Pastoris,

 Pejo-

Pejores fruges Aris imponens, omnes amisit;
Et ingratus Deo Sator, ingrata sibi fata de-
prehendit.
Itaq; mordaci consumptus invidiâ,
Quod Abelis Hostijs felicius succederet;
Ne fraterna victima litarent, victimam fe-
cit Fratrem.
Primus hic flagitiorum institor,
Mortem invenit, & invexit.
Horruit mors expiandis sceleribus nata
Primos sibi aditus per innocētis jugulū frāgi.
Mirata primò se ictu magnā orbis partē ort[illegible]sse
Tā dulci delinita sāguine, innocētes avidiꝰ petit
Tā dextero erudita jactu, cæteros certius ferit
At non impune tulit proditor;
Forum nactus sylvam suam, testem mortuum,
Apparitore ūbrā carnificē culpā, judicē Deū.
Ergo inani pavore territus, ac se ipsū terres,
Idem semper & alius, ibi semper & alibi;
Se fugit ac sequitur, scelestus scelestum:
Umbram suam pavet, mendax mendacem:
Inter mortis metum, ac vitæ odium,
Ut nullibi vivat, ubique vivens;
Quia timēda nō timuit, timet nō timēda.
Urbem primus condidit; nec immerito:

Ut si campis securitatem depulerat,
Carcerem sibi moliretur.
Sed nulla impijs tuta latebra,
Cum malis ubique malè sit.
Hunc urbe suâ exulantem
Lamechus Nepos pro fera ferit;
Facili errore, ferarum similem.
Æquo igitur & iniquo jure,
Malus à malo supplicium capit, quod dedit:
Et parricidio fratricidium expiatur.
Bis lugendum Parentibus facinus;
Cum cõmittitur, & cum punitur.
Male moritur, vivis Parentibus:
Ab furijs raptatus, primus Tartarũ fũdavit.
Fuge Viator, ac solum quate.

A B E L
ADAMI FILIUS.

TUMULUS.

Viator quid est? Clamosum hoc Solum,
Et ignotam de glebis vocem, formidas?
Pri-

Primus hic omniũ tumulqꝫ mortalibus patuit
Nondũ patiente terrâ suis se fœtibus sarciri.
Conditur sub hoc cæspite virgineus pastor;
Primorũ hominũ secũda proles, & primũ funus
Male suis oculis vaticinati Parentes,
Abelem, hoc est luctum vocarunt:
Atqui mortem omnibus; vitam nemini
flendam, immersegit
Pastoritiam;
Optimi Principatus imaginem
Nã errantium pecudũ populo sub legẽ misso,
Regale munus, & gregale permiscens,
Pedum pro sceptro gestavit.
Itaqꝫ Rex inter Oves, Ovis inter Reges,
Obsequentissimæ lanigerorũ Reipublicæ
Imperando servijt, serviendo imperavit.
Villis, non jugulo, tributum imposuit.
Petebat sine naufragio Phryxeas opes e Caulæ
Nam pro auro vellus erat;
Et germanum vocabulum retinente pecuniâ
Pecus tondebat non populos.
Quin ovium lacte non carnibus usus;
Cædibus vivere noluit.
Ita Gregis altor & alumnus
Suarumqꝫ ovium collactaneus,
Alimẽto similes mores traxit.

Candidos non cruentos
Primus tamen Sacerdos Aris Agnos admo-
Sed ovantes oviculæ Deo cadebant,
Et oris sono se beatas professæ:
Tamtumdem præsagiebant Pastori;
Vis scire, quam opima obtulerit?
Tales hostias, ut voraret avidius Numen,
Linguosam in flammam devolavit.
Nec secundas mensas curavit, Caini frug-
O implacatam cognatorum invidiam!
Tabuit cæcâ rabie Germanus Cain,
Ac diu designatum
Blandè seduxit, proditoriè trucidavit.
Quæris quo telo? Ligneo.
Nam tali ex materia nata Mors.
Quæris quid petiverit? guttur.
Hoc enim mortis vestibulum fuerat
Ut non dubites in Abele multatos esse Parēt-
Ah peccantium stolidæ mentes:
Mutū putabat Cain flagitiū, cōpresso illi jugu-
Sed proditorem omnia produnt. (
Hem fracto gutture vocalior Abel,
Hoc è Tumulo Parricidam terrefacit,
Et vivum citat extinctus.
Condisce Viator,
Infandum facinus muta fantur. HE-

HENOGH

CAINI FILIUS.

IRAD Henoci Filius.

VAVIAEL Iradi Filius.

MATHUSAEL Vaviaelis Filius.

CENSURA.

Tecum mihi res est Divine scriptor Moses,
Quod gesta virorum quatuor
Henoci, Iradi, Vaviaelis, Mathusaelis,
De commentarijs eraseris,
Et sæcula totidem, nominibus non hominibus distinxeris.
Sonas nimirum nomina, siles vitam;
Vacuisq; trophæis nudũ titulum inscribis.
Quid nomina sine gestis? quod gesta sine nomine?
Utraq; perierunt; hæc auribus illa oculis
Perinde est carere fastis, ac factis.
Fallor Auctarium censurâ libero.
Suis coloribus singulorum gesta pinguntur.
Dum à Caino dicuntur sati,
Exurgunt suos in ortus virulẽta germina.

Radicis vitium continuant thyrſi;
Deformes ſunt omnes, non difformes:
Fœdo exemplari ſimiles.
Quorſum igitur avita Nepotum crimina,
Argutus ingereret Scriptor?
Narrāda nō erāt facta, ſed mutāda nomina;
Aut ſinguli ſimiles Caino vixere,
Aut unus in ſingulis Cain revixit.
Modeſtus proinde, non moleſtus Moſes,
Ne vel aures loquendo,
Vel hiſtoriam ſilendo læderet;
Loquaci ſilentio.
Infanda geſta, nec vulgavit, nec tacuit:
Annorum etiam numerum conſultò ſiluit.
Nihil enim vivunt, qui male vivunt,
Nec annos impij uſurpant, ſed perdunt.
Novo igitur invento ſupplicio,
Sceleſtos ulciſcitur dum tacet ſcelera:
Calamo pungit quos expungit:
Totq; capita obtrūcat, quot trūcat nomina.
Iacete igitur æternùm
Inceſti, Latrones, Parricidæ;
Digna Caino Proles.
Pro latebrâ & ſepulchro, ſilentium dono.

LAMECH
MATHUSAELIS FILIUS.

ENTHVSIASMVS.

Quorsum Fata consulis Lameche,
Quem inconsultum facta condemnant?
Afflatus vaticinor. Quid hoc est?
Bis amans, bis amens;
Non uno contentus jugali vinculo,
Gemino te mancipium ligas?
Utrãq; igitur pellicẽ, utrãq; succubã facis.
Ut fatidico jam nomine arguaris,
Lamechus mæchus.
Quæ hæc discors concordia,
Cor unum in discordes scindere Conjuges,
Et alternis liberis, alternas inducere,
Novercas?
Licet sine lituo, & infula præsagire
Certũ tibi odiũ rivales infligent Conjuges,
Cum incerti confligent amores.
Uno flagrabis incendio,
Cũ geminus Hymen adversis bellabũt facibus.
Malo omine Polygamiæ licẽtiã facis ex Bigamia. Nam

Nam septuagies septies plectendus,
Septē, & septuaginta liberos suscipies, & depo-
Toties Orbus quoties Pater, (nes;
Impius vero Genitor.
Impio terram genere onerabis
Magis impius Nepos,
Impiorum Principem atavum pro fera cædes.
Nil tibi debet Terrarum Orbis,
Quod Cainū exanimas, si ejus animū retines
Unò jaculo Caino mortē, vitijs vitam dedisti.
Errabit oculus, at non errabit manus,
In flagitia per se docilis.
Filij etiam nece Atavi Manes placabis.
Æquè scelestꝰ, sive scelestos gignas, sive occidas
Hoc habent pessimi optimum,
Quod mutua se se per arma plectunt.
Hoc pessimum, quod sine scelere non pos-
sunt plectere.
Divinare jam libet:
Incipiet Mors hac te punire qua peccas.
Marcente siquidem utrâq; pupillâ,
Antequam vitâ careas, orbe carebis:
Et mortuo destinatā noctē vivus anticipabis.
Regent te filij errantem Patrem,
Qui errantes filios non regis.
Te cæcū antecedent qui scelestum sequuntur.

Ibis tamdem cum filijs præceps Genitor,
In diluvio naufragus
Cupidinis flammis cõbustus, in ũda peribis.

IABEL
LAMECHI FILIUS.

PROSOPOPOEIA.

Viator, bene mihi precare si malus es.
Ego Lamechi primigenius, sed Patre pejor.
De malis benè merui.
Nam cum cælo teste viverent impij,
Nec ulla sceleribus daretur latebra;
Pellicea primus tentoria prætexui,
Quæ Cæli conspectum raperent
Debet igitur impietas mihi, quod cæli oculos fugit.
Citiùsq; adulta, quia inulta,
Nec Patre carui, nec patriâ:
Et sub Ovillis pellibus latitarunt lupi.
Sed malus aliquid meruit.
Nã cum avitũ crimen fratris luerẽt homines,
Sepul-

Sepulcro proludentes in sulco;
Tam improbæ servituti
Vicaria Boum colla succedere coegi;
Hominum jugum remolitus in Bruta.
Felici ergo talione.
Peccarunt Iuvenes, plectuntur Iuvenci.
Nec tardis modo armentis imposui.
Nã quod ferox Equus Equiti servit, meum est munus.
Illexi oblato freno jejuna quadrupedis ora:
Ille, ut ignota xenia ignarus hausit,
Totam vorauit servitutem.
Irascitur jam rabidus.
Et spumæ livore exosas inquinans phaleras,
Undante collo subrigitur
Ac terram scrutante Ungulâ, me quærit.
Servit tamen ingratijs;
Suosq; Domino commodat pedes.
Quanta mihi debeas Viator, vides,
Equum verte: ne Tumulum evertas.
Nam qui Cælum spectare nolui,
Parum egi, si â Cælo spector.

JUBAL

IVBAL
LAMECHI FILIUS.

NÆNIA.

Fingite luctum ridentes Præficæ;
Talemq́; Næniam exsibilate.
Iaces ah tamdem, ac taces,
Modulantium Chorage Iubal.
Dedisti tuæ voci pœnas.
Nam exiguum spiritum quo vita ducitur,
Tu primus frangere ausus ad melodiam,
Spiritum simul emisisti, & amisisti.
Consensêre astra in tuos obitus.
Tu enim cælestis harmoniæ sectatus imaginē,
Sacrum Planetarum concentum furatus,
Divorum delicias mortalibus propinasti,
Poscebant mutæ animantes suo de tortore supplicium.
Tu enim primus testudinē, anguē innoxium
Portatili suâ domo eliminasti,
Ut Harmoniam angui nocentiorem,
Vacua illa in latebra conderes.
Tū secta pecudū viscera, imparibus discreta numeris tetēdisti; Ut

Ut pollice verberatâ, aures mulcerent.
Vah ingratus Pastor!
Qui greges in cythare equuleo mortuos torques,
Et inter tormenta cavere jubes.
Crudelis ut lætos ad Agnorum gemitus,
Choreas ducant Pastorum chori,
Agnorũ visceribus ludis. Malè tibi sit Iubal,
Qui tam dulci peste,
Aures afficis, ut inficias animos.
Latet inter cytharæ fides Cupido infidus;
Qui canoris imbellium pecudum nervis
Feroces Hominum enervat Spiritus:
Et arcu eodem
Chordas ferit, & corda.
Ridet interim furtiva mors,
Quæ dulces inter modos
Inauditum securiùs explicat pedem;
Et læta meditantes letho prævenit.
Stabis æternum exemplum Iubal.
Tibi jocosa Lyræ fila pulsanti,
Tenue vitæ filum fata succident.
Carebis funebri luctu, lætitiæ Author.
Et qui flebili sæculo non flevisti.
Extinctus ridebere.

Ut

TUBAL
LAMECHI FILIUS
HYPOTYPOSIS.

Ex alia in aliam vocaris musicam Viator.
Auras plectro demulsit Iubal:
Aures malleo Tubal obtundit.
Ille tybiæ repertor, hic gladij.
Utrumq; noris ab uno satum Lamecho.
Nam effæminatus, ac ferus Pater,
Titulum divisit Hæredibus.
Hinc alter effœminatur ad cantum,
Alter efferatur ad Arma.
Dubitas de Magistro?
Cerne tam diræ artis rudimenta,
Dices tam bonum ingenium a malo Genio,
En ut ipso prope de Tartaro
Vulnificum ferrum scrutatur veneficus.
Vides, ut sibilantes circum caminos
Fumosus cursitans Faber,
Anhelantes agitat folles,
Qui toties animati, & exanimes,
Alternum spiritum flammis inspirant?

illic

Illic crudus artifex ferrum coquit,
Flammis domitum malleo cruciat;
Et ferro ferum flagellat.
Quæris cur tam ferum sit ferrum?
Suas in nobis vindicat plagas,
Et vulneribus eruditur, ut vulneret.
O dira vitæ fastidia?
Brevem vitam fecit Natura,
Brevissimam culpa, Ars nullam.
Inventus est Caini Nepos, qui Caino invidiam demeret:
Ille mortem vocavit, hic alas addit:
Ille in campum duxit, hic armat:
Ille fecit ut mortalis mori possit,
Hic ut nemo vivus securus vivat:
Ille unum occidit, hic quantos?
Quoties quisq; ferro cadet, in hunc clamabit
Ferreus erat, qui ferrum reperit.
At malo tuo malam artem exerces Tubal,
Ferrum cudis, ferro cades.
Parricidam fecisti Patrem;
Cæderis à Patre.

SETH ADAMI FILIUS.

SIMILES.

Hactenus prava germina,
Nunc sacra & duratura,
Mala tempora melioribus pensantur.
Quicquid Adamo sustulit Cain, Adamus orbi reponit.
En geminum cum Abele Sethum,
Idem & alius ab eo est.
Eadem frons, Religio eadem, idē animus,
Iunge nomina, totos junxeris.
Itaq; sero partu fæcunda Mater,
Duos peperit in uno, vel bis peperit eūdē
Nō perijt Abelis innocētia sed desultavit in Fratrem.
Diceres tam grandem animam,
Nō uno cōtētā corpore, gemina implevisse
Aut geminandæ Parentum voluptati,
Bis natum esse unum.
Nec in uno quidem stabis.
Exibit generis invicti linea nobilis,
Et pa-

Et Patria virtus semel agitata
Aget se in succedaneos Heroàs:
Felicioribus illi terram aratris beabunt:
Gregibus, ac Regibus leges ponent:
Ingenuas artes ingenio extundent:
Templa Deo, Templis vates vovebunt:
Decidet passim execranda fratricidæ propago;
Et Abelis nitorem,
Interrupta Sethi Gentilitas diu retinebit;
Mersoque Orbe sola enatabit.
O quæstuosam Caini invidiam!
Dum Virgunculum perdit, fœcundũ facit,
Et unum metendo, innumerabiles serit.
Sic profuturus semper noceat livor.
Timebit Orcus feracis exẽplum vulneris;
Cum Dei filium occidet,
Tertium Abelem.
Fertili sanguinis elemento innumerabiles gignet.

ENOS
SETHI FILIVS.

ENCOMIVM.

Enossi verò laudibus nil potiùs addiderim
Quã quod ignotum Dei Nomen,
Sub mortales aures solus attulit.
Nil majus dici potuit, nec brevius.
Tanta ista virtus, ut abdiderit reliquas.
Interprete nimirũ, ac sequestre vocabulo,
Cum Empyreo commercia nexuit.
Vt tam facilè sit Deũ rogare, quã vocare.
Tempestivo igitur officio,
Postquam homines alloqui desijt Deus,
Hic Homines docuit cum Deo loqui.
Nec leviùs arrogatum Numini decus.
Nam cum ignotus Deus omnia nosceret;
Magna spargebat munera,
Sed vel ingrata, vel ingratis.
Suspectum enim beneficium est ab ignoto.
Primus itaq; Nomenclator Enos,
Divinis actis nomen inscripsit,
Et hominũ authorẽ hominibꝰ authoravit
Excepere dulcissimũ nomen Cælitũ Chori
Et San-

Et Sanctissimis partum labris.
Inter aurium cunabula versavere,
Arrisit amico vocabulo placidius Cælum:
Et labentes soni reliquias,
Lambentes Auræ collegerunt.
Ivere in plausus canoræ volucres:
Et scribendo Tetragrammato,
Suas certatim pennas pararunt Cygni.
Ipsas adeò Tartari latebras
Magni nominis Echo personuit,
Atq; ingens veluti globus,
De fulminali machina elisus,
Trepidas Eumenides cõsternatasq́; cõfecit
Quæris quid authoramẽti retulerit Enos?
Idem accepit, quod dedit.
Homonimos enim cum suo Numine,
Deum appellavit, Deus est appellatus:
Aras posuit, impositus est Aris.

CAINAM
ENOSSI FILIUS. MALALEEL CAINAMI FILIUS.

OPPOSITA.

Cainamus & Malaleel,
Ignotæ Virtutis, non ignoti virtuti;
Parē pietatē in nomine dispari præseferūt.
Nam Cainam lamentabilem gemitum,
Malaleel læt ū numinis laudatorem sonat.
Optimo nimirum pessimoque sæculo;
Certabant paria virtutibus vitia.
Hinc Religiosa Sethi posteritas,
Illinc nefanda Caini genimina,
Procacitatem modestiæ,
Sacrificij sacrilegia coæquabant.
Itaq; hominem inter homines nullum inveniſſes;
Sed vel Angelos vel Belluas;
Aut Arâ dignos, aut Harâ.

Ade-

Adeò mortale Genus,
Vel extremos Numinis amores,
Vel extrema odia promeritum
Voluptati & mœrori,
Parem materiam dividebat.
Divisit proinde officium pietas:
Geminosq; Mystas initiavit;
Quorum alter luctâ, alter cantu litaret.
Sile jam Græcia miratrix
Democriti, & Heracliti disparem Genii
Possum melius par divino de autographo promere.
Nam Cainam lugendo, Malaleel canendo
Novem sæcula confecere.
Ille oculos luctu, hic laudibus fauces attrivit:
Et antiquam animam
Alter effleuit, alter efflavit.
Diutiùs tamen vixit Cainamus:
Denique à Cainamo Malaleel est satus.
Vera quippe Voluptas,
Lachrymarum est proles.

IARED

IARED

MALALEELIS FILIUS.

EXPOSTULATIO

Est quo tecum expostulem Fama;
Quæ tot prædita linguis, quot plumis,
Circa Iaredi laudes implûis es,& elinguis.
Nam præter annos ac prolem, nihil admodum pangis.
Non annis vivunt mortales, sed factis.
Tu Iaredi annos prodis, facta perdis.
Quid est hoc aliud quã occidere mortuũ?
Fallor.
Authoritatem ex silentio quæris.
Ad laudũ metam de compẽdio pervenisti,
Dum Iaredũ Enoci Genitorem vocas.
Non poterat intempesto sæculo tam bonus educi,
Nisi ex optimo Patre.
Quã magnũ hoc fuerit docuit mora
Atavus n. esse poterat cũ Pater esse cœpit.
Ut non mireris tam senili ingenio puerũ,
Nemo serius prolem habuit.

Nemo enim diuturnius erat habiturus.

Festiva non sunt quæ festina.

Decennio parturit Elephas, sed Elephãtum,

Celeres partus velut sibi præreptos citò revocant Fata.

Tanti erat igitur novem sæcula meditari,

Ut talem sobolem de suo fingeret exẽplo.

Omnium verò sapientissimè,

Quod vix editum, Aris admovit.

Novum fœnoris genus, Deo fœnerari:

Dare quod acceperis,

Ut luculentiùs recipias quod dederis.

Nam qui mortalis dedicatus est puer,

A morte est manumissus.

Potes jam tu securus esse de Filio, de te Filius.

Utriq; benè cautum.

Neuter suam flebit orbitatem:

Tu Filio superstes eris, Filius tibi.

ENOCH

E N O C H
IAREDI FILIUS.

CENOTAPHIUM.

Inanem ex auro Tumulũ molire Faber,
Et vivaci emblemate
Cæleſtem hominem cæla.
Infantulus fingatur, Aris nõ Cunis reptãs.
Septimus ab Adamo natus, Deo deſtinatus
Ut in ſeptimo quieſcat Deus.
Iam adultum ſolitudini affinge,
Ut honeſtæ lęgatiõi decoros cõparet cult9
Aureo ſqualore lepidam maciem dita;
Argento lacrymas imitante:
Ut pœnitentiam, ignotum nomen,
Non tam ſuadeat, quam oſtendat.
Iam ſylvis digreſſus,
Laſcivos doceat Cainitas
Cæleſtem ultionem præoccupando vitare:
Ac delere lacrymis ſcelera, ne diluvio deleantur.
Heu tardæ mortalium mentes!
Incredulos monet, non movet:

Ac

Ac flenda vaticinās, ridetur vates.
Nimirū, præcipites lētā ultionem non timi
Ignari gravissima queq; lente ferri.
Ergo feliciori legatione ad Sethigenas missum,
Quos in Angelos vertit;
Ab Angelis in sublime raptum sculpe.
Num liquidum aera, num ætherem purum potiatur?
Nondum liquet.
Hunc utiq; alicubi sculpe,
Ubi extra mortis jacula mortem rideat
Et vivis egressus, mortuis superstes,
Solus sibi Phœnix, juvenile senium trahat
Quid agat dubitas?
Orbis spectator, orbi spectaculum parat
In Pseudochristū pro Christo velitaturus
Bellabit contra rebellem,
Et peremptus perimet peremptorem.
Hæc ubi expresseris,
Brevem Tumulo Epigraphen fige.
Enochus hic jacet.
Cum jacebit omnes jacebunt:
Fleas Viator, antequam jaceas.

MA.

MATHUSALES

ENOCI FILIUS
LAMECH MATHUSALE
FILIUS.

EUCHARISTICON.

Vobis verò inclyti Mathusales & Lameche
Humana plaudant ingenia.
Qui diviniſſimam Artium Aſtronomiam
Cælo devocaſtis
Nitebant illa ignita Sidera, & ignota.
clariſſimus ille populus.
Tenebrionum more per noctē bacchari
videbatur.
Neſciebāt tēpeſtates cui gratias haberēt
Aſtro.
Terrebant rupes ridenda Lunæ deliquia;
Non terrebāt comatæ cæli furiæ, Cometæ
Ibat immortale lumē à caduco indiſtinctū
Et mediaſtini vapores
Inter Stellarum Patricios numerabantur
Omnia dixiſſes errātia Sidera, non incedere, ſed exulare;

Omni

Omnia caduca,
Die pereunte nasci, nascente perire:
Totũ deniq; Cælum Oceano tumulari.
Sic improvidis vita carpebatur:
Et assiduas Planetarum lucubrationes
inertissimi spectabant:
Ut hominũ incuria, Astrorũ injuria fuerit
Quæ nomine carebant ut patriâ.
Vos itaq; Cæli Filij;
Stupore duce qui optimus ignorantiæ comes,
Profanis impermissa penetralia rimati,
Cæli oculos Mortalium oculis ostẽdistis.
Cæpere muta illa sidera deprehẽsi Prothei
Suorum cursuum aperire consilia:
Et obscuræ temporum leges,
Admotis facibus legi,
Paucis ante diluvium sæculis
Nata sunt Astra, quia nota.
Sapuit orbis cum senuit:
Cælum nosci cæpit, cum irasci;
Ut disceret genus humanũ quid amitteret
Deniq; pereunte mũdo natæ sunt Musæ,
Quarum prima fuit Urania.
Vos verò cæli interpretes
Paucis ante diluvium Solibus obijstis;
Tem-

Tempeſtivo perfugio in Cælum recepti,
Quaſi homines circumvenire non poſſēt
Stellæ,
Quamdiu Stellarum amici viverent.
Omniū tamen ætates eviciſti Mathuſales,
Longiore dignus ſæculo;
Niſi quæ procul de ſideribus cōjectaveras
Propiùs diſpicere maluiſſes.
Detulit fatali Navigio utriusq; reliquias
Nauclerus Noe.
Tutiſſima prorſus navis:
Cui magneticam pixidē ſacra ſupplebat
Urna,
Oſſa gubernaculum, ſaburram cinis.
Suis igitur grata vindicibus occurrat
Urania.
Muſarum parentibus parētent Muſæ.
Vos hominum linguæ in Cælum tollant,
Qui hominum oculis Cælum obtuliſtis.

MUN-

MUNDI ADOLESCENTIA.

MILITES.

N O E S

LAMECHI FILIUS.

Christi linea.

Cham.	Sem.	*Iap*
Nembroth.	Arphaxad.	
	Salem.	
	Heber.	
	Phaleg.	
	Revus.	
	Sarag.	
	Nachor,	
	Thares.	
Loth.	Abraham.	*Lothi Ux*
	Isaac.	
	Iacob.	
	Tribuni duodecim.	

NO

N O E S
LAMECHI FILIUS.

ANATHEMA.

Adesdum Viator,
Quam cernis Tholo suspensam Trabem,
Votivum invictæ Navis frustulum est;
Quæ nec velo acta, nec remige,
Semel omnes mortales in Orbem novum
trajecit.
Miraris? majora audies.
Mali amores bonos mores infecerant.
Ætatem vitijs anteverterant homines,
Nondum adulti, jam adulteri.
Argumentū deformitatis erat pudicitia,
Non pudicitiæ deformitas.
Nō diligenti manu mittēda erāt fulmina,
Quacumq; caderent, in scelestum casura.
Eò denique sorduerat Tellus,
Ut dilui non posset, nisi diluvio.
Unus in corrupto sæculo integer esse au-
sus est Noes:
Ut scias magna inter vitia.

Marnæ locum esse Virtuti.
Hic frustra auditus vindictæ Præco
Malè feriatos diu terruit,
Serò supplices futuros in supplicio tā sero
Itaq; desperatâ Cæterorum salute, consuluit suæ.
Nam Protofabro Numini;
Ut ineluctabile undarum obsidium eluctaretur:
Arcam pro Arce molitur.
Ibi Sācta cum Conjuge, Liberis, Nuribus,
Novus, at Navus abditur Nauta.
Vide, quàm mala fuerint tempora;
Totā Orbis pietatem trabs una sustinuit.
Ibi Divino delectu Animantium vivaria fecit;
Ut reliquæ cum hominibus perirēt Feræ:
In quarum ingenia transierant homines.
Increscunt undecumq; ferales undæ.
Defluunt, superfluunt, circumfluunt;
Ut Orci mancipia plectant, maria emancipantur;
Ut pereant homines, tabescunt nubes,
Ut terras obruat, Cælum ruit.
Sorbentur cum gregibus populi;
Rotar-

Rotantur cum populis Urbes;
Interit cum Urbibus Orbis:
Ne quid inultum vivat, aquæ plectuntur, quæ plectunt.
Nam Maria ipsa in diluvio pereunt,
Dum sua nomina amittunt.
Quale spectaculum, si superfuissent spectatores?
Sola hæc indomitum Oceenum insedit Machina,
Alterius Orbis spem claudens.
Lusit annuo in naufragio cētenaria navis
Unica in salo salus:
Donec quæ ōnia merserat, emersit terra;
Et suffocatis flagitijs Orbis respiravit.
Itaque speculatrice Columbâ, pacis internunciâ;
Omnium hominum portitor Noes,
In Orbem alium descendit.
Prodiere abdita illa meliorum gentium exemplaria.
Feræ ipsæ, humano ex contubernio minus feræ,
Suis saltibus redditæ.
Tum ex Arca ad Aram procedens,

 Verus

Verus Deucalion,
Ætatis primæ postremus, secũdæ primus,
Victimas pro Naulo solvit:
Et hoc Ratis residuum pro Anathemate
suspendit.
Disce Viator: immersabilis est vera virtus:
Medio in Ponto, Portum inveniet.

C H A M
NOE FILIUS.

DIRÆ

Voveo te tuis manibus,
Navale mancipium Chame.
Cui provida Fata,
Calidum nomen pro stygmate iussere.
Quid enim Chami vocabulum, nisi ardor
impurus?
Apage in Arcam illã, dignior ferarũ cõvi[illegible]
Quanquam fœdior nulla Bellua
Ex natante illo stabulo prodijt.
Nam illæ inclusæ castimoniam servarunt,
Tu

Tu ipso in Salo salax,
Vel in Arca solutus,
Sanctissimam illam salutis onerariam,
Lascivo concubitu polluisti.
Nec sola hæc tua probra.
Primam vindemiam dedicaverat Noes,
Ut triste aquarũ memoriã vino restingueret.
At indoctus adhuc lymphantem Bacchum mulcere lymphis;
Qui de Oceano siccus emerserat,
Fecit in cratere naufragium.
Robustior quippe vini vis,
Effœtum senem prostravit, nudavitque.
Parum fuit nudasse;
Nisi proditorum pudor, pudoris proditor Chame,
Ad Paterna ludibria Germanos convocasses
Tu ne igitur damnosior, an Bacchus?
Ille Patrem spoliat, tu spoliatum ostentas:
Uterq; ingratus Authori.
Furiæ te omnes, insolentissime Puer,
Nova purgati Orbis macula;
Et unicum Patris malefactum.
Meritò illa derides, quæ te genuerunt:
Hoc ipso turpia, quia genuere tàm turpem.

Utinam oculis caruisses, aut linguâ,
Tunc verendæ nuditatis inverecundus spectator ac præco.
Nam tegenda & tacenda, nec tegis nec taces.
Nemo te protegat, de te nemo taceat.
Vereri incipies, quem desinis revereri.
Ibis impacto Genitoris anathemate,
Nudum & ebrium Germanis ergastulum.
Voto eodem filios gignes sed ebrios;
Nepotes habebis sed nudandos.
Hi Palæstinâ & Assyriâ purpurâ exuti,
Fabulâ dabunt, quam rides.
Quin fædo eodem semine progeniti Æthiopes
Impurissimi ardoris tui affricti fumo,
Mores tuos de suo colore testabuntur.
Nec in Parentis arcanis tua stabit curiositas,
Nam præstigiosus inferorum scrutator,
Barbaro Nomine Zoroaster,
Magicas pestes Orco revocabis;
In Orcum revocandus:
Ex unda servatus in flammas.
Desisce Viator, mala culpare Tempora.
Semper sibi orbis constitit.
Ter si diluvio mergatur;
Ter emerget impurior.
Vitia erunt donec homines. MEM-

NEMBROTH
CHAMI NEPOS.

DIGRESSIO.

Aliquid extra orbitam
De Nembrotho leges Viator:
Ne malis artibus partum pereat nomen.
Magnæ etiam infamiæ debetur æternitas.
Hic inter inhumanos immanis,
Tàm corporis, quàm scelerum mole Terram onerauit.
Membra leges excessere, ut animum caperēt exlegem.
Impotens igitur sui, quod nimium posset,
Virtutem violentiâ violauit:
Et Assyriæ sceptrum extorsit, ut torqueret Assyrios.
Itaque non mirere amissum Imperium impio commissum.
Minimum est homines vincere, nisi Deum lacessat.
Nam primus Idololatra, & Idolum,

 Divi-

Divinos sibi honores asseruit.
Debuerat ipse Aræ admoveri, non ipsi Ara.
At vulgo in adulationem prono,
Belus Iupiter dicitur verius deinde Beelzebub.
Levi discrimine, Tyrāng colatur ā Dæmō.
Hinc leve nomen ut sistat, marmori alligat.
Nam cruentis gladijs in scalpella versis,
Suam lapidibus effigiem primus tradidit.
Hærente Naturâ inter imaginē, & exēplar.
Nisi quod mutatis officijs,
Ipse lapidi imaginem, lapis ipsi duritiam commodavit;
Et imaginis imago fuit.
Improspera videbātur hæc scelera si perirēt.
Ergo Turrim meditatur,
Quæ ultra diluvij metum ac mundi metam,
Trophæa cum syderibus misceat.
Eò crevit impietas, ut condenda Solo nomina ostendat Soli,
Et peccare jam pudeat, nisi peccet inCælo.
Grandescit suis authoribus similis Machina,
Gigantum Turris, ac Turrium Gigas:
Quam insistere sperat, contra fulmina fulminaturus.
Sed ignavè superbus Artifex,
Dum

Dum fluminum vires pavet, ad fulminum
sedes accedit.
Et patētiorem scopū exhibente magnitudine;
Vindictæ occurrit, quâm fugit.
Confusis igitur linguis,
Ne cresceret Moles, obstitit cælum
Ut decresceret institit Euphrates.
Vertitur ab imo compacta scopulis Babylon,
Non solidum opus, quia stol dum:
Vani nominis fulcrum, nunc vanum nomen.
Uno prodigiosa miraculo, quòd ruente Turri,
infamia stetit.
Hoc te volebam parumper digredi: ad Chri-
sti proavos redi.

SEM & IAPHET
NOE FILII.

STATVÆ.

Effinge mihi Divine Phidia,
Ingenuos Iuvenes duos,

 Qui

Qui collectum humeris palliolum,
In nudum Patrem averso vultu reijciant,
Ex uno gemini spirent lapide,
Ut cognatæ materiæ nexus unanimes fateatur, ac Fratres.
Tàm Religiosum par Fratrum,
Nec Argi ostendent, nec Athenæ.
Nivea Pharos materiam dabit:
Ut notus marmoris nitor, nitoris arcani sit nota,
Pudibundos volo, & attonitos.
Vis tales fingere? lapideos finge.
Nam magni pudoris antesignanus est pallor, stuporis rigor.
Capitalibus vero literis hoc adijce lēma.
Pijs Fratribus,
Semo, & Iapheto,
Paternæ famæ tutelaribus:
Quòd Parentis nuditatem profanis oculis verberatam,
Honesto pallij oppositu sāctissimé protexerint:
Et infami derisore objurgato,
Infamiam sui sæculi deleverint:
Ac per suos et arm Nepotes,
Trāscriptæ impudētiæ multam irrogaverint

Ob

Ob eamq́, rem munerati,
Pro injecta veste, Regiã Chlamidẽ receperint
Quot Filios, tot Reges,
Orbis universi Regionibus distribuerint:
Alter Hebraeorum, Romanorum alter Parẽs
Hebraicae Romanaeq́, Ecclesiae Protoparentes
extiterint,
Humani demum Generis Servatorem
Progenuerit alter alter colerct.
Terrarum orbis universus,
Prosperae pietatis Imagine in exẽplum datâ
Lubens gratusq́, gratulatur.

ARPHAXAD
SEMI FILIUS.

SALEM Arphaxadis Filius.
HEBER Salemi Filius.
PHALEG Heberi Filius.
REVUS. Phalegi Filius.
SARAG Revi Filius.
NACHOR Saragi Filius.
THARES. Nachoris Filius.

CATALOGVS.

Quicqnid ſexcenti ſoles dedere Sanctum,
Catalogus hic dabit;
Reliqua devoravit oblivio.
Servari debuerant germina, *Servatorem*
germinatura,
Hæc illa renovati, Orbis innocentia,
In Arphaxado, Salemo, atq; Hebero,
Qui ſuos ſibi mõtes pro meta poſitos rati;
Tam

Tàmdiu curis, quàmdiu curiositati vacarũt.
Itaq; suorũ littorum cunabulis appositi,
Ubi nascebantur, crescebant,
Ubi crescebant, denascebantur.
Hoc beneficio diluvium profuit,
Quòd erectis montibus ambitionem circumsepsit.
Sed nimirum, bonis stirpibus agnascuntur stolones.
Creverunt Chamitarum corpora animis majora;
Nam pessima statim adolescunt.
Crevit proinde spatij necessitas, & imperij fames,
Finitimiq; vocabuli authoritate,
Ius & vis pro eodem accepta.
Tunc orti legislatores cum mortuæ leges
Tunc scripta Iura, cum proscripta Iustitia
Hinc nata *militaris disciplina, Ars moriendi;*
Eòq; insolentiæ ventum,
Ut gloriosiùs haberetur, Cælum aggredi, quàm mereri,
Ac Deum adoriri, quàm adorare.
Obstitit Numen audacibus cæptis,

Face-

Faceto & insigni commento:
Dum patriam hominum vocem
In ignota comminuit idiomata.
Tyrannidis ministra lingua est.
Hanc Deus multavit, dum mutavit.
Solvitur .n. mala Respublica, cum dividitur.
Profuit hoc tamen Orbi supplicium:
Dum enim repentè Barbari,
Inter tot linguas viderentur elingues;
Inutili jam convictu,
Inhospitum hâc illâc quæsitarunt hospitium.
Distributa sunt igitur cælitùs exilia, quæ colerentur.
Quâ necessitate
Naves, mobilia mortis domicilia, cõpactæ:
Hinc Maria monstris, Sylvæ Feris ereptæ.
Deniq; una ex Chaldæâ,
In Regiones omnes traductæ Coloniæ;
Et animatus est Orbis.
Solus Heberus Hebræorum Pater, & Isagogus
Patrium Solum, vocemq; retinuit;
Et in pectoris sacrario,
Natale idioma, ad divini oris Oracula conservavit.

Natus

Natus Hebero Phaleg:
Cujus nomine linguarum divisio memoriæ consignata.
Succreverunt Revus, Sarag, Nachor, & Thares:
Quorum laudes siluit Moses,
Ne magni Abrahami laudibus obstreperet.
Itaq; de Abrahamo ut loquamur,
Cæteri sileantur.

ABRAHAMUS THARÆ FILIUS.

NARRATIO.

Abrahami gesta narro; Viator audi,
Hic in Chaldæâ natus,
Cum inter Siderum cultores, Auctorem Siderum coleret,
Patrium cælum amittere maluit, quàm adorare.
Profugus igitur, & palabundus,

Ut Fa-

Ut famē averteret, propè famam evertit.
Nam Conjugis species Abrahamo periculo fuerat:
Nisi Abrahami solertiâ, Conjugi saluti fuisset,
Usque adeò mala sarcina est pulchritudo.
Eo igitur perfugiens, unde profugerat;
Ex Ægypto in Cananitidem redux,
Aram posuit, quietis arrham.
Lothum habuit Fratris Filium;
Cui, permixtis divitijs, cōmercia nexuit.
Societate crescunt opes; sed opibus decrescit societas.
Crevere cum prædijs famuli, cum famulis rixæ.
Nec geminum soliū, unū capiebat solū.
Itaq; cùm affinitas cōfiniū nō pateretur,
Terram partiri maluerunt, quàm corda.
Sed hæc humanarum rerum necessitas;
Sociata augeri, aucta dividi, divisa perire.
Ergo amænissimam Pentapoleos regionem
Tyranni quatuor populantes,
Lothum abducunt.
Perierat Loth, nisi Patruum habuisset,
Qui

Qui servis trecentis sub vexillū collectis,
Tot Hostias, quot hostes jugulavit.
Quis jam trecentos narret Lacones,
Qui non se numerant, sed æstimant?
Plus egere Abrahamo duce totidem
vernæ.
Unam illi repressere aciem, hi quatuor
oppressere.
*Adeò facilè militant, qui Deum habent
commilitonem.*
Sic inter Mortales Abram floruit, sed
mortalis.
*Infelix erat felicitas quæ non habebat he-
redem.*
Nam vanâ Nominis illecebrâ
Abramus erat, non Abrahamus:
Pater videlicet sine prole.
Erogare illi omnia noluit Deus,
Ut aliquid esset quod Deum rogaret,
Rogando, Ismaelem orbitatis solatium ex
ancilla suscepit.
Sed nondum satis.
Invidiosa erat Conjugis sterilitati Ancillæ
fæcunditas;
Liberis egebat tanta fortuna, non liberis.
Itaq;

Itaq; ut nihil jam â Naturâ desideraret,
Nihilque Naturæ deberet,
Rogando, de sterili Conjuge Isaacum suscepit.
Sed carò emit tàm carum pignus;
Ipsum quippè senectæ gaudium
Suâ jubetur dexterâ jugulare;
Lucroso nimirum periculo.
Nam pro sobole oblata stellarum numerũ æquaturus,
Ex Abramo fit Abrahamus:
Ex inani Patre, multorum Pater.
Quæris quàm magnus fuerit?
E sinu metire.
Omnes probos gremio excipit.
Exceptos omnes, beatos facit.

LOTH

LOTH
ABRAHÆ FRATRIS FILIUS.

TOPOGRAPHIA.

Sulphurea, Viator, quam cernis Lacuna,
Pentapolis fuit.
Quinque olim Regibus beata sedes,
Nunc fumosum famosi Cupidinis bustum, suas faces experti.
Inversis hujus ignibus resolutæ nubes,
Imbres in flammas verterunt:
Ut contra Naturam lascivitum non dubites;
Naturæ legibus ita perversis.
Nam contra Naturæ inimicos, inimicæ fœderatæ sunt Naturæ,
Ignis, & Imber.
Sic flendos inter lusus,
Igneâ procellâ afflati Cives omnes,
Præpostere arserunt, ut amarunt.
Immo geminato miraculo,

Ignis

Ignis ex aqua fluxit, mox aqua ex igne.
Ambuſtam quippe Regionis faciem
Pigrum delevit Mare; vere nomine mortuũ,
Cocyto ſimile, unde orta Venus.
Ita profanæ Urbes poſt incendium naufragæ,
A Vulcano mortẽ, a Neptuno tumulũ habuere
De more;
Nam cupidinis flãmas lacrymarũ ſequũtur undæ.
Nulla igitur hic Ceres, nec Cereris comes.
Caſſæ tantùm fruges,
Et poma præſtigioſo colore blanda,
Experientium fauces putri eludunt favillâ.
In exemplum voluptatis quæ foris nitida:
In pœnitendum mox cinerem vaneſcit.
Lætior illa Inſula, Lothi ſedes ac domus fuit.
Qui ſolus æruginoſo ſæculo purus igne non eguit.
Solus incendio ſuperfuit;
Hunc ſuavi cum Uxore, ac Gnatis duabus,
Angeli de Hoſpitio grati vindicavere.
Lege datâ ne Patriam à tergo reſpicerent.
Adeò divina judicia humanis oculis interdicuntur.
Vel averſa Venus miſerationem demeretur.
At fœ-

At fœminæ illiciuntur vetando: augente voluptatem periculo.
Hæc, clivo in isto restitans, dum se vertit, in lapidem vertitur salsum,
Digna sigillaria quæ insulsis mittantur.
Hoc in monte abstrusus respiraverat Loth:
Filiarum comitatu Uxoris jacturam leniente.
Sat felix, quod cariora flammis exemerat
Nescius heu puellarum sinu pejora incendia foveri;
Quæ diu clausæ ruinam faciunt.
Hæ se Virorum generi superstites ratæ;
Virginitatis tædio, maternũ thalamũ scãdũt
Nimirum, festinæ hilaritatis specie Genium soluturæ,
Pleniores calices Patri propinaverant:
Ut Veneri lenocinaretur Bacchus, & ignis in igne fureret.
Hinc nefandæ Bacchantes, ebrij Genitoris implexæ amplexibus,
Fœdis Liberalibus, fœdiora miscent Floralia.
Oh, post illum salem, adhuc fatuæ Sorores?
Debuerant Matri conformari,
Quæ nisi esset statua, nunc fieret.
Verum est quod ajunt, lethalẽ floribus vitẽ:

eum

Cum Virgineos necuerit flores.
Infelix Genitor; cui flammæ ſervatus?
Ignem fugit, & ſecum tulit in dolio.
Felix tamen, quod gemina inter ſtupra caſtiſſimus.
Salvâ honeſtate filias fecit Matres,
Nã clandeſtino Vini Philtro obſtupefactus,
Baccho, Nocte, Somno ter cæcus,
Inceſtum furentes Filias non ſenſit.
Ut non abſurdè aſſeratur, Somnus Paſiphaæ, Maritus,
Cum & inceſtificus eſſe poſſit.
Licet hoc etiam miraculis adnumerare,
Carneam ſtatuam dormiendo gignentem.
Ergo utraq; concepit rivalis Soror;
Et utraq; ſuum peperit fratrem:
Quorum alter Moabitis, alter Amonitis nomen fecit.
Olim Iſacidis infeſtum genus;
Quale tali thalamo ingignitur.
Perge Viator.
Citra fabulam tres fabulas tenes,
Phaetonta, Nioben, Myrrham,

❧)(o)(☙

LOTHI UXOR

METAMORPHOSIS.

Quam stupes muliebrem Statuam
Tanto artificio fictam,
Artifice caruit.
Genita fuit, & sine scalpello sculpta.
Et, quod impensius mirere,
Olim spirabilis & loquuta,
Brevi; Fœmina fuit.
Dicerem Est:
Nisi prodigium videretur:
Fœminam esse & tacere.
Gorgonium vidisse illam putas?
Aut Ciconum fontem bibisse?
Erras se ipsa finxit.
Nam contra Divinum præscriptum,
Dum Patriam spectat, se amisit.
Sola igitur mortalium, nec imaginis egens,
nec Sepulchri,
Ipsa suæ stupiditatis imago,

In

In semita hæret.
Et in sua statua tumulatur,
Licet igitur intra Metamorphoses numerari
Fœminam ex vera fictam,
Immò nunc veram, quia fictam.
Nam quid in fœminis videas, nisi fictum?
Itaq; mentiri solita, seipsam mentitur.
Mortua vivam simulat, vel viva mortuam.
Magis mirere,
Quod insulsa, salsum migravit in lapidem:
In sale mortua, quo viva carebat.
Sic solent fœminæ, sapiunt cum pereunt.
Ah fuge hunc salem; si sapis, Viator.

ISAAC
ABRAHÆ FILIUS.

TRAGÆDIA.

Adeste Cives.
In monte Moriach Tragædia dabitur,
Cui

Cui nihil ſimile dedere Athenæ.
Idumenæus, & Agamemnon fabulæ ſunt:
Et ſi confero, mihi frigent.
Protaſin aget Numinis internuncius;
Qui Iſaacum patriâ jubebit dexterâ immolari.
Diſtrahetur infelix Pater, inter Filij vel Fidei jacturam;
Aut incredulus futurus, aut crudelis:
Atq; ut totas ærumnas ſecum tractet,
Ad ignotam procul Aram peregrinabitur
Ut ſingula per veſtigia gladium parans,
Locũ omnẽ horreat, dum locum ignorat;
Toties enectus, antequam necet.
Epitaſin aget Iſaacus;
Spes Patris, ac timor: Cæli munus & muneris pretium.
Tot victimis à Patre expetitus, nunc Patris victima:
Quem Deus fœneratus eſt Puerum, ut repeteret virum.
Uterq; procedet ſuorum myſteriorum ſacrifer:
Hic ligna geſtans, quibus inardeat,
Ille facem, quam poſteritati ſubijciat.
Nam

Nam totius populi Caput de capite periclitatur.
Iam ad mœstam catastasim venietur.
Hanc uterq; persolvet;
Dum Arâ posita compositâ strue,
Discet Puer ad se pertinere illum gladiū.
Ambigeres flebiliorne Sacerdos, an victima sit.
Nisi quod mollius est amanti
Mortem impetrare, quàm imperare.
Iam in ore primo stat anima:
Iam gladium alter, alter jugulum nudat:
Iam morti acerbissimæ nihil deest,
Præter id, quod *Mortis acerbitatem adimit Mors ipsa.*
Sed catastasis horrorem, læta excipiet catastrophe;
Dum momento eodem,
Imperium Deus, ferrū Genitor revocabit.
Itaq; ad fortunatum Rebeccæ connubium servatum Puero;
Færus aries pro succidanea victima Arā imbuet.
De more Numinis, qui bonis minatur, malos perimit.

Sic

Sic Isaacus iterum natus, Abrahamus iterum Pater,
Uterque Actor, corollam ferent,
Agetur Tragædia ludis verè Olympicis.
Modos faciens Cælestes Chori,
Spectante Cælo, Actore homine, Authore Deo:
Qui veræ cædis progymnasma, ficta in cæde meditatus,
Eodem in monte Filium immolando,
Tragædiam explebit.

IACOB
ISAACI FILIUS.

MONITA.

Habes, Viator,
Tot in Jacob documenta, quot gesta.
Hic in sterili conjugio divinitùs impetratur.
Disce per vota quærere quod optas.

Nam

Nam magnum aliquid porrigit Cælum, cum feceritur.
Iā gemino tumente fœtu, Iacob optimus, Esau pessimus,
Felicissimam simul, & miserrimam fecere Matrem.
Disce quàm finitimum Virtuti sit Vitium.
Cum mali bonis agnascantur.
Sed ô prodigia! Rixantur pueri antequā prodeant;
Et gladiatoria Palæstra uterus est.
Tumultus esse poterat, si magna odia possent latere.
Disce quâm præmaturè se prodant pupillorū ingenia.
Ergo ex pellibus in aciem descendunt: ex utero in orbem.
At primas obtinuit Esau, hærente ad calcem Iacobo.
Disce commune rerum fatum,
Ut dignitates indigni rapiant non servaturi.
Vagus enim venator Esau, rabidâ instinctus fame,
Flatulenta edulia Sacerdotio paciscens,
Fit ex Domino Verna.

Disce

Disce quàm stolida sit improbitas.
Nā irretitus suâ met arte venalis venator,
Cum ad escam involat, libertatem amittit
Conspiravit in Iacobi gloriam
Matris acumen, & Patris cæcitas:
Dum pius, impio similis,
Paternæ dexteræ subrepens, primatum subripit,
Et Esau capitur, dum Feras capit.
Disce tua jura ingenio promovere.
Humaniùs enim mentis acie vincimus, quàm Ferri.
Iam Fratris iras, ut fugiat Jacob, patriã fugit.
Et solicitudines per solitudines mulcens,
Exitium declinat exilio.
Disce quàm arduum sit fratres componere, nisi dividas.
Magnus ex odio Jacobi labor; major ex Amore,
Rachelis Conjugium,
Unam videlicet servitutem, septenni servitute mercatur.
Disce amoris nequitiã, qui sapientes demẽtat.
Imposuit Iacobo Labanus,
Dum

Dum pro pulcherrima, lippam supponit,
Bis igitur ut nubat, bis servit;
Et liberos ut acquirat, libertatē amittit.
Disce quid avaro fidas, si sanguinē sudoribus vendit.
Sed opportuna Soceri importunitas Genero fuit.
Nam sterilem invenit pulchram, deformem frugi.
Disce humanarum rerum vices:
Spē fallit species, utilia sunt quæ spernuntur.
Infelix igitur Rachel, ut prolem pariat vota concipit:
Felix nisi litasset.
Nam animā simul, ac Beniaminum enixa,
Vitam amisit, cum dedit.
Disce quâm nostra nos prodat cupiditas.
Perierat, nisi pareret. perijt, quia peperit.
Iam Natorum ac pecudū gregibus auctus Iacob,
Soceri auget invidiam.
Disce quâm magnum sit infortunium magna fortuna.
At malum, malo mutatur,
Dum à Socero lapsus, in Fratrē relabitur.
Sed

Sed inter furem ac furentem medius,
Illum dolis vincit, hunc donis.
Disce quàm secura monimenta sunt munera,
Nam ferro invictos auro vinces.
Ultima restabant tentamenta virtutis.
Soceri astu, Fratris æstu inconcussus,
Naturum flagitijs concutitur:
Cruento Iosephi spolio deceptus,
Fictam cædem veris lacrymis luit.
Disce multiplici ex connubio plus doloris,
quàm solatij progigni.
Redijt tandem felicitas sera, sed seria.
Lætâ enim ac tragicâ agnitione,
Dum Beniaminũ repetit, Iosephũ reperit.
Itaq; inter Filios duodecim, oscula, & animam dividens,
Ingenti felicitati succubuit.
Disce virtutis leges Viator.
Verè ut gaudeas, diu lugendum.

TRIBUNI XII.

IACOBI FILII.

SOMNIVM.

Suavis futurorum interpres Somnus,
Vel Iosepho ad cælum rapto,
Vel cælo ad Iosephum delato,
Talibus Oraculis puerile pectus implevit.
Huc nobilis infans,
Signiferum illum Orbem, Phœbi Phæbesq; curriculum vide;
Ubi Aſtra duodecim, tēpeſtates alternāt,
Veſtræ familiæ vides Emblema.
Hic Signorum Princeps, ac vernæ fæcunditatis antiſtes *Aries*,
Te tibi oſtendit.
Cui primigeniorum dignitatem
Naturâ negatam Virtus dabit:
Cum ex famulo Princeps,
Ægyptum ditabis, ab Ægypto ditabere.

At

At ille torosus, & Aratro sacer *Bos*,
Isacharus est:
Qui oneris, quàm honoris patientior,
Vectura victitans, juge perferet jugum.
Iam *Geminorum* Fratrum nodus, Beniamino astruit.
Vero Philadelphiæ exemplo.
Unico tecum animo, quia ab unico utero.
Iam verò sub æstuosum tropici limitem
Refugus latibulans *Cancer*.
Nephtalis est, à recto retrogradus.
Nec servile ingenium mirere, de Servâ natum.
Cernis subinde, jubatum radijs *Leonem*.
Magnanimum, victor strenuum caput?
Hæ Iudæ dotes;
Qui nomen Genti, sceptrum Regibus,
Messiæ natales dabit.
Virginem verò
Solivagum, severum, sed castum Sydus,
Ad Levim referas,
Quem pudicitiæ amor, ultorem libidinis faciet,
Ac Tribu Soloq; dimotum, aris Temploq; admovebit.

Danum

Danū æquissimū iudicem; *Libra* præsagit:
Quæ noctem diemq́; hoc est pœnas, & præmia,
Pari lance, suspendit.
Cernisne *Scorpionem* illum truculentum, blandum,
Ore innocenti, nocente caudâ?
Simonis perfidiam notat:
Qui vel suo proditor nomini,
Paci verba, dexteræ telum aptans,
Credulo Sichē, citius jugulato quā jugato,
Nuptialem ipsam facem supponet.
Nec relius ex *Centaurō* præsagium:
Hinc humanâ specie, inde equinâ lasciviâ biformis,
Rubeno respondet.
Tantæ humanitatis, ut tuo funere pollui nolit:
Tantæ lasciviæ, ut patris thalamos ultrò polluat.
Æquè pius dum Fratres servat,
Ac impius dū fratres gignit.
Pari igitur præmio pœnâque dignus,
Primogenitus nascitur, primogenita amittet:

Euge

Euge; fœdissimum *Capricornum* cum
Gado conteras.
Deformes, sed uniformes.
Nam Martis ille, ac maris turbat or-
Campos cædibus, freta tempestatibus
asperat.
Hic sociorum quietem movebit;
Ditiones seditionibus agitabit.
Contra vero,
Regius hic, Minister *Aquarius*, Azeri
schema est:
Qui de gregali adRegalem sedem vocatus
Regum animos tractabit, iras mulcebit.
Pisces demum, lubricæ Maris animæ,
Zabulonis sortem pingunt:
Qui pisculentam sortibus oram,
Divitias ac delicias comparabit.
Hæc vestræ fortuna Domûs;
Cæli filia, cælo nixa, cum cælo duratura.
Quid.n. cælum, nisi Mysteriorū pictura?
Hæc vaticinatus sopor evanuit.
At experrectus Ioseph.
Suo somnio fecit Fratres insomnes.

MUN-

MUNDI IUVENTUS

DVCES.

Eremitarum Camaldulen: Montis Argentini ad Crac:

IVDAS

IACOBI FILIUS.

Christi linea.

Ex Levi Ioseph. Phares. *Ex Dan Ex Esau.*
Iudæ fr. Iud. fr. *Iud. Iac. fr.*

Moses. Iosues. Esron. *Samson. Iob.*
& Aaron.
Gedeon. Ræus.

Iephtes. Aminadab.

Naason.

Salma.

Booz.

Obed.

Iesse.

IVDAS
IACOBI FILIUS.

ETYMON.

Tertium vides Orbis Parentem Viator
Qui Fati consilio nomen à laude sortitu
Gerendorum præscium, gestorum pretii
Id meruit adultus, quo donatus est infan
Ergo ne silentium rapinæ damnetur,
Suam Judæ Etymologiam pro præconi
restitue.
Animum illum celebra magnum, stren
justum:
Qualem poscebat mundi juventa.
Magnitudinis fuit,
Quod Patri se vadem pro Beniamin
devovit:
Certus, aut raptum reducere, aut rapto
Strenuitatis, quod hostiles sectas hosti
ter insectatus,
Bella exercuit, pro venatu.

Iustitiæ, quod ignoti iuceſtûs ſe conſcium
noſcens,
Brevem luxum diù luxit.
Has ut laudes unico vocabulo conſtrin-
geret Fatum,
Iudam vocavit.
Migravit in ſtirpem tāti nominis teſſera:
Nam Iudæ Tribus, Tribuno ſimilis,
Iuſtitiâ, ſtrenuitate, magnitudine cæteras
vicit.
Hæſit nepotibus avita gloria pro ſtimulo:
Qui ne nomini impares arguerentur,
Numini pares eſſe debuerant.
Eodē tituli augurio Regia dignitas fulſit
Quæ primogeniti annis debita, indebita
vitijs,
A Rubeno ad Iudam, ab Evirato ad virum
transfugit,
Adeò faciliùs nanciſci Reges, quàm naſci.
Hujus Imperio nullum majus.
Nam longâ perpetuâq; Regum lineâ de-
currens,
Deniq; in Dei humeris ſedit.
Ita Iudæ ſolium fuit altius Sole.
Nec cæco providentiæ myſterio,

In Iudæ nomine infandum Dei Nomen invenias.

Addito delta, quod Ianuam sonat.

Nam Divinitati ad Mortales ingressæ, Iudæa Virgo Ianitrix fuit, & Genitrix.

Quanta hæc Iudæ Gloria, quod sui Authoris,

Numen numeret inter Nepotes, & Iudæus, dicatur Deus.

Sed, heu miseræ vices!

Tanti Nominis laudē simile nomē inficit

Surget Iudæ Antagonistes Iudas.

Hic Numen edet, ille prodet:

Sanctumq; os putri violans osculo,

Suummet nomen contaminabit.

Dedisce Viator avitos jactare fastos.

Hominum est Virtus, non nominum.

Nam totidem literis Messiæ Patrē appelles, & Parricidam.

IOSEPH
IACOBI FILIUS.

EVLOGIVM.

Dulces Rachelis primitiæ Ioseph,
Ut primus evadat, undecimus nascitur:
Egregium aliquid meditante Naturâ,
Quæ tot exemplaria delineavit, ut unum absolveret.
Paternæ virtuti, maternæ pulchritudini compar;
Ut impares Fratrum mores, de suo Typo corrigeret.
In sopore vigil,
Pingente Somno, futuræ dignitatis expressit imaginem.
Sed periculosa res est eminere.
Per cognatum livorem
Vivus humatur, exhumatus divenditur.
Infelix Puer,

Vel perimatur ne imperet, vel serVetur, ut inserViat.
Bis infelix,
Ab Eunucho emitur, ut serViat Fœminæ.
Ter infelix,
Purus impuræ serVit, ingenuus captiVæ:
Nã liberali mancipij specie Dominæ capitur
Hic inhonestum thalamum fugit:
Sed Voto repugnat forma, pudore aucta.
Itaq; inVerecunda procacius persequitur Verecundum.
Hic Domino, quàm Dominæ obsequẽtior fugit
Illa deniq; impudẽtiâ impudicitiæ suffragatur,
Arrepto pro IuVene pallioto,
Indicium criminis insonti obijcit.
Quid multa? faVor sequitur ream; reatus insontem.
Itaq; liberatius ducens Ioseph,
SerVili compede, quàm herili amplexu constringi,
Carcerem subire maluit, quàm mereri.
Sed Virtus quicquid intrat condecorat,
Læta ac mæsta Somniante Pharaone;
Ut ambages solVat, Vinculis solVitur.
Anguem diceres per latebras inductum;
Ut

Ut exiret nitidior.

Ægypti fata denunciam, Ægypto præficitur.

Nemo enim melius prospicit malis, quàm qui prospicit mala.

Itaq; ore affirmato, refirmato præsagio,

Nunc ferax, nunc ferox tempestas,

Septennem fertilitatem septenni sterilitate devoravit.

Nepos nimirū natura cūprodigit decoquit.

Hinc optimus Promus, Condus, Ioseph,

Frumento gravidus Pyramides pandens,

Calefacta annona promit, quod repente condiderat.

Ita Ægyptiæ Pyramides, jam sepulchra mox horrea;

Ægyptios alunt, quos tumulabant.

Tunc Asiâ in Ægyptum emendicante.

Frumentatores Fratres agnoscit Ioseph,

Piâ fati Talione

Ut ab eo vitam emerent, quem vendiderant.

Dulciorem tamen agnitionem simulato facturus jurgio,

Ceu furto deprehenso, ceu fures comprehēdit;

Pari violentiâ amorem pectore, carcere Fratres includens.

Sed lubrica res est Amor.
Medullis coercitus pupillas rumpit:
Cæcusq; per oculos viam rimatur.
Lætas igitur liquatus in lacrymas Ioseph,
Suis se proditoribus prodit.
Cælum diceres illam domum, Astris duodecim lætam.
Sed sine Sole, dum sine Patre:
Qui demu accersitus, tota fortuna serenavit
Omnia recuperaverat præter Patriam.
Huic ossa legavit pro Oraculo:
Ubi post obitum peregrinatus, tandē quievit.
Semel mortuus.
Bis tumulatus,
Ter fletus,
Quater felix.

PHARES
IUDÆ FILIUS.

PRODIGIA.

Adolescens quem cernis, Phares est:
Matris incestu, Patris adulterio satus;
Parentum dedecus, Nepotum decus.
O Prodigium!
Duos fleverat Viros, eosq; Leviros Thamar
Tertio desponsa Fratri, & fraudata;
Ne Orbitatem fleret,
Fraudulentâ libidine, ab Iuda Socero prolem furatur.
Nam pellax Pellex:
Prostituto corpore, non vultu;
Filium concepit Mariti Fratrem, ignota Notum.
O dirum Prodigium!
Obscuri sceleris palā convicta meretrix,
Accusatore utero, Socero Iudice, ad flammas trahitur;

Ut Veneris crimen Vulcanus plectat;
Et flammam expiat flamma.
Sed productis scortationis præmiolis,
Sigillo, sudario baculo;
Reum Iudicem convicit rea.
O implexum prodigium!
Sanctum adulterio misceri, adulterio sanctum gigni;
Imò unico adulterio bis adulter Iudas,
Crimen geminat.
Quippè unico incestu, geminos gignit.
O probrosum Prodigium!
Gemello instante partu,
Exertã Zaræ dexteram purpurâ distinguit
Obstetrix;
Purpuratã dexterã in uterũ revocat Zara:
Et posterior Phares prior oritur.
O Divinum Prodigium!
Quid monstri ferunt hæ vices?
An purpureum vinculum,
Ut Ægyptiæ captivitatis omen, exhorret
Infans?
An penitus in uterum resilit,
Ut purpureã Regni notã ostendat Fratri,
Cui divinæ stirpis authori debetur prima?
An

An quòd auroræ plagam significet Zara,
Purpuream auroræ notam coruscat,
Ut Solis instar procedat Phares?
An gemini Populi præposteræ notantur
sortes?
Nam qui legem primus accepit,
A legis actis manum retraxit.
O felix Prodigium!
Nemo utiliùs peccavit, quàm Thamar.
Nam legitimâ arescente Judæ Prole,
Tota Judæorum Regum Sylva
De spurio hoc Stolone propagatur.
Pro providentiæ consilio:
Ut decolor Hebræorum purpura
Haberet unde erubesceret:
Et Regali Throno oppositus Thamaris
Thronus,
Tyrannicum typhum excuteret,
O maximum omnium Prodigium!
Regia Christi Gentilitas hoc probro
superbit;
Et Virginei partûs Aviæ, jactâtur incestæ
Dum Christi Genitores ex Thamare di-
cuntur Nati,

Sive id augendo Divinorum natalium
ſplendori.
Nam fœdiore in nebula clarior elucet Iris,
Sive minuendæ ſeveritati:
Dum criminũ vindex criminoſos invenis
O læta prodigia!
Abi Viator, & ſpera

IOB
ESAU PRONEPOS.

MONOMACHIA.

In arenam ô Cives:
Gemini congrediuntur Athletæ,
Orientis, alter Occidentis ſolis Imperator;
Iob, & Dæmon.
Simplicem illum videbitis cum multipl ci Hoſte pugnantem.
Illum ſemper eundem, hunc ſemper alium;
Qui formâ carens formas alternat.
Sed

Sed proderit Iobo adversarij variet as,
Toties unum triumphaturo.
En mollium Sabæorũ speciẽ simulatus Hostis,
Iobi Boves prædatur.
Hæc prima Dæmonis velitatio; Robur enervare delicijs,
Sed irrito eventu:
In flammam mutatur flammarum hospes,
Et cælo cadens, ubi stare non potuit,
Incendit quâcunq; incedit;
Et pascens oviculas igni depascitur.
Hinc Magicum Chaldæorum agmẽ mentitus,
Camelos cum rectoribus corripit.
Sustinet hanc jacturam Divinus Pugil,
Qui opibus impeditior, quò ditior,
Æquè beneficum vocat Numen, sive afferat, sive auferat opes;
Sic prædonem angit, dũ de præda non ãgitur.
Hactenus prolusit aggressor: jam propiùs,
Ut Regiam evertat, in ventum vertitur.
Nil enim aulæ nocentius vento.
Omnes turbat hic turbo præter illũ cui noces
Qui ruinas inter infractus,
Latiore cælo fruitur, dum tecta subsidunt.
Sed majores ciet lacrymarũ nimbos hic vetus

Dul-

Dulcē senis sobolē inter epulas ruinâ sepelit.
At faciliùs terram movet, quàm Iobum
Qui ruente familiâ sustinere potest orbitatē.
Spoliato quid superest? Vita.
Hanc Tortoris imaginem cruciat, non rapit,
Vt intra corpus, & cadaver medius,
Iob vitam optes vel mortem.
Iob neutram curat:
Et ante Numen cadens, æmulum sternit dum sternitur.
Debellaverat, nisi defessus Antagonista,
Deteriorem sibi vicarium sufficeret Fœminā
Viro igitur Vxorem delegat;
Quæ postremam suis malis imponere manū suadeat;
Et Mortem Morte antevertere.
Beneficam crederes hanc Maleficam, nisi esset Uxor.
Cui luxus est debili marito carere.
Detrahit hanc pietatis larvam Mariti pietas:
Ac linguam linguâ retundēs,
Vivere mavult invisus Conjugi, ac sibi;
Totiesq; Hostem verberat, quoties spirat:
Et nihil amaturus præter Deum, Mortem etiam odit.

Nam postremis in malis,
Fortiùs est Mortē arcēre, quàm arcessere.
Iam inter rapinas & ruinas nudus, palmā tenet;
Sed ipsam in palmam volus involat Dæmon:
Et ultimos conatus adhibet, amicorū probra.
Hi tantâ virtute amaris salibus respersâ,
Famosis carminibus Victoris famā corrumpunt
Habet hāc felicitatē novissima calamitas,
Quod invidiam extinguit: hoc uno invidenda.
Iob omnium miserrimus, invidos habet amicos;
Nimirum Poetas;
Tam malè mordaces, ut vel ulcerosum mordeant.
Adeò inter aulicos, Virgines Musæ lasciviūt
Evicit extremum hunc laborem strenuus Iob:
Qui contemptus, & contentus, Hostes, Hostijs lustrat.
Hic toto cæli Theatro plausus excitus;
Nec minore præmio, quam prælio.
Regno, liberis, opibus, duplo auctior,
Suos ipse luctus cecinit,
Et calamitates calamo felices fecit.

ERON

ESRON

PHARESI FILIUS.

RAMUS ESRONIS Filius.

AMINADAB RAMI FILIUS.

AVLICISMVS.

Aulam esse Aurum,
Triumviratus hic docet;
Aulicæ fortunæ levitatem expertus;
Quæ cum Esrone processit.
Cum Ramo stetit,
Cum Aminadabo recessit.
Nemo igitur Esrone felicior Aulicus.
Nam cū injuriâ Sideris depulsa Ceres,
Asiam, atq; Africam fugeret,
Et areret quicquid araret:
Esron in Ægyptum receptus,
Regnn-

Regnante Amosi Pharaone, proregnante
Iosepho Patruo,
In solivago Thebaidis solo cælitum vitam
vixit.
Urbicas delicias nactus inter agrestes.
Candida enim felicitas mapalium fumo
non tingitur.
Sēsit colonorū innocen iā Canopi tellus,
Quæ regali iudæorum vomere exculta,
Vota frugibus anteivit;
Ac nihil debuit Nilo.
Certavit cum agrorum fæcunditate Agricolarum fæcunditas.
Nam exiguus israelitidum cætus,
Prodigiosâ superfœtatione implevit
Ægyptum.
Dubitas quantâ vi soboleverint?
Una Iudæ Tribus quinos in Ægyptum deduxit pueros,
Intra octogesimum lustrum,
Septuaginta bellatorum deduxit.
Adeò clementiâ Principis propagatur Respublica;
Et favonius conceptui favet.

Hac-

Hactenus cum ad vana Efrone velificata felicitas,
Cum Ramo indigena esse cœpit.
Nam ab Amosi ad succedaneos Pharaones,
Ægyptio desultante sceptro;
Iosephi merita cum Iosepho funerante oblivio,
Hoc Aulæ ingenium:
Malefacta in saxo, Benefacta in aquis scalpuntur:
Et cum beneficiario interit beneficium.
Tantam igitur Iudæorum fortunam
Sequuta ut solet invidia:
Cui omnia suspecta nisi despecta.
Novissimæ igitur calamitati servatur Aminadab;
Male Regnante Amenophi:
Qui Regiam Iudæ stirpem, luteo ministerio defixit,
Additis operarum Censoribus,
Qui crebriore quæstione, quàm quæstu,
Cessantes incesserent;
Ut infelix populus operam, aut animam ageret.
Has Tyrannorum Natura;

Disti-

Divitibus rapere quas donent; timere quas dederint;
Ac ditatos calcare, ne calcitrent.
At innoxijs nihil noxium;
Semineces Hebræi ac vivaces,
Basilicæ instar herbæ, crescunt per jurgia.
Quanquam doloris auctarium est,
In sterili fortuna fœcunditas.
Horruit Pharao feracem hanc Excetram;
Contra quam gladio nisus:
Fœmineos Hebræarum fœtus vivere jubet ad Venerem;
Masculos vetat
Æquè iniquus dum perdit, ac dum parcit;
Comite semper crudelitatis lascivia.
Infelix omnino Aminadab,
Quòd non citiùs aut seriùs nascitur:
Nempe cum Hebræa libertas,
Ægyptum attigit, aut reliquit.
Immò omnium felicissimus:
Qui tantum infortunium fortiter tulit.
Miserum enim est, miserum esse nescire.
Age Aulice:
Tres horum ætates compone, Aulici ætatem habebis.

Cui

Cui mendax Fortuna,
Primum applodit, mox supplodit, demum explodit.
Quod si Aulæ vicibus Principum vices accedant;
Sis licet cautus, non vitabis has cautes.

MOSES
LEVI NEPOS.

EXEGESIS.

Hactenus Homines Natura genuit, nunc Deos;
Provectiori mundo ingenium crevit.
Novi Regis odio flagrante,
Nova Hebræorum spes nascitur Moses.
Ortu, Vita, Obitu,
Intra fidem, supra opinionem.
Utero exactus flumini traditur;
Ut lethes esset pro lavacro;
Sed jactura caruit hic jactus.

Mer-

Mergi non potest spectata pulchritudo.
Inter papyros hærentem ac biblos,
(Iam tum Bibliæ meditabatur)
Regia spectans Puella,
Optat, educit, adoptat, educat.
Sed lubricum Aulæ culmen ingenuis
Fratrum osores perosus,
Ægyptio confosso; Ægyptum deserit.
Obscuro secessu, successu illustri;
Nam ovium Pastor, mox Hominum,
Dilecto populo deligitur Princeps
Primus Mosi labor; Hebræorum libertatem rogare:
Sed à Tyranno.
Frustra nimirum rogantur, quibus aures in oculis
Manu igitur, quàm linguâ facundior,
Ut aures audiant, oculos terret.
At quos Deus obfirmat, plectas faciliùs quàm plectas.
Hebræos cedente Mari incedentes,
Vado sequitur Pharao.
Sed in undis demersus, memori elemento pœnas dedit,
Quas nascenti Mosi decreverat.

Sic

Sic ſuis artibus pereunt Tyranni.
Tātū pro ſuis fecit Moſes, plura pertulit à ſuis,
Nā ſternax vulgꝰ promiſſas ad ſedes eductus,
Angitur dum agitur ;
Sāctumq́ ductorē, ut ſeductorem criminatur.
Adeò nec probi immunes à probris.
Profuit Moſi Paſtoritia,
Didicerat cum Brutis vivere.
Quanta in contumaces miſſa beneficia, & amiſſa?
Liquitur invita de Pumice non ingratus ingratis liquor.
Virgâ lapides molliente, non Homines.
Sapit ſiti admonitis amarus nuper aquarū hauſtus,
Nec linguæ amarior melle depellitur,
Tota condiendis altilibus ancillatur Natura:
Sed rabida ora munus mandunt, munificem mordent.
Caneſcunt dulci rore cōcreta gramina:
At delicata Mācipia incipiūt faſtidire delicias
O veſtro luto lutulentiores!
Nil diſſolutius ſervo recens ſoluto,
Nāſervitutis impatiēs, libertatis incapax

In servitio libertatem amat, in libertate servitium.

Duras igitur ut cervices emolliat Moses,
Ad Tonantem scandit per fulmina;
Leges rogaturus, quas irroget.
Sed divino è cultu Deo similis reversus,
Geminas facie faces ejaculatus,
Iumenti cultores Iumento similes reperit:
Qui passim strati,
Legem detrectant, obtrectant legislatori.

Adeò periculosum Antistiti gregē deserere, etsi Deum adeat.

Iam verò iteratis oraculis,
Ter alius, & ter idem,
Civile, Militare, Pontificium jus edens,
Proceres, Duces, Pontifices;
Ferro, Castris, Templo constituit.
Omnium ditissimus,
Deum in Arca possedit.
Omnium doctissimus,
Divina gesta Commentariis excepit.
Omnium strenuissimus,
Stationes quaterdenas annis totidē metitus,
Viam per avia vel invenit, vel fecit.
Quin ipse belli Dux, & bellica Machina,

In monte fixus,
Hostem deijcit, dum manus erigit.
Populo deniq; tot per clades traducto
Primū ac postremū optati soli cōspectū rapiens
Patriam amisit, cum vidit,
Hoc tamtùm Humanum fecit, quod defecit.
Morientem nemo vidit,
Mortuum nemo invenit,
Tumulum nemo erexit:
Si Deus moreretur, sic moreretur.
Quis Mosem neget Pharaonis Deum?

AARON
MOSIS FRATER.

PARÆNESIS.

Adeste Præsules,
Paucis vos moneo,
Cecidi; nemo fidat.
Convalui, nemo diffidat.

Ego

Ego Pontificum Princeps, & Principum Pontifex,
Mosis frater, immo pars fratris sui.
Nam quo alteruter carebat, ab alterutro sumpsit,
Illi ego linguam, ille mihi manum sufficit.
Uni omnia nunquam concessa.
Sed ego nimio indulgentior,
Vulgo Deum, Deo meliorem flagitanti,
Dæmonem dedi.
Inaurium auro flammis domito,
Monstrum conflavi:
Ut aurium dolore oculi resipiscerent.
At nimiũ imperitè aureum formavi, si coli nolebam:
Cum aurum colatur vel informe, & Numus pro Numine sit.
Materiæ pretio vilem addidi jumenti speciem,
Ut Numen darem colentibus simile.
Sic circa vitulum vitulantur lascivi;
Et pastores ducuntur à pecude.
Itaq; in elemento eodem, Deum Moses, ego Dæmonen reperi.
At nemini suum artificium pluris stetit.

Levi-

Levius Authorem torsit Phalaridis Taurus,
Quàm meus me vitulus.
Nam semel ille gemuit,
Ego semper.
Finem ludicri luctus excepit:
Dum Vulcano redonatus est Vitulus:
Et flamma scelus delet, quod fecit.
Tùm verso in medellam veneno, Idoli Cineres in aquis sorbui;
Ut Bacchi facinus eluerent lymphæ.
Itaq; ad oculos transmisso piaculo, meum Idolum sflevi.
Hinc ultore Levitarum gladio Populum depopulante,
Toties cado, quoties video cadentes:
Ut trigesies millies peream, triginta millia pereuntium specto.
Sic populus Antistitis culpâ
Antistes populi pœnâ torquetur.
Illi sanguinem fundunt,
Ego lacrymas.
Heu quot lacrymas?
Nullas ad filiorum mihi seposui.
Vidi infelix infelices pueros,
Profano igni adolentes,

Sacro

Sacro igne adoleri.
Et exhaustis meo crimine oculis,
Nihil inveni quod supra alienum crimen efflueret.
Supererat pro solatio dignitas:
Hac etiã spolior in monte Horeb:
Et Pontifex de Ponte deijcior.
Mors deniq; dolores omnes oneratura,
Optata littora prospectantem oppressit,
Obij à Patria extorris, quam oculis tantum tenui.
Credite Antistites;
Lubrica res est præesse:

NAASON
AMINADABI FILIUS.

EXEMPLAR.

Lege, attende, mirare:
Principis Tribus Princeps Naason,
In

In Principum exemplar est positus.
Hic fortissimo Atavo fortior Atnepos,
Primus ab Ægyptio luto pedem extulit;
Novæ fortunæ Protoplastes.
Mosi obsequutus, non Pharaoni:
Qui cum Hebræos, nec amare vellet, nec amittere,
Amisit quos amavit;
Grassante per tenebras cæli gladio.
Adeo augustum Imperandi augurium est, Deo parere.
Primus morante acie ad orientē metatur:
Castrensis vigilantiæ documento,
Ut Solem cadentem ultimus,
Nascentem primus adspiciat Princeps.
Primus Sanctuarium in Castris recepit;
Aggregatâ in cōtuberniū Leviticâ Tribu,
Ut Hostiarū cædes Hostiū cædi proluderet.
Alterno enim fœdere;
Religionem Princeps, Religio Principem servat.
Primus in procinctu Martem lacessit:
Nō recessurus nisi victoria receptui canat.
Præpostere nempe bellatur.

Cum

Cum Dux ab agmine ducitur, non agmen à Duce.

Primus ad Erythreum trepidante turbâ,
Insolens vadum dividui maris intravit:
Et mendaci se credidit Elemento.
Dumq; illi Rubrum pelagus pallidi speculabantur,
Hic Deo fretus, fretum derisit.
Tanta hæc fiducia, ut antecessorem Angelum antecesserit.
Nam attonitum mare intrante Naasone,
Antesignana columna pœnè aciē recessit,
Vel quod Angelo audētior fuerit Princeps
Vel quò Principis exemplum meliùs prælluceret.
Assurgit inambulanti reverens unda,
Aqueo cæmēto stipans altrinsecus viam,
Hic terram pro fluctu, fluctum pro littore inveniens,
In ūdarū lubrico suā speculatur soliditatē.
Nescias utrùm magis mirere,
Stantes undas, an euntem ducem:
In mari cōstātiam an in Principe obsequiū.
Exili virgâ indomitū domari mare,

An

An Mare sine Mari, à Naturæ sine Navigio transmitti.
Sanè hinc didita fama, Regalem purpuram meruisse Naasónem;
Quod Purpureũ fretũ calcaverit primus.
Habetis exemplar Principes; incipite quæ præcipitis.
Male imperat, qui imperat tantùm.

SALMA
NAASONIS FILIUS.

GRATVLATIO.

Gratulor tibi Principũ felicissime Salma,
Hoc primum, quòd cæco errante populo
Genitus es in deserto.
Nihil deserto illo fœcundius:
Ubi peregrinatus statim ac natus.
Patriã in exilio habuisti, exilium in patria.

Magis

Magis gratulor, quod legem per fulgura dictante Deo,
Jn lucem venisti:
Et Cerulæ instar, tonante Cælo soluta est arens.
Iustum igitur nō mirer, cui cognata jura;
Nec fortem, cui in crepundia.
Habuisti cælestis alumnus nutritia sidera,
Et manna pro mamma;
Unde dulcissimi tibi mores.
Nam alimentum, est indolis elementum.
Nec dulcia defuere viatica donec viarum acerbitas.
Penuarium donante Cælo, ut domicilium.
Hinc instar cæli, in agitatione firmissimus
Quadraginta dierum iter annis totidem produxisti;
Non tuâ, sed blasphemi populi culpâ,
Qui pede, uti linguâ, errabundus,
Tam diu à rectâ quā diu à recto deviavit.
Planè Peripatetici, qui sapientiam condiscunt ambulando.
Quid lubrica illa monstra cōmemorem?
Nescio anguesne flammeos, an flāmas anguineas vocem?
Anti-

Antiqui sanè serpentis germina,
Qui Tartari Salamādrâ, uritur nō aduritur
Neq; .n. decentior carnifex furiosorum linguis,
Quàm Furiarum Colubræ debebatur.
Tu verò supplici prece pestes illas repressisti;
Quâ nulla promptior excantatio:
Ut reciproco ictu,
Linguæ anguibus, angues linguâ mulctarentur.
Macte tuâ illâ constantiâ,
Quæ tot per funera nusquam perijt.
Nam cæteri ex Ægypto digressi,
(Præter unū, aut alterum)
Ante confectum iter, itinere confecti sūt.
Ita populosa illa solitudo, vitiosorū cibrū,
Tot aucta cunabulis, quot sepulcris,
Alterum accepit Populum, alterū dedit;
Melioremq; dedit quàm accepit.
At quantâ virtute,
Solâ ferri tui acie aciem universā tutatus,
Adver'ςadversos primū sēper telū torsisti,
Ac tribus & triginta prostratis Regibus

Messiæ annos victorijs totidem prænumerasti?
Clarescit tua fama Hierichontis incendio,
Quã Urbẽ orator & explorator ingressus,
Vicisti, ut vinci posse vidisti.
Vindicatâ manubiarum loco Raabâ,
Hospitali fide maritalem fidem supplēte.
Meretrix meritissima,
Quæ servatorem progigneret, cujus progenitores servarat.
Ergo tibi gratulor quod primus, quod sospes,
Primam & sospitem promissæ telluri appuleris tribum.
Integra Genitorem manebat hæc palma,
Ut metam præciperet, qui se præmoverat.
Sed eam bipertire visum superis,
Ne tanta Parentis gloria, inglorium faceret Filium.
Itaq; illi Erythreum, tibi Iordanis fuit prætentandus,
Qui retrocedentibus undis vadũ reliquit.
Nimirum, virtuti cedere, docile flumen à mari didicerat.
Terge tam purâ lymphâ sudores tuos,
Et ma-

Et malis recreare post mala.
Nam amara memorando dulcescunt,
Et aures mulcet quod oculos terruit.
Fruere partis delicijs invictissime Salma,
Quo Auspice, bellari cœptum & debellari,
Quo Duce, hostes omnes cesserunt, aut recesserunt;
Quo Reduce, Iudæa Tribus centum Urbes sortitur:
Quarum indigenæ tuo admoniti gladio,
Vacuas ut relinquerent sedes, Tartarum implevere.

IOSVES
EX IOSEPHO.

TRIVMPHVS.

Egregium Tryumphum instrue Siloe
Victor incedit Iosues.

Hierichontinæ præcedant tubæ,
Ut accedenti Victori accedant Urbes.
Eximio Triumpho non portæ panduntur, sed mœnia.
Distinguat Cohortium signa salubre Tetragrammaton IESUS.
Vincendi tessera, Victoris titulus, Victoriæ tutela.
Hoc enim servatus, quo Servator, Tartaro formidines festinavit.
Idumæorum succedant manubiæ:
Quorum terga duntaxat vidit.
Officium fuit spoliasse fugaces, & armis graves.
Nam timidorum arma prædatorem vocant, non hostem.
Prima inter fercula Sinæmōtis occurrat species
Ubi cum Mose Empyreus Pyraustа Iosues, in igne vixit.
Nimirum pravæ naturæ franguntur leges,
Cum divinæ conduntur;
Quas solus Moses dedit,
Solus Iosues servavit.
Hinc duorum terga ferentium premat immanis Botrus,

Osten-

Ostentui datus,
Cum quadraginta annorum itinere, quadra-
ginta diebus exhausto;
De Gigantum tellure
Fruges retulit, colonis similes.
Olim tam colonos messurus,
Quam fruges.
Ego tergemina Gigantum Henacinorum
capita
Contis præfixa gestentur;
Quibus robur rubori fuit.
Nã viros non à viribus voces, sed à virtute.
Volo etiam acervum lapidum plaustro vehi
ingratam ingratis memoriam.
A quibus penè exanimatur; dum territo
animat.
Adeò timenda est timidorum audacia.
Tùm Madianitarum Trophæa;
Quos ad Mosis inferias mactavit inferis:
Medio Balaami capite, exertâ linguâ;
Quam præstigiator Prophetes, suo jumento
stolidior,
In imprecationes conatus, in preces resolvit.
Hinc Iordanis imago, si licet simulari, pro-
ducitor.

Qui

Qui à Mystis gestatam, & Mysteria gestantem
Arcam
Veneratus ac veritus;
Stuporē inter metum, simul stetit & fugit.
Hiericho inter simulacra victarum Urbium
præcedat:
Quæ tubarum sono turbata,
Saltantem Iosue contremuit.
Septē præterea Urbes Graviori Marte deletæ
In imagine tamtùm vivant.
Sæviendum enim erat, aut serviendum.
Flagrent ante currū pro facibus Sol & Luna;
Qui pridem gradarij, jam statarij Planetæ
Ne victoriam morentur,
Morantur diem.
At Gabaonitæ, catenata mancipia: currum
trahant.
Nam callidè vitam pacti, catenas in lucro
ponunt.
Turrito curru immineat Victor,
Hereditario Mosis diademate radiatus,
Ut noctem illustret excœcet invidiam
Triumphalem Senem laureatæ sequantur
Tribus,
Nemine juventam excedente.

Solus enim cum Calebo Iosues
Ægyptum vidit, & Iudaeam,
Carcerem & Metam.
Pompam excipiat cælestis Arcus.
Sic inscripto fastigio;
Iesu Servatori,
Dictatori Virgineo,
Africano, Asiatico.
Quòd ad Palæstinas delicias vindicato
Populo;
Tyrannis tribus & triginta, igni, ferro,
cantu, prostratis:
TotidemqueRegionibus, tributim divisis;
Sanctuario in *Silun*e collocato;
Ut Deus quiesceret, nunquam quieverit
Sen. Popul. Q. Hebr.
Portam Trophæis insignem aperuit.
V. O.

SAM.

SAMSON
EX DANO.

IDÆA.

Adeste Iuvenes, quibus robur, & Cupido;
Do vobis utriusq; Ideam, Samsonem,
Alcidis coætaneum, Alcidæ similem, robusto & forti:
Mox Cupidinis mancipium Cupidini simile, cæco & nudo.
Hic de sterili germinat:
Quo miraculo vel Iacob, vel Esau nascitur, nihil medium.
Nazarenus Nazareno dicatur; lecto à floribus titulo,
Avarum nempe munus, vitæ autumnum Deo dicare, non florem.
Ne temulentiæ tumentem faciat,
Fonte puro fallere sitim jubetur;
Ut bibentis imaginem reddente lymphâ,

Seipsum noscere assvescat.
Contra pugnaces divino robore afflatur Puer;
Nil enim hosti nocētius quàm innocēti[illegible]
At Martius ille spiritus capillis illigatur:
Ut scias quã caducũ sit donũ juvẽile robu[illegible]
Cum tenui admodum de filo pendeat.
Ad Hostium cædem consecratus,
Odia Philisteorum ab Philistearum amori-bus incipit.
Incircumcisum connubium firmante Deo,
Ut Marti facem subijciat Cupido.
Primus Samsonis labor,
Qui primus Alcidis,
Leonem immanissimum sternere
Dulciore tamen victoriâ
Ferinas inter exuvias,
Maleficium invenit:
Et Leonis hiatus, Hominum sepulchrum,
Mox Apium nidus,
Feritate in dulcedinem versâ,
Convivali ænigmati materiam dedit.
Quo enodãdo cõviva persidiã Sphingẽ adeu[illegible]
Samsonis Conjugem.
Hinc novus Iuveni labor;

Qui

Qui malè soluti problematis amarū pretium solutūrus,
Philisteos triginta occidit; & Hostem spoliis Hostes induit.
Sic ingenio victores vincuntur viribus;
Et dolos sequitur dolor.
Hinc nova malorum Hydra:
Nam invidia vindictam, vindicta injuriam provocat.
Samsonis Uxor cognatam cædem adulterijs ulciscitur;
Ut non mirere mariti secretum vulgasse, quæ seipsam vulgat.
Nil enim Fœminæ arcanum, cui nihil sanctum.
Samson trecentis Vulpibus faces subligat:
Ludicro initio, flebili eventu.
Nam incendiariæ animantes per segetes sparsæ,
Famem cum flammis spargunt.
Hoc incendio adoletur Adultera;
Et Cereris facibus ad Proserpinam ducitur.
Sic vulpina ingenia plectūtur à Vulpibus.
Sed alij ex alijs nectuntur labores.

*Nam sociali perfidiâ Philiſtinis proditur
à Tribu Iuda.*

*Chriſti ſpecimen non daret, niſi à Iuda
proderetur.*

*Sed vinculis repentè exutus,
Aſelli mandibulâ Cataphractorum ceruices
terit.*

Nullum enim vile telum in virili manu.

*Quin eadem clava gemino claræ miraculo;
Vincenti telum,
Victori fontem miniſtrat;
Saniem emaculatura, quam fuderat.*

*Nimis felix jam Samſon, niſi ſuæ Gloriæ
ſuperfuiſſet.*

*Sed tantam famam libidines infamarunt
Et hic labor Herculeis adnumeretur.*

*Gazeæ Meretriculæ amplexibus illaqueatus,
Philiſtinis deſtinatur ad prædam.*

*Monocerotem diceres, Puellæ in gremio ca-
ptum, ſed impuræ:*

*At exitu inopinato declinavit exitium.
Urbis compagibus felici niſu revulſis,
Portarum fores foras portavit.*

Sic Sirenum præſtigias ſemper effugit;

Quæ vorant, quos vocant.

Sed

Sed amoris impotens,
Labores mutat, non vitat.
Tertiam Omphalem amavit Dalilam;
Alcide fortior, dum toties vincit,
Effœminatior, dum toties ancillatur.
Mulierculæ igitur fidem auro decolorant
Philistini;
Exploraturi unde vinci possit Amasius:
Atque ut Martem capiant, Venerem captant.
Hic procaces hostilis Amicæ rogatus eludens,
Nervos, rudentes, trabalem clavum diffringit:
Semper captus, & liber.
Sed sagacissimus Quæsitor est Fœmina;
Blandè torquendo verum extorquet,
Tergiversari difficile est,
Cum Apparitor Cupido faces admovet.
Hem sæpè decipiens,
Sæpius deceptus,
Ne suos amores contristet, Virtutem comis implicitam prodit.
Secto igitur per fraudem capillo, robur avolat;
Et qui Leones straverat à Lupâ sternitur,

Coortis undique insidijs, enervis in nervum mittitur.
Et oculis orbatur, quos in aliena fronte perdiderat.
Sic ex Alcide Oedipus, fruges terendo conteritur;
Hoc tamtùm felix; quod se miserum non vidit.
Redijt tamdem ad Samsonem virtus, cum Samson ad Numen:
Crevitq; mens cum Capillo.
In Veneris Templo Cyclopem ludere jussus, nec larvâ egens.
Labefactis columnis Templum impellit;
Et spectaculum perimit spectatores.
Sic sua inter Tropæa moritur Samson;
Odijs felicior, quâm amoribus.
Hoc tamen egregiè,
Quod Veneris Idolum moriendo comminuit;
Eamq; perdit, quâ perditur:
Cujus insidias vidit cum oculis caruit.
Tu ne serò videas
Samsonem vide, ac perge.

BOOZ

BOOZ
SALMÆ FILIUS.
OBED BOOZI FILIUS.

MYSTERIUM.

Booz Cananitide Raabâ satus,
Moabitidem duxit Rutham.
O Mysteria!
Mirum quod ex meritoria castissimus
nascitur;
Et pauperculam ducit æratus.
Magis mirum,
Quòd legis peritissimus legem violat.
Nam cum Divinis tabulis cautum sit,
De alienigenis nasci Hebræos,
Ne de profanis nascantur sancti:
Hic uxoriam obscuritatem ex materna
continuans,
Alienigenæ Filius & Conjunx,
Contra legem genitus, genuit contra legē.

Quodq; fas omne superat:
Nefastus uterq; Hymæneus,
Per avitos Messiæ fastos serpit:
Et infelicium tædarum fumo tantam nobilitatem denigrat.
O Mysteria!
Quot involucris divina conduntur?
Callidus legis interpres Booz,
Legislatoris ingenium asse quitur dum à lege recedit.
Erit cum Cælestis aliquis nascatur Booz,
Ex Meretricula Synagoga;
Qui alienigenæ nubat Ecclesiæ.
Illam Raabā, hanc Rutham meritò voces.
Hanc igitur Sponsam luto perlitam diluet
Fame enectam, sacris frugibus alet:
Ad pedes jacētē in Regni solio collocabit,
Mendicam dotabit & ditabit.
Hæc effœto conjugi Obedum gignet:
Gaudente Noemâ, congaudente vicinâ.
Expirante nimirum Christo vivet Christianum Genus,
Cælitum voluptas, Divinitatis deliciæ.
O Mysteria!
Hæc in arcanis habe Viator, ac perge.

GE-

GEDEON

IOSEPHI NEPOS.

ARGVMENTVM.

Quid inani cytharæ aucupio aures illigas Orpheu?
Ex Hebro ad Hebræos diverte:
Altius Hymni Argumentum dabit invictus Gedeon,
Tibi coævus;
Hoc cantu, non aerias, sed Empyreas aves morabere.
Magnas viri virtutes pãge, post magna vitia.
Optimus ex contrario concentus.
Strophen dabit Gedeonis ignavia.
Nã pridem vecors, tremẽtia vexilla tremuit:
Et cum hostilibus telis certavit fugâ.
Addita segnitiæ impietas.
Male audijt, quod Deum non audijt.
Nam victoriam spondenti Numini,
Fidem negat nisi, majora fide prodigia videat:

Ergo flāma & imber ad Gedeonem legātur,
Utroq; dignum Nuncio Auditorem,
Qui divino minus ori, quàm suis oculis credit
Post hæc dedecora,
Antistrophen ex virtutibus verte:
Plaudente sibi providentiâ, cum hæc illis mutat.
Cane ut divinæ vi socis contra Madianitas egreditur:
Quos á Mose delatos,
Unde vixerint nescias, nisi à suis tumulis.
Adeò mala germina nūquā bene pereunt.
Hic ex trepido intrepidus,
Universos jam provocat, qui singulos formidabat.
Itaq; ex Sacerdote Miles,
Dei cultor, mox ultor;
Cultrum sanctè, gladium fortitèr vibrans;
Mortuā pietatē impiorū mortibus suscitavit.
Verso jam nomine Ierobaal,
Adorato Dæmoni fucum fecit.
Nec simules quam exiguâ tot manu capita sparserit,
Centum & triginta Madianitarum millibus
Trecentos objecit, sed viros:

Ne

Ne ignavia fugam augeret, numerus disciplinam minueret.
Militum virtutem aquando exploravit.
His selectis,
Qui fluvium manu legunt, non proni lingunt.
Nam linguâ fidentiores quàm manu, arcentur bello.
Hos tubis armatos in aciem ducit:
Tā Deo fidens, ut victoriam canat dū pugnat.
Tum face, & gladio armatos producit.
Nā virtus in exemplum posita micat, dum dimicat.
Terrentur stolato agmine Madianitæ,
Certis velut exequijs;
Gladio cædem, face funus ominante.
Ita lymphatis terrore, & errore animis,
Ceu Cadmæi Terrigenæ inter se gladijs transigunt;
Et mutuatis mortibus cadunt.
Malorum enim concordia in discordiam desinit.
Hic Victoriam premens,
Hâc illâc fugat quos fugerat.
Reges duos lictorum securibus subijcit.

Quos

Quos puerilem gladium indignantes, Ma-
gnatur suo,
Gloriosus planè victor,
Qui Reges necando, superbos facit.
Nemine suorum amisso, neminem hostium
servavit.
Stirpitus vellendi erant impij.
Nunquam n. alij mores fuissent nisi alij
Homines.
Hoc ergo vindice verè pereunt Madianitæ;
Nullumq́, stante Gedeone Idolum stetit.
Lætā hāc Antistrophē lugubre excipiat Epos
Nam tot inter palmas,
Unum supra septuaginta suscepit Liberos.
Magis felix, si uno minus fœcundus.
Unus nimirum Abimelech:
Ut patriam proderet, Fratres perdidit:
Paternumq́, sceptrum regit, cum rapuit.
Sic bonis invisus,
Peternæ memoriæ invidiam fecit.
Heu miseræ Patris laudes natorum notis,
Hic hilares modos suspirio rumpe.
Humanarum rerum stylus est,
Læta tristibus finire.

IEPHTES IOSEPHI NEPOS.

MONIMENTVM.

Lege Viator, ac luge.
Miseranda memoria hanc Aram
complectitur.
Iephtes Galaadita,
Invito Deo satus, adultero nimirum thalamo
Contra leges natus, nullis legibus vixit.
Fratrum convictu depulsus, latronibus
convixit.
Tāto profectu ut latronū Princeps evaserit.
Quippè in vitiorum schola, brevi superatur Magister.
Aere suo levis, aere alieno graves accersit;
Qui ne solvant, rapiunt; & peccant,
Ne pœnas luant.
Ferocem Iuvenem flammavit temeritas,
Non tā prædâ quā prædādi periculis læta.
Ammonitarum armis Galaaditas premētib⁹
Ad

Ad profugum Iephte confugit Patria;
Et de more vulpi, utroq; immodici;
Regem flagitant, quem uoluerant Civem.
Exuerat is Patriæ amorem, non Filiæ:
Quæ unica, tota erat Domus.
Huic dotalem gloriam cumulaturus,
Totam belli molem ad se recepit;
Regiam infulam pactus sub pugnam:
Quo lynteo nullum melius bellico sudori tergendo.
Ita bellum sine regno subijt, ut Regnum subiret sine bello:
Pium igitur purumque duellum voto auspicaturus;
Quicquid reverso primum occurrat,
Pro victoriali piaculo huic Aræ spondet.
Heu pietatis improvidæ simplex impietas!
Hostiam magis horrebit, quàm Hostem.
Ergo sive ira, sive indulgentia Numinis vicit;
Ammonitas nec paci, nec bello paratos, momento expugnavit.
Urbes viginti simul obsidere cœpit, & cepit.
Longos victori gemitus festinante victoria.
Iam Patriæ redonatus, & voti reus,
Nil ante filiam pro foribus vidit,

Gesti-

Gestientibus Puellarum choris prægestiētem.
Ah quæstuosam morti lætitiam!
Hunc illi victoria finem hostes vovissent.
Tum nivali ejculo Natæ libato,
Ceu supremum spiritum ore legeret;
Vicimus (inquit) Filia: nimio victoriam mercati:
Tuo nempè sanguine.
Illa non vitam rogare sed spatium:
Nam mori molliùs fit morâ.
Bimestri ergo ejulatu in surdas cautes eliso;
Quo, sibi Præfica, suas anticipat nænias,
Huic se demum Aræ votivam sistit.
Æquè imprudens obsequio Puella, & Imperio Pater,
Nisi Pontificis ignorantiâ, utriusq; culpam minueret.
Astat jam cum intrepida Hostia
Trepidus Sacerdos Pater.
Nam dolorem hic premendo auxerat,
Illa plorando consumpserat.
Iam ne quid non ritè fiat, linguis favetur.
Hærent in Virginis vultu lubrium vultus:
Nam desperata pulchritudo acriùs movet
Et Solis instar major videtur cum cadit.

Cælum

Cælum spectat spectata Puella,
Cujus lacrymas astantium oculi spargunt.
Iam neci devotam componens Genitor,
Ferro jugulum invictæ Martyris delibat;
Et semianimis super exanimem cadit.
Vorãt Virgineum corpus mundissimæ flãmæ;
Cæteq; inferunt, quo feruntur.
Cætera sanctè riteq; peracta:
Nisi canentium numeros innumeri gemitus
fregissent.
Hunc bello finem imposuit
Nimis liberalis prædo, Sanctus Iephtes,
Pugnare doctior, quàm vovere.
At trepidæ virgines, ne simili Patrum
voto alligarentur,
Aram hanc immortalibus literis inscriptam,
Annuo ejulatu circumlatrant.
Graja etiam Musa, quia Virgines,
Facti invidiam
In Agamemnonem Coætaneum rejecerunt.

IESSE

IESSE
OBEDI FILIUS.

CLAVSVLA.

Agmen claudet invictissimus Isai;
Ducum palmes, & Regum radix.
Avitam bellicæ præfecturæ Virgam
Sudoribus ita rigavit,
Ut cædendis sceptris sylvesceret.
Bethlehemi patritius,
Patriam fecit Deo dignam.
Primævus in Philistinos gladium acuit;
Quos ut cotem virtutis reliquerat Deus.
Nam arma bello, milites pace franguntur;
Et hoste defuncto, pugnant sodales.
Sacræ militiæ authoratus,
Pro Sanctuario Sanctus bellavit;
Quod vel amissum in ejus
pectore invenisses.
Miles fuit sine militum vitijs;
Qui

Qui victoriæ Cupidi, à Cupidine victi,
Fædiores referunt plagas quam inferant,
Emeritus consilio pugnavit,
Utilius enim reguntur bella quam geruntur,
Cura pro galea canicies est.
Ubi telis nil amplius valuit,
Filios pro telis in hostes misit,
Qui tergeminas manus Patri suffecere,
Et tricorporis instar Gerionis,
In triplici corpore, ter unus pugnavit,
Atq; sedendo vicit.
Quæris quâ virtute natos habuerit?
Natû minimus, Gigantum maximũ vicit,
Quæris quâ specie?
Despectior, imperio dignus est visus.
Hæc tanta felicitas
Iesseum pectus impetu ingressa,
Animam expulit.
O mortalium voluptas nocens!
Hæc cogita Viator:
Et sedem interjunge.

MUNDI
VIRILITAS
REGES.

Eremitarũ Camaldulen: Montis Argentini ad Gae

D A V I D

IESSE FILIUS.

Christi linea.

Salomon.

Ex Iosepho. Roboam. *Ex Iuda.*

Samuel. Abias. Susanna.

Asa.

Iosaphat.

Ioram.

Ochozia.

Ioas.

Amasa.

Ozia.

Ioathan.

Achas.

Ezechia.

Manasses.

Amon. Iosia.

Eliacim. *Ioachas.* *Sedecias.*

Iechonia.

DA-

DAVID

IESSE FILIUS.

ADINATON.

A Ducibus ad Reges venio.
Crudam Mundi juventam maturuiſſe, indicat purpura.
Coacervatæ tamē cum dignitatibus curæ;
Ubi enim curæ, niſi in curia?
Solem circumnectens corona, nimbos minatur.
Coronatorum primum ſpectabis Davidem:
Omnium feliciſſimum & miſerrimum.
Felicitatis hoc habuit maximum, quod ex minimo crevit.
Hoc ipſo miſerrimus, quod ingentes ærumnæ invenere felicem.
Iugulatores paterni gregis leones, infans jugulat;

Ipſo infelix triumpho.
Nam citra infantiæ ludicra, dux
exorditur à teneris.
In prætexta chlamidi candidatur.
Hoc ipſo non inbidendus, quia prœmatur
inbidendus.
Carneum Philiſtinorum propugna-
culum Goliam ſternens,
Unico lapide Rempublicam fundat.
Sed Victoriam potitus, non præmium
Plus odij lucratur, quàm gloriæ:
Et optimo inter aulicos ar-
gumento, diſplicuit.
Entheatum Saulem cytharâ mulcet;
Utroq; Arcu felix, ſeu fila impel-
lat ſeu tela,
Sed Erynnes irritat dum temperat.
Nam lyrâ ludens, haſtâ pænè confoſſus
Ineluctabiles gemitus à cantu exorditur
Inter Getheos aulicos recipitur profugus
Sed Regi carus non Satrapis,
Ut inſanos fugiat cogitur inſanire
Iam Regali conjugio ſuperbit Opilio:
Sed Philiſtinorum præputijs empto, Pro-
nubam habuit Libitinam,

Iuda

Iudæ & Israelis Diadema,
Ex gemino unum, suo capiti implicuit:
Sed Saulis ac Filij sanguine gemmatum:
Quos ardentissimos hostes ardentissimè amans,
Vivos fugit, mortuos defllet;
Sic mutuis vulneribus, sanguinem victi,
Victor lacrymas fundit.
Omnium hostium vidit funera,
Quos vel ipse, vel Deus, vel ipsi se confecere;
Sed plura suorum vidit,
Triduanâ peste, trienni fame, perenni bello,
Ut flebile lucrum fuerit, amissis civibus urbes capere.
Reges omnes finitimos aut ferro vinxit, aut fœdere.
Sed externis liber, intestinis obnoxius:
Æque infelici Marte, sive vincat sive vincatur.
Pacem peperit tandem: sed bello pejorem.
Nam pondere armorum liber, amorum vinculis captus,
Cupi-

Cupidinis Matri mancipium datur.
Tùm ex adultero homicida,
Raptâ Conjuge Maritum sustulit.
Multiplici conjugio lætus, non Filijs.
Quorum alter Sororis stupro, alter Novercæ incestu,
Bis infelicem fecere Patrem.
Tum diriore ultione quàm crimine,
Stupratorem incestificus vetante Patre necat; dolente necatur.
Ut nescias flebiliorne Patri contigerit injuria, an vindicta?
Inornatam Hierosolimam capit, captam ornat;
Ut miserimæ Urbi salubrius nihil contigerit quàm vinci.
Sed Sanctuario urbi donato,
Templum Sanctuario donare cavetur.
Cruentæ dexteræ munus horrente Numine;
Ut Davidis victoriæ eidem exosæ fuerint à quo imperatæ.
Tàmdem septuagenario major excessit:
Sed clarior si citiùs.
Nam frigidus, imbellis, attritus;
Quasi

Quasi ex illo Davide nihil retinuerit
David ;
Imperium senex deposuit, quod meruit
infans :
Et infante invalidior, decenn filio sce-
ptrum commisit.
Hoc uno felicissimus esse poterat,
Quod Hominum strenuissimus,
Hominum sapientissimum genuit
Nisi quod prævisa Filij nequitia morien-
tem mori coegit.
Hem qualem in purpura felicita-
tem speres,
Si Principum felicissimus, miserimus fuit.
Quamquam hæc Regum conditio est.
Felices facere, non esse felices.

SAMVEL EX IOSEPHO.

EPITHETA.

Qui hic conditur,
Uno signari nomine non potest,
Aliud semper nomen meruit.
Mæroris filius, lætitiæ Parens vocetur.
Nam Noverca æmulatione Matrem habuit,
Lacrymarum clepsidrâ moras notantem.
Speratus cum desperandus.
Sterilem habuit Matrem.
Tantæ animæ desperabat Natura æquare corpus.
Conceptu acerbus, virtute maturus
Ipso illatebratus utero, sanctitate lustratur;
Ut divino spiritu priùs respirârit quàm suo.
Fascijs liber, voti adstrictus.
Nazaræorum mysteria Templo circumdat
Officijs cum Deo certante Matre

Qui

Quæ in templo impetratum, templo
respondet:
Et liberum Deo reddidit servum.
Obsequio cæcus, monitis oculatus.
Incipit ventura profari, antequàm fari:
Ut uni Samueli nihil inopinum contigerit:
Nec Prophetam mireris ex Prophe-
tide natum.
Fervore candens, innocentiâ candidus,
Circa propitiabilem Arcam excubias ducit;
Ut gemina Cherubin tertium mirarentur.
Templi custos, & Dei Templum,
Divinâ consuetudine per somnum fruitur;
Pontificis vocem simulante Deo;
Ne aliam Pontificis vocem credas, quã Dei.
Pavore vacuus, Numine plenus,
Pontificis filiis extrema denuntiat;
Qui sacrificia libare doctiores, quàm litare,
Lucem noxis, noctem luctu transfigebant.
Asper eloquio, dulcis moribus,
Trepidum ~~Pontificem~~ intrepidè increpat.
Qui nimis indulgente in Filio censurâ,
Raptores arguens, rapinas participabat;
Prævisu verax, provisu velox,
Cadente Pontifice, Pontificatum sustinuit.

Sic

Sic dignitas Aaronica defecit, cum digni Aaronitæ defecere.
Vicennis Præfectus, centenario suffectus.
Amissam Arcam Fœderis, renovato fœdere vindicavit:
Docuitq; pœnas pœnitentiâ vitare.
In pace pugnax, in pugna pacatus;
Philistinos quiescendo vicit.
Nam Cœli fulmina populi gladios invocans,
Captos perdit, perditos capit.
Æqui Iudex, Iudicum æquissimus,
Filios sibi substituit.
Sed Populo impositos statim deposuit,
Ne justitiæ lances, auro deprimerent.
Populi consul, Populo consulens,
Saulem Regem creat, inter malos meliorem;
Peruncto vertice, ad medelam.
Regius enim est morbus superbiæ tumor.
Zelo æstuans, lachrymis madens,
Saulis contumaciâ servatũ Agagum discerpit
A Saule ad Davidem gregis regimen transfert.
Nam timendi sunt Reges, qui Deum non timent.

Omni

Omnium denique laudum compendium esto,
Quod omnium laudum cõpendiũ fuit.
Itaque ne Virtutis osores amet, tamdem moritur.
Nec obtinet votum.
Nam Pythonissæ incantationibus fretus Saul,
Eâdem pravitate mortuum quærit Samuelē,
Quâ vivum oderat.
Sic virtutem sequentem fugimus, fugientem sequimur.
Sed evocatus è tumulo Samuel
Saulem ad tumulum devocat:
Et umbrâ territum ad umbras rapit,
Sic suis inven: is pereunt curiosi.
Samuel igitur,
Bis ut vivat, semel moritur.
Semel ut quiescat, bis moritur.
Tu ne quiescenti obstrepas,
Tace Viator, ac perge.

SALO-

SALOMON
DAVIDIS FILIUS.

SCYLLA.

Triforme hoc monſtrum
Humano capite, fœmineo pe-
ctore, ferinâ caudâ,
Scyllam putas? falleris:
Salomon eſt:
Prudens Puer, effœminatus Vir, fe-
rus Senex.
Hoc Puero nemo ſapientior.
Unus mortaliū omnia ſcivit, nihil didicit.
Venit ad Iuvenem prudentia,
quæ juvenes fugit:
Sui ſecura apud pudicum,
Cui candor pro canicie.
Quod magis mirere, ad dormientem
venit:
Muſarum ductore ſomno, qui Mu-
ſas fugat.

Itaq;

Itaq; per occlusas fores, oculos, ingressa est sapientia;
Vel hoc indicio cælestis.
Nec venit indotata:
Sceptro manum porrexit Salomon, cum cæteri ferulæ,
Ut dubites uter utri plus contulerit.
Nam per Sapientiam regnavit Puer, per Puerum Sapientia.
Prima imperantis cura fuit, Patris sepulchrum:
Tantâ magnificentiâ, ut Patrem æternaverit tumulando.
Errant nimirum qui ne degeneres arguatur, Parentis famam extinguunt.
Non extinguitur fama, cum desiderantur extincti.
Eâdem pietate
Mortem patrio testamento legatam Ioabo dedit.
Optimum novi Principatûs fundamentum ex talium ruina.
Qualis enim Populus si pessimi optimates.
Ex Rege Sacerdos, Templum dicavit.
Mundum voces, non Templum,
Spa-

Spatijs tripartitum, plagis quadrifidum:
Annis totidem, quot mundus soli-
libus absolutum.
Meritò igitur undecumq; delatæ opes;
Ut Mundum Mundus ornaret.
Hinc à divinis ad civilia, uti decet
Urbem mœnibus, Regnum Urbibus
stipat:
Ut populum cohibeat, quē auxerat pace.
Regiam & tribunal, gemmâ & ostro
consternit:
Ne venalis speretur justitia quæ opes calcat.
Atque ut profugam revocet Astræam,
Aureos mores in aureâ domo restituit.
Nusquam lautiùs Sapientia sedit;
Quâ interprete, implicitas lites momen-
to explicuit.
Illam præcipuè, de superstite infante,
Qui cum duas inter Matres, nul-
lam Matrem haberet,
Utriq; mori jussus, ut neutri cederet,
Amore indice Matrem invenit.
Eâdem dictatrice Sapientiâ, Divina
scripsit Oracula
Cum quicquid diceret Oraculum esset
Hæc

Hæc Regiæ fama Sapientiæ, Reginarum
scitissimam traxit,
Quæ majorem famâ, Regem mirata,
Plura didicit, quàm quæsierit.
Plura retulit, quàm obtulerit:
Nam Salomonem alterum in utero retulit
Sed heu, quid mortalibus tutum?
Tamtū ingenium marcuit, cum maturuit
Ut nescias utrum magis mirere,
Senium in infante, an infantiam in sene.
Tantæ causa dementiæ libido.
Nec mirum ex Bersabæa nato.
Septingentis conjugijs,
trecentos concubinatus:
Junumerabilia stupra, conjunxit.
Amavit quotquot vidit;
Voluit quotquot amavit;
habuit quotquot voluit.
Stupente Naturâ,
Quod fœminis omnibus unus sufficeret
non uni omnes,
Sic effœminatus Salomon Sapientiam
amisit.
Veneris perfidiâ; quæ in alios non mitior,
quam in filium,

Aman-

Amantes excæcat, ut Amorem.
Hinc Asmodæi quàm Dei legibus obsequentior,
Suorum Idolorum Idola coluit,
Et Venerem veneratur venereus;
Ut non immeritò Venerem vocarint Luciferum,
Cum alter colatur in altero:
Sequuta ut sole, luxuriem feritas:
Nam nimia liberalitas rapinis alitur.
Ergo Regni opibus in gynæceo profligatis
Per gravissima tributa amicos nudat, ut amicas ornet.
Quin per magicas artes aurum scrutatur,
Feralis ærulcator, vectigales Dæmonas facit;
Et Plutum quærit apud Plutonem.
Tot inter flagitia pacem amisit pacificus,
Salomon non jam Salomon.
Bellante Idumæo latronum duce,
Rebellante Ieroboamo tributorũquæstore
Per mammonæ ministros mammonæ cultor affligitur:

Donec

Donec divino Numine afflatus Achias
Suum pallium & Salomonis Regnum divisit.
Sic obijt insanus Sapiens;
Hebræorum decus & dedecus.
Inops inter opes, sterilis inter conjugia,
Unico de tot thalamis suscepto filio.
Nam Veneri nihil nocentius quàm Venus.
Primus è Christi proavis Stygem coluit;
Et primus intravit.
Indubio argumento: nam Idola posuit non sustulit;
Et flenda leguntur non fletus.
O saga Puellarum forma,
Quæ insanire sapientiam facit
Et Hominem vertit in Scyllam.
Oh, si sapitis, hanc Scyllam fugite.

ROBOAM

SALOMONIS FILIUS.

PARALLELA.

Insano insanus succedit natus;
Natus ex nondum insano.
Mala exempla natalibus prævalent.
Uterq; regnum suscepit;
Ille annis tantùm, hic tamtùm ingenio puer.
Sed juvenis Salomon senes audijt;
Sero erudiens periculo,
Iuvenili Senatu regna senescere.
Pari libidine uxoria dedicant Idola;
Sed ille Venerem hic Priapum
Effœminatus virilem.
Cujus Sacerdotio perfuncta Conjunx,
amat quod colit:
Tali numini melior victima,
quàm Sacerdos.

Pari amentiâ Conjugum gregem pascunt.
Sed ille majorem quia ditior.
Nam sine mammonâ furit Asmodæus
Pari levitate populum tributis gravant.
Sed ille molliùs, hic duriùs
Nam rapacitati additis convitijs,
Bis Fera, ungui nocuit, & linguâ.
Pari in utrumque seditione, conspirat
populus ut respiret.
Sed ille turbas placavit, hic placando turbavit.
Nam Aduram tributis Præfectum,
Mulcendo cætui delegat, quàm mulgendo censui delegarat;
Qui magneticâ eâdem facundiâ,
Lapides trahit, quâ aurum traxerat.
Uterque flevit Regni schisma.
Sed illic adumbratum, hic verum.
Nam diviso cum Religione Principatu,
Roboamo Iudaicus, Ierobo-
amo Israeliticus cessit.
Nihil enim citiùs Regna secat quam secta.
Pari fato externos irritant Reges.
Sed ille procumbit, hic succumbit.
Nam Ægyptius Pharao Sesostris,

Roboamum libertate, auro Templum, nudavit.

Adeò intestina dissidia, finitimorum sunt lucra.

Pari affectione Templum ornant, non colunt.

Sed ille aureis, ille æneis donis;

Ut ex dispari ærario nosceretur,

Quam citò sæculi metallum degeneret.

Paria igitur vitia, par sequitur pœna.

Cupidinis enim flammis ad Tartari flammas acti,

Alternis se ignibus crucians,

Lite dubiâ, uter insanior

Qui sapuit aliquando, an qui numquam.

ABIAS
ROBOAMI FILIUS.

EDICTVM.

Adeste Cives, Advenæ, Convenæque.
Quod Abias Roboami & Maace filius,
Paternam impietatem, maternam
libidinem retinuit:
Quod ex malis malos geniturus,
Omnium mulierum vir, omnium virorum mulierem duxit,
More ut nomine Matri similem:
Quod ultimis ceris scriptus hæres,
Secluso primogenito, nihilo melior evasit
Et legum vindex, vixit sine lege:
Quod veræ Religionis suasor nō sectator,
Et fari promptior quàm facere,
Non percepit quæ præcepit:
Quod justiore ferro, quàm mente,

De perduelli Ieroboamo victo-
ctoriâ naviter potitus,
ignaviter est usus;
Et quingentis millibus Israelita-
rum cælitus necatis,
Idololatras conterere maluit,
quàm Idola:
Quod Bethel, & Sichem schismaticas Ur-
bes Triumphator ingressus,
Fanorum aurum, non profanorum
aras sustulit;
Et prædatâ captivarum pudicitiâ,
Urbem lustris implevit, non lustravit:
Quòd partâ libertate
Bis senis connubijs statim mancipatus;
Gynæceo citius quàm Templo receptus,
Manubijs Sanctuario debitis
thalamos cumulavit:
Deniq; quòd octo supra triginta liberis
undecumque genitis,
Paterna vitia pro patrimonio reliquit:
Hunc Hominē ingratissimū, impurissimū
Initio Regni vitæ medio, nequitiæ sūmo;
Lire & laureâ privandum,
Vitâ & vittâ spoliandum,

Stygio

Stygio ergastulo mancipandum;
Et Manium manibus quos adoravit adurendum,
SEN: POP. Q. CÆLESTIS
Atris calculis
Censet, Pronunciat, Iubet.

A S A
ABIÆ FILIUS.

ROGVS.

Proijce odores in hanc flammam, Viator.
Asa Rex Iuda,
Primus Regale funus rogali luce radiatũ,
Afflatumque pigmentis cupijt; nec immerito,
Principum Phœnici tales debebantur exequiæ.
Hic Atavi Filius, non Patris,

Videntem audiens Azariam, Religionem restituit.

Optimus Patriæ Pater,

Matrem Priapeiorum Antistitam Regno abdicavit.

Malorum enim principium, sunt mali Principes.

Masculâ Venere effœminatos,

Qui subterraneo abstrusi delubro

Brutam libidinem in Brutorum specubus exercebant,

Terrâ eductos igni tradidit: hac tamtùm dignos luce.

Nam Conscientiâ Iudice, mortē merētur,

Qui se tumulant, ut pecent; & pœnas de compendio petituri,

Latebras quærunt Inferis propiores.

Majore prodigio Priapum in Cedrone demersit;

Qui subitâ gliscente flammâ à torrente ipso torretur.

Diceres Virgineum Christi pedem libaturas lymphas,

Ob impuræ imaginis attactum, igne lustrari;

Dubi-

Dubito, aquis ne uratur Idolum, an aquas urat.
Minimè novo miraculo:
Cum Venus flamma ſit, aquis nata;
Et inter lacrymas ardeant amantes.
Diro certè ſpectaculo,
Torrentur idololatræ dũ torrẽtur Idolũ;
Et in flamma naufragium facit.
Verâ igitur nominis notâ Medicus appellatur,
Quod languentem populum ſanaverit.
Magna enim vulgi cenſura eſt, Regis virtus.
Tantæ virtutis honorarium retulit, victoriam & pacem.
Immò in pace victoriam,
Nam decies centena Æthiopum millia,
Certum ſibi funus de colore ominata,
Panicis terroribus divinitùs incuſſis,
Spernendo potiùs quàm ſternẽdo difflavit
Volvuntur humi nigra corpora, ceu torres ſanguine extincti.
Fugiunt ad Orci flammas fuliginoſæ jam animæ,
Ac Furijs ſimiles ſibi advenas ſtupẽtibus,
Tartari tenebræ geminantur.

Sub alterum pacis decennium
Asæ Baasa, & Roboamo Iero-
boam fatalis hostis,
Victoriæ, materiam intulit ve-
riùs quàm bellum.
Quin asportatis HosticæRamæ ruderibus
Gabam, & Maspham Regni propu-
gnacula, exaggeravit.
Itaq; inversam triumphi speciem vidisses
Hostes dirui, mœnia duci captiva.
Nec omni tamen labe caruit:
Davidis genus erat.
Nam omnia Ethnicorum emacu-
lavit cunabula,
Præter excelsa Fana,
Montibus ingenio altioribus nixa.
Ut intelligant Principes
Quanto periculo arces Hæ-
reticis indulgeant.
Cum tela vix evolent quo impietas repit
Israelem oppugnaturus, divina hu-
manis auxilia posthabuit.
Assyriorum Fædus toto ærario paciscens
Ab infidelibus fidem emit.

Pro-

Prophetam indigno fœdere reluctantem, nervis præpedijt:
Cives Prophetæ faventes gladio addixit,
Adeò intutum Reges carpere, vel optimos.
Æquâ igitur talione,
Trienni podagræ felleæ bilis filiæ,
cruciandus traditur;
Et qui Vatum pedes nervis arctaverat,
pedum nervis arctatur.
At de crimine pœnam traxit,
de pœnâ crimen.
Ad nobilem illā pestem, medicis fortiorē,
Medicorum manus implorat, non Dei.
Ipso ridendus nomine, dum Medicus eget Medico.
Deniq; lectum pro equuleo nactus,
Membrifragâ torquente podagrâ,
Erratorum summam fatetur.
Resumptâq; virtute redivivus,
Odoratum hunc Rogum sibi vivus
composuit;
Ut Empyreum prælibaret in flammâ:
Nam virtus non fragrat, nisi flagrat.

IOSAPHAT
ASÆ FILIUS.

MINÆ.

Veh tibi, Viator,
Si quid tibi conſcius, cenſorium hoc
Solum calcas.
Inexorabilis arbiter Ioſaphatus,
hac in Valle jus dicit,
Cui tanta veritas, ut nihil ignoret;
Tanta ſeveritas, ut nihil ignoſcat.
Integritatis teſtem do zelum.
Quo à ſtirpe revulſas effœminatorum reliquias excoxit.
Divini legis interpres
Legis tabulas in omnium pectora tranſcripſit è ſuo.
Meritò lapideas; ut lapidem rogent qui lapidem violant.
Inſpectores utrique foro conſtituit Aeaco ſimiles:

Pec-

Peccanti attentos, non precanti.
Quibus tam leve aurum, ut recti lances non flectat:
Tam grave ferrum, ut à recto deflectentes proterat.
Civium quippè securitas est securis.
Damnãdi rigorem æquavit plectẽdi vigor
Nam conscriptis familiatim bellatoribus,
Regno arces, arcibus præsidiarios,
Præsidiarijs præfectos imposuit.
Ut omni aditu gladijs obstructo
Fugere cum nequeant scelesti, scelera fugiantur.
Nec armis opus;
Si ipso aspectu Galaaditas vicit, Moabitas cantu.
Nam Hebræis modulantibus, in furorem acti hostes,
Inter se gladiantur.
Paribusque momentis illi canunt, isti cadunt:
Chordarum concordiâ concordium discordiam proritante.
Risit Mors musica tot Andabatarũ paria,
Sono obcæcata ad numeros cadere.
Hor-

Horruit Mars amuficus, arcuum nervos
lira nervis eludi:
Et lirā inter arma numerari, ut inter astra
Heu durae minae!
Quid faciet Iudex, si saevit Cytharaedus?
Veniet summa dies die carens, cum apparitor Angelus
Omnes antistare jubeat hoc Forum,
cui omnia liquent.
Quod vadimonium nec favor excusabit,
nec lacrymae;
Ne Mors quidem:
Nā ruptâ tellure, solutis Mūdi cōpagibus.
Mors ipsa jure peritura.
Quod bona fide possidet,
Absorptos evomet, ut resorbeat
Aderit Adrasteae ministra Erynnis:
Carnifex nimirum flamma:
Quae luce eâdem scrutetur impios, &
comburat:
Ac ne quid inultum lateat, nil inustum
relinquet.
Metue scelcste non cunctaturū Iudicem.
Plus metue cunctantem.
Diu gravida nubes damnosius parit.

IORAM

IOSAPHATI FILIUS.

SENTENTIÆ,

Recurrit ad Ioramum Atavi impietas
Nam in Aulico freto
Vitia fluunt, ut refluant.
Ante imperium innocens visus.
Octennio nequiter egit, quo imperavit.
Nam innocentiæ candorem immerita
cruentat purpura.
Ad regnum sublatus Fratres sustulit.
Nam Tyrannus sanguinem sitit quem timet:
Nunquam lætus nisi dum canit exequias
Addidit crudelitati sodalem idololatriam
Bis de inferis optime meritus;
Quos auget, & adorat.
Quid enim colat nisi mortua, qui vivos
odit?
Impietatis magistram audijt Conjugem.

Illam

Illam nempè Athaliam, Achabi mortalium scelestissimi.
Nam sæpè impietas est dotalis.
Uxorio exemplo citiùs raptus quã patrio,
Mascula thura effœminavit.
Nam efficacissima suadendo oracula sunt oscula.
Ad inania pavidus, Heliæ minas nõ pavet.
Nam perjuri Tyranni argumentum est,
In securis metus, in metuendis securitas.
Vero igitur eventu, Iudæam prædantur Arabes,
Nam Regum delicta Regnum luit.
Infelix populi conditio,
Quia premitur à Tyranno, Barbaris tradi
Et disperire quia perit.
Inter hæc mala,
Regiæ conjugis raptæ, Filij trucidati.
Itaque infelix, cœlebs & orbus,
Conjugum lecto, natorũ letho funestatus
Flevit, à nemine fletus.
Nam populi mulsum, Tyranni lacrymæ.
Sic acerbissimæ morti servatus,
Animam cum visceribus pone regessit.

Ut in-

Ut intelligas quo loco mentem habeant
ignavi
Rogo demum caruit, non tumulo
Hoc etiam præpoſtere:
Quod igne fraudatus quem meruit,
Terram impetravit quam terruit.
Nam Tyranno maxima pœnarum eſt,
Poſt obitum non lucere.

OCHOZIA

IORAMI FILIUS.

IOAS OCHOZIÆ FILIUS.

AMASIA IOASI FILIVS.

SAXIFRAGIVM.

Tres haſce Statuas,
Inter Christi Proavos pridem collocatas,
Mas-

Matthæus fregit dum tacuit.
Execratum Achabum Matris Patrem
Respicit hæc vindicta ;
Cujus Nepotes ad tertium usque diris
voverat Vates.
Itaque ne Christi Majores Achabi Minoribus miscerentur.
Nepos, Pronepos, Abnepos,
De sacro Stemmate exulantes,
Nomine carent, & effigie.
His alia vita, non alia vitia ;
Primus primâ, medius mediâ, ultimus ultimâ
Ætate defecit.
Ut scias, animi esse crimina, non pili.
Omnes imminentem pueritiæ fugerunt
gladium :
Primus hostilem, alter Maternum, tertius servilem.
Parcente falce, donec scelera maturescerent.
Omnes laude indigni, digna laude
incepêre.
Nam vana simulacra,
Primus diu non coluit, ultimus coli vetuit
Medi-

Medius colentes occidit.

Omēs ad volutabrū reversi, dola restituūt
Hostilia primus, aulica secundus, paterna tertius.

Omnes monitoribus asperi:

Primus Eliam non arridentem deridet;
Tertius minanti Esaiæ mortem minatur;
Medius Zachariam lapidum cultus exprobrantem,
Lapidibus obruit.

Omnes Rempublicam perdunt:
Primus postulatitio fœdere,
Alter emptitiâ pace;
Tertius voluntario duello.

Omnes Templum dedecorant;
Quod primus deseruit, secundus spoliat, tertius spoliari patitur.

Omnes conjurato ferro ignaviter sublati
Primus dum latet, alter dum stetit, tertius dum fugit.

Omnes denique mali:
Non ita ut altero pejor alter;
Sed omnes omnium pessimi.

Omnes igitur Matthæi calamo, ut Iudæo gladio, confossi;

Nec

Nec inter vivos, nec inter extinctos numerantur.
Nam quos premit oblivio, non natos puta.

O Z I A
AMASIÆ FILIUS.

PARAPHRASIS

Hoc in tumulo non tumulo, jacuit non jacuit,
Vivum cadaver, Regis Agricolæ.
Qui victor victus, Deum sprevit dum coluit
Et vulneratus ut convalesceret, moriendo convaluit.
Hunc vivos fugientem, mortui timuerunt.
Restitas ad hunc Gryphum, Viator? paraphrasin cape.
Hic est Ozia Rex Iuda;
Qui urbana vitia in suburbio declinavit.
Rediit sub hoc principe ad suum exordium Regia dignitas,

Nem-

Nempè ad Pastoritiam.
Hic triumphali aratro terram domuit.
Unde mira fæcunditas;
Cum trabeato Agricolæ vectigalior serviret tellus:
Et regia manu maritatæ gemmarent Carmeli vites.
Audiant Principes qui ex Urbium cinere aurum cribrant.
Veræ fodinæ sunt sulci:
Bubus non hominibus graves.
Ibi vegetæ opes radices agunt;
Has humanissima humus sinu promit;
Quæ Hominum altrix, & alumna,
Rivis nutrita, frugibus nutrit.
Huic uni fenerabantur antiqui Reges:
Quibus pro loculis erant scrobes.
Nunc terram dedignantur terræ filij:
Nec colere modo, sed calcare.
Nam purpurâ interpositâ à se Matrem secernunt;
Eamdem perosi pro qua dimicant.
Hinc Principum lubricæ opes, quia sine radice.
Plutus à Cerere gignitur, & Iasone;
Sege-

Segete & vellere:
Utroque succrescente sumentibus.
Rubiginem vomeri non indulsit, sed neque gladio.
Utraq; Martis materia ferrum:
Utroque modo terram subegit.
Philistinos, Arabas, Amonitas,
Tàm facile sub jugum misit, quàm juvencos.
Gethum, Iabriam, & Azothum, hostiles Urbes,
Eodem vomere, quo glebas exaravit.
Pari lusu vulpeculis tragulas, & balistas hostibus tetendit.
Eâdem arte segetum messor, & capitum,
Cereris falcem morti commodavit,
Ita ex arvis ad arma, ex armis ad arva divertens,
Oleas messuit, quas ipse conseverat.
Sed utinam ne extra suas oleas.
Nimirum vanidâ victoriarum distentus aurâ
(Qui felicium est morbus)
Sacerdotali sibi jure arrogato,
Sacro thure profanus adolet.

Oh

Oh, quid agis mitrate villice?
Te aratrum decet non ara,
Huic fumo successit flamma; ambitioni iracundia.
Uno scelere bis injurius,
Cælum thure, thuribulo Mystas exterret.
Non dilatâ verò vindictâ;
Subita lepræ illuvies Regiam frontem populatur,
Et infulæ locum fœdat:
Decebat talem Pontificem talis lamina,
Ut frontonis supercilium deprimeret.
Dicitur etiam tellus ingenti fremitu trepidasse;
Exitura de centro, nisi ille de Templo.
O fluxa, Reges, gaudia!
Cum ipsum supra quo statis, instabile sit.
Atqui cum sua Tellure tremens Ozias,
Extemplo resilit ex Templo.
Et regno exauthoratus,
E vivis migrans non è vita,
Marcido in corpore sepultus, & insepult9
Solivagos intra penates lugendo cōsenuit.
Diu expiravit vivum cadaver;
Serò moritur, jam mortuo similis;
Et

Et avito ſepulcro interdictus,
Agro tumulatur, quem coluit,
Adeò ſuperborum contactum vel mortui pavent.
Habes griphi ſententiam,
Viator abi.

IOATHAN
OZIÆ FILIUS.

LEGATIO.

Adeſto Fama,
Ad Principes te delego;
Unico exẽplo magna cõſilia tranſacturam
Ioathani Regis virtutes Regibus refer.
Ut emerito Patri ſuccedens puer
Feſſo Atlanti Alcides integer,
Ægro Parentis capiti ſuppoſuit ſuum.
Felix Genitor, qui vitâ peractâ vivens,

Succe-

Successoris virtutes non speravit, sed spectavit.
Felix puer, qui paternæ frontis aspectu, frontem remisit,
Et humilitatis magistrum habuit tumorē.
Et quis credat unum alterius morbo sanatum.
Adde ut Isaiæ, Zachariæ, Ozeæ, Amossi Nobilibus spectris admonitus,
Rectum iter institerit.
Nam veritas privatæ fortunæ bonum.
Ad Principes non illabitur, nisi è Cælo:
Non Immerito Iovis Filia.
Prædicatur Numine usus propitio,
Syriæ, & Israelis conjuratos Reges cohibuit:
Amonitas sēper cæduos feliciter cæcidit,
Numquam non lædente ferro, numquam læsus.
O militiam innocentem,
Ubi ad meliores partes applicāte victoriā,
Nemini nocebant arma, nisi nocēti:
Et rectior rectius collimabat.
Post militare, civile studium exaggera.

Ut sanctæ Urbis incuta munijt, diruta erexit.
Nec molles fundavit Moles, sed sibi similes
Ut Dominus ex Domo, Domus ex Domino agnosceretur.
Turrim Ophel evexit supra nubes:
Regiæ mentis Ideam semper serenæ.
Portam Templi speciosam,
Sanè totam Petri charitatem triumphali fornice excepit;
Quam recto vestigio claudus sequutus
Ne torto pede speciosũ limen deformaret.
Narra ut hoc Principe,
Vomuit vetustas multo solidiora quæ exederat
Ut collapsa nemo dixerit ædificia,
Sed sponte inclinata, ut altiùs gliscerent.
Celebra denique magnificentiam,
Quâ urbes civibus, agrestibus mapalia condidit.
Illas præsidio, hæc subsidio.
Nam mutuis gladij & ligonis officijs,
Tuetur qui alitur, alitur qui tuetur.
Et arces pereunt post casas.
Post hæc elogia altum ingemisce,

Quo

Quod hostibus ferox, suis blandior,
Objurgandæ superstitioni linguam non
habuit.
Itaque gloriosiùs
Delubra solo, quã ædificia Cælo, æquasset
Ut mirum non sit
Adulari populos Regibus, Cum Reges populis adulentur.
Adde igitur Principibus animos,
Ut à Divinis exorsi, degeneres increpent:
Ioathani ejurato exemplo,
Qui fortia faciliùs fecit, quàm dixit.

A C H A S

IOATHANI FILIUS.

HISTORIA.

Amicitias beneficijs parari qui putat:
Historiam hanc legat.
Achas ad Iudæ solium divinitus evectus,
Omnẽ

Omnem lapidē movit quo Deū perderet.
Nam inter ſaxeos Dæmonas diviſo cultu,
Nullum ut faceret Deum, multiplicē fecit
Parum fuit Deum obruiſſe lapidibus.
Eumdem importuno oeſtro vellicaturus
Muſcam Deum fecit.
Planè ſuos inter Deos numerandus;
Puſillus, Excors, niger, moleſtus.
Mirare Divini pectoris patientiam,
Quæ injuriam peroſa non injurium, hoſtem prole auget.
Et quod optimū Dei munus, optima prole
Hic ex beneficio maleficus,
Acceptum filium Idolis comburit.
Timuit Orbis eumdem Rogum.
Tremuit populus Thyeſtæam illā coquinā
Inventa eſt flamma quæ aſtantes frigidos faceret.
Nefandi ſacrificij locus Gehenna;
Quæ tartaro nomen dedit, ut exemplum.
Quippè infernus ignis
Nondum nomē invenerat ſatis horrendū
Achas Plutone pejor, ignem dedit inferno pejorem.
Parati affuere Dei vindices,
Raſi,

Rasis,& Taseus, Syriæ & Israelis Dynastæ.
Maluit tamen Deus contumacem, contumaciter demereri.
Itaque Isaiam Achaso delegat,
Qui pro victoria spondeat.
Prodigium quodcumque daturus pro vade,
Et quo prodigia firmentur,
Dei filium pignori pollicetur.
O Numinis patientia toties irritata, non irata!
Achas prodigia respuit:
Et Numen inter Nepotes dedignatur.
Puto Deum ipsum Gehennæ imolaturus, si nasci festinaret.
Spretis igitur cæli copijs,
Assyriorum Regem mavult auxiliarium.
Sic mendax nemini credit, nisi mendaci.
Ac ne pretio careat tutela,
Totum ærarium sanctum, profanum,
Assyrijs profundit;
Vitamque pretio taxat.
Itaque quicquid rapere hostes poterant, donat:
Seseque spoliat, ne spolietur,
Quin sublatis exuvijs templum claudit;
Quasi

Quasi incluso, ac spoliato eo, victor.
Risit insaniam Deus;
Et perfidū reliquit fœderatis plectendum
Nam perditi ipsi se perdunt,
Affuvit ergo accitus Assyrius Thelegat,
Phanasarus;
Qui attritis Achasi hostibus, ipsū attrivit:
Sic nocent auxilia malo majora.
Et bellorum nimbi detonant in authorem.
Putas Achasum resipuisse? desipuit.
Ab suâ muscâ perpunctus Damascenorū
Idolo se, devovet.
Itaque contra Syros Assyrios implorat;
Contra Assyrios, Syrorum Deum,
Qui ne suos quidem servaverat.
Hic divinâ patientiâ desperavit:
Et servari nolentem semel perdidit.
Malè moritur inter utramque vitæ metā;
Et extra tumulum tumulatus;
(*Quis enim justa faciat injusto?*)
Gehennæ assignatur, cui nomen fecerat,
Sic ei fiat qui beneficium in vitiū torquet.

)(o)(

EZECHIA

ACHASI FILIUS.

INDEX.

Rerum ab hoc Principe gestarum
indicem cape.
Sub Romanæ Urbis natales nascitur
Achasi Filius Ezechia.
Sed ille ex optimo patre pessimus,
Hic ex pessimo optimus, iterum pessi-
mum geniturus,
Sic tessellata fortuna bona malis interpolat.
Sanctissimæ Parentis mores libavit, non
Patris.
Quæ felicior Mater quàm Uxor
Pro votis Filium accepit, non Maritum
Quintum supra vigesimum annum natus
Florem sceptro imposuit, quem cæteri
perdunt.
Primo imperij anno templum aperuit

Quo

Quod nihil sanctum vidit nisi Regem
Mosis etiam serpentem dejecit, olim salubrem, jam virulentum,
Postquam superstitiosis aris concaluit.
Anno & animo eodem,
Sculptilia in Cædronem sparsit, musicos modos restituit.
Utrumq; nexum: quid enim Cedron nisi mœror.
Sic populi lacrymas Idola sorbent;
Et flente flumine cives canunt.
Tot Pharaonibus demersis, quot Idolis,
Merguntur incendiarij illi Dæmones.
Inferno ardore ex ariperisthasi geminato,
Et adorata illa saxa, adorantium scopuli
Post animorum naufragium, ipsa naufragantur.
Postero anno, divisa Iudæ studia pro Concione componit.
Amphioni comparandus Orator:
Nam urbem ille paravit, hic reparavit canendo.
Instante Paschate,
Ad Solymorum celebritatem schismaticas alliciens Tribus,
Iudæ Israelem conjunxit, Iudæ

Ita Paſchalis Agnus, Agnos fecit convivas
Et fractis Idolis integrata concordia.
Poſt hæc Salomonis de Plantarum uſu
commentarios combuſſit.
Ita enim ex horto non è Cælo ſa-
lus quærebatur.
Et herbarum non oculorũ expreſſo ſucco,
Membra curabantur non animi.
In illa enim flamma ars mortua
ſpes revixit.
Utinam Coi Senis farcimina ad Ezechiæ
manus veniſſent:
Sine carnificina homines convaleſcerent.
Auctis jam annis,
Aucta cum Sacerdotum pietate, lai-
corum liberalitate;
Condendis largitionibus Templi horrea
laxavit.
Quis neget frugi eſſe virtutem?
Cum ſacra opera ſacras opes adaugent.
Anno imperij bis ſeptimo, qui ſemper
Clymactericus,
Ezechiæ virtus tentata,
Nam Aſſyrius Sennacherib Iudæam ever-
rens, & evertens,

Citi-

Citiùs rapuit arces quàm vidit.
Quæris quantâ acie?
Terra contecta, montes depressi, flumina epota.
Sed armatorum tot millibus,
Trecenta & triginta talenta obstitere.
Toti Ægyptiorum armamentario,
Totum Templi ærarium objicit Ezechias.
Nam sacræ divitiæ conservantur ut servent.
Fecerat hoc etiã Pater, sed impare studio.
Ille templum timebat, hic pro Templo
Extremo eodem anno,
Assyria fide recrudescentibus Barbaris,
Infanda effutiente Senacheribbo ad pias preces confugit.
Felix certamen: linguâ pugnacem, linguâ vicit.
Minus dixi: dormiendo vicit.
Nã per tenebras cæcutiente Angeli gladio
Assyriorum millia centum octoginta, somnus consignavit Sorori.
Diriguit Sẽnacherib nocturnæ cladis spectaculo:
Et patria à Filio ante Idola cæsus,

Qui

Qui patriam liquerat, pro Filio, contra Deum.
Anno victoriam sublabente dirū ægrotat.
Tumēte ulcere quo animus detumesceret
Lethum denuntiante Isaia, luget, submittitur, convalescit.
O dulces lachrymæ, vitæ auspices, vel inceptæ, vel receptæ.
Primum nascentium omen, ultimum pereuntium suffragium.
Anni igitur quindecim ad vitæ stamen assuti:
Illustri teste Sole;
Qui supra lineas decem retroacta styli umbrâ:
Viam & vitam redorditur.
Hem quid solidum in humanis,
Si ætas horarium est, annus linea, umbra vita.
Lethalis umbra, quæ lineas enecat, quotquot attingit:
Pariterque dum proficit, deficit.
Post menses duos,
Babylonum Legatis divitias, & delicias ostentat.

Nesci-

Nescius quàm rapaci populo illecebras
Sed ô rigidam disciplinam circa Principes.
Pro quā nullo crimine, quantū discrimen!
Funestior intervenit Legatus Isaias.
Qui in ostentatiunculæ pœnam,
Iacturā opibus, capturā Liberis ominatur
O lethales divitiæ, quas nec celare tutum, nec proferre!
Sed ô vitales lacrymæ, vel celatæ, vel prolatæ!
Ad presentissimum hunc Panchrestum rediijt Ezechias.
In suis oculis salubrem hunc succum quærit:
Quo Numen emollitum, ira restincta.
O efficaces iterum lacrymæ!
Tacitæ oculorum voces, & liquidi vocis oculi,
Nec fœcundus humor tantū sed facundus
Qui animum erigit dum cadit, & cadit sine jactura:
Nam solam hanc mercem prodigere licet,
Exinde piscinas, fontes, aquæductus,
Puto suarum imitamenta lacrymarum aperuit.

Pes

Per quas denique animus enavit ad palmã
Anno à suscepto imperio vigesimo nono.
David non cõferendus, sed præferendus ;
Nam majora fecit, minora deliquit.

MANASSES
EZECHIÆ FILIUS.

EXOMOLOGESIS:

O rerum Opifex, Reorum Opifer, Deus ;
Adverte tandem æquas aures,
Clemens attrito, felix catenato, Rex Regũ
Infanda mea facta ad rationem revoco.
Tu solus audi quæ solus spectas :
Aut spectare desine, quæ piget audire.
Ille ego Manasses, Orbis Eoi vesper :
Ut lucem fœdarem in lucem veni,
Conceptus, lethale nefas concepi ;
Et hærente adhuc cortice, odisse te cœpi antequam nosse.

Iam de latebra proſerpens Vipera, hoſpi-
talem uterum torſi.
Felici hoc exordio mihi plaudens,
Quod nondum natus potui Matri nocere
Alumnæ gravis ſarcina, papillas morſu
tentavi;
Sanguinis avidior, quàm lactis.
Circumciſus, impreſſum generis ſignum
Pro libidinis teſſera ſuſcipiens,
Dixi, hunc ſanguinem Veneri propino.
Infandus infans, parvus, ſed pravus,
Execrationes infrendens inter vagitus,
Candidum nihil habui præter ſyndonem
Hanc ipſam cruentaturus.
Deerat jam nocēdi avido, nocēdi facultas
Hanc è voto feſtinavit fortuna,
Cum duodenni gladium commiſit.
Ita nimis impotens, quia nimis potens.
Proceres terrui puer, quò levior, eò gra-
vior populo,
Qui citum diadematis fulgorem, ceu
fulgur expavit.
Hinc divini, humani juris immemor,
(Quid enim Manaſſes, niſi obliviosus!

Unam

Unam mihi legem statui, legem nullam servare.

Durus, Difficilis,

Rogari invidiã, non rogari contumeliã duxi.

Injustus, inhumanus.

Alijs omnia licere volui, alijs nihil.

Impius, perjurus;

Studio, & ambitu paterna exempla non institi.

Puduit Regem bene agere de exemplo;

Anteire malos malui, quam bonos sequi.

Hoc uno Patris speculum,

Quod ejus imaginem reddidi ex contrario

Proinde, ex tuo Templo,

Quæ ille intulit, sustuli; quæ sustulit intuli

Atque ut à te maximè sejungerer,

Duo sejunctissima conjunxi, Atheismum, & superstitionem.

Excelsa diruerat Pater, refeci:

Ut altiore de prærupto cōtereretur Religio

Priapi aras sustulerat, restitui:

Lascivè simul & sacrilegè;

Ut dignitatem libidini adderem, adimerem tibi.

Has inter sordes volutus sauciari potui,
non satiari.
Planetarum sectator, quia errantium,
Eorum simulacris Templi atria stipans,
Inveni quo tua tibi sydera fierent odiosa,
Auspicijs, & aruspicijs attẽtior quam tibi,
Avium pennas, & pecudum fibras
Veraciores duxi, quàm tuas tabulas.
Hoc minimè falsus,
Quod Brutis stolidiorem me censui,
dum Bruta consului.
Striges, Ariolos, Magos, Pythones colui,
Te ut Orbe depellere, Dæmonas evocavi,
Itaque quo irreligiosior essem,
Religionem mutavi, non sustuli.
Astra, Lapidem, Bruta, Furias,
Quidlibet esse Deum passus, dum tu non
esses.
Senior factus non sanior,
Ab impietate ad crudelitatem proru[i],
Nam calcanda erat post Di-
vinitatem humanitas;
Crudelitate crudelitati suffragante,
Hostes opinatus omnes Deo simil[es],
Ferus ut timerer, & quia timeba[t].

Hostium numerum auxi tollendo:
Prophetarum voces cū spiritu interclusi,
Isaiam socerum serrâ dissecui.
Denique ad adamantinam cordis duritiam
flammis exploraturus,
In valle Gehennæ Filios combussi.
Lætus quod nec Avo molliorem me invenit illa flamma.
Tot ergo scelerum cumulis impuli patientiam tuam,
Ut perditus videreris, nisi me perderes.
Vicisti proinde, ne vincerem;
Immisso Babylonico, ut Tyrannum Tyrannus plecteres:
Qui tam cito vinctum, quàm victum,
Me, meos, mea, ad fœdum hoc ergastulum abduxit.
Ah satis pænarum habes victor,
Dum inter opima catenatū numeras Regē
Non tu innocentibus pœnitentiā delegas,
Quæ reatum necat non Reum;
Et in solutum imputat crimina, non numerantur.
Meum jus urgeo; ad hanc provoco,
Suffragante ipsâ scelerum multitudine.

Possibile non erat tanta committi, nisi ab insano.

Exere splendido miraculo vim tuam

O bone, & parcendo exercite.

En ut ventosâ victoriâ tumens Hostis,

Vernaculorum te tuorum desertorem ridet & vivit.

Ex usu non est sceleribus mulctare scelera

Et externos recreare suorum pœnis.

Redde heu conspectum mihi beatæ Urbis,

Ubi Reges peccare solent, & pœnitere.

Ululabo ubi deliqui:

Sanguinis rivos lacrymarū rivis exstergā:

Exultabit idolorum populus, urbē douatq;

Et exemplo corruptos, exemplo corrigā.

Hæc oravit Manasses, & Regno redditus votum explevit.

Atq; ut diutius doleret, nemo diutiùs regnavit.

A M O N

MANASSES FILIUS.

SYMBOLUM.

O Spes fallaces.
Intempestivè concussi isti flores,
Intempestivè sepulti, symbola sunt.
Amonem florentis ævi Principem,
Infrugis hic hortulus condit,
Qui de Paterno exemplo,
Inter vitia, & virtutes ætatem divisurus,
Pœnitendi fiducia pœnitenda fecit.
Tēplo idola, latibulis stupra, urbi funera
Velut fœnori, intermissa restituens,
Ut probè senesceret, improbè adolevit.
Sed heu, claudicante spe velocior Mors,
Conjurato aulicorum ferro,
Vota cum vita succidit.
Itaque spe florens, non virtute;
Inter flores jacet, sed frugiperdas.
O spes fallaces!

IOSIA
AMONIS FILIUS.

EPINICIVM:

Io Triumphe!
Idolorum Eversor curuli feretro effertur,
Hic est ille Josia,
Quē supra trecētos ānos Natura parturijt
Iam tū enim fatidicâ voce præmōstratus;
Idolis operantem Ieroboamum, so-
lo nomine tremefecit.
Nondum natus jam notus;
Vel natus ante Parentes.
Io Triumphe geminate Cives.
Hic ille censorius infans,
Qui supercilio confractâ morum licētiâ,
Rempublicam octenni sibi commissam,
octennio composuit.
Itaq; Davidem sequutus, antecessit.
Nam

Nam David bonos invenit, hic fecit.
Adeò parvi interest parvum corpus.
Quin ad illum delegatur Ieremia
ad puerum puer.
Senescentis Reipublicæ argumento, cum vir eius repuerascit.
Io Triumphe iterate Cives.
Hic ille divinus Ædilis,
Quo Templi diruta relarciente,
Amissũ legis volumẽ inter ruinas invẽtũ.
Tanti duxerant impij Templum diruere:
Mortuam rati legem, si liber humaretur;
Vel libera scelera, si liber lateret.
Itaq; post Iosiam exhumata lex lucẽ vidit;
Et in eodem scrobe virtus vixit.
Immò in Iosia tota revixit.
Nam vitia cæteri vel induxerunt, vel indulserunt:
Solus hic mortalium nec cõmisit scelera nec permisit.
Io Pæan.
Hic ille zelator adolescens,
Qui monente Prophetide,
Toties rediviva simulacra in cinerẽ solvit;
Et plebis tumulis inspersit;

Ut à mortuis discerent tandem mori.
Sensere manes pulverem illum gravem:
Plusque Dæmonas combussit ille cinis quàm suæ flammæ.
Iô Pæan geminate Cives.
Hic ille intrepidus adolescens,
Qui nefanda fanorum nemora incendens
Nocentes ūbras, & hospites Lupas abegit,
Eodemq; incendio Solis quadriga fulminavit.
Novum astropoplectum ridente populo.
Dum Phaetontis Pater, Dei sedes affectās
Phaetontis supplicium tulit,
Et fabula Historiam fecit.
Iô Pæan iterate Cives.
Hic ille assertor juvenis,
Qui *Iudâ*, & *Israele* flammis expiatô,
Vanos Antistites suismet aris imposuit;
Supposita idolorum strue:
Ut quale Numen colerent, ipsi sentirent.
Mutatis igitur officijs,
Adoletur qui adolebat, & ab idolis uruntur Vates.
Quâ victimâ nulla melior, quia nulla pejor
Iô Victor dicite Cœtus.

Hic

Hic Principum Protomartyr,
Novissimo incumbente Reipublicæ Fato,
Irati Numinis telum ut frangeret, in se reflexit;
Dum impluentibus Ægyptiorum telis devotum pectus opposuit
Sic ante Pharij Nechaonis os in quadriga confossus.
Spiritum Tartaro formidabilem in Tyrannum efflavit.
Nescio an occumbendo vicerit, qui sedens moritur.
Ita suo sanguine trabeatus,
Eodem curru mortem in triumphũ traxit
Et feretro pro Feretrio spolia sua deferẽs,
Ad Mausolæum, veluti ad Capitolium processit;
Primusq; post obitum triumphavit.
Io Victor, Io Pæan, Io Triumphe.

ELIACIM ET IOACHAS

IOSIÆ FILII.

REVOLUTIO.

Extrema Regni tranquillitas extremam cladem minatur

Die inclinante grandior florescit Iris.

Crevit ad summum Hebræa felicitas Iosiæ nixa;

Quo subducto universa corruit: invidente Asiæ Africâ,

Quæ purpureo mari divisæ, Iudeæ ruinis coivere.

Spectabat ad Eliacimum Regia dignitas;

Hanc Ioachas rapuit natu minor.

Ab

Ah puer infelix! rapinam timebis.
Cur inauspicatum ad imperium involas,
Unde mitior te natura seposuit nascendi mora?
Torpedo Iudaicum sceptrum est: tangentes manus nodabit.
Itaq; ex secundo primus, ex primo postremus,
Regnum pervertit, quia prævertit.
Hunc Pharao, à Fratre accitus, catenatum rapuit.
Ridente Ægypto, mancipia redire ex Regibus,
Qui ex mancipibus abierant Reges.
Ita post sexdecim Soles quæsita sceptra,
Post tertiam Lunam amisit.
Breve Regi spatium, Tyranno longum, Civibus nimium.
Explevit igitur iras Eliacim:
Sceptro potitus jam cariore quia rapto.
Redijt ad illum insula, sed & insulæ fatū
Alijs per Pharaonem imperat, illi imperat Pharao,
Cui tributi taxatur: hoc uno pretiosus.
Atq; ut libertum se noscat, non liberum.

Alio

Alio danatus nomine, Ioachim vocatur non Eliacim:
Quid illi relinquent qui nomen eripiunt?
Regnum itaq; sub Rege impetrat;
Cum idem sit impetrare quod amittere.
Egit tamen Ægypto pro maleficijs grates;
Dum deformem Idolorum coloniam ex Ægypto traducens;
Polluit quæ Pater sanxerat.
Uriam ferro, Ieremiæ librũ rogo destinat;
Ferro destinandus non rogo.
Immò ut dites ad Ditem trahat;
Gemmâ & annulis Dæmones includit: bis Idola.
Nam gemmæ Dæmonum Filiæ, concepto Dæmone Matres fiunt.
Heu carò venales opes! quamdiu gemet has gemmas?
His annulis catena nectitur.
Hunc Nabuchodonosor infido infidus,
Deceptum vinculis implicuit:
Implicitum ferarum specubus inclusit:
Inclusum ferarum faucibus objecit.
Aliquis ergo prætereuntium dixerit

Hic

Hic moritur Tyrannus præmortuo nomine:
Qui vivus jacuit in tumulo: mortuus vixit extra tumulum.
Hunc Matthæus à Christi Genealogia secuit:
Ne feram pro homine insereret.

SEDECIA

ELIACIMI FILIUS.

SORTITIO.

Excidit infelix par Fratrum;
Quorum alterum feræ, alterum furor absumpsit.
Te verò Sedecia, tertia Sors manet.
Utraq; pejor.
Movente Regalem urnam fortunâ,
Iechonia Eliacimi filio Babylonem abducto,
Nepotis sceptrum à Victore impetrabis:

Isque in Nepotem durus, in Hostem mollis
Ut illum spolies, huic servias.
Mutato etiam nomine, ex Mathania Sedecias
Iusti nihil habebis præter nomen.
Toties direptam urbem diripies:
De pauperum penu Idola recreabis hostilias
Præscias vatum fauces obstringes:
Quasi fatum tuum in vatum pectore conclusurus.
Sed divino consilio consilium adimitur.
Deo simul & Chaldæo fœdifragus,
Tributi jugum dum excutis, sub jugū cadis,
Nabuchodonosore novissimâ expeditione grassante,
Hierusalem per te non Hierusalem,
Claudetur, incendetur, solo æquabitur.
Tu tot inter mortes mortem non reperies:
Miserius enim est misero animam trahere quàm tradere.
Reductis brachiis Babylonem traheris catenarius Canis.
Manu & oculis captus, oculis & Liberis orbus.
Planè inter pudenda impudens,
Cujus oculos amiseris pudore [illegible]

Im-

Ibid. cum Babylonium tibi carcerem Ezechiel minetur;
Tu Babylonem te visurum neges;
Uterq. divinabitis.
Cæcus Urbem in Urbe non videbis.
Verus Sedecias, Iustitiæ simulacrum, quia cæcum.
Peribis tandem veternum mancipium,
Et acervo ignobili additus,
In tanto patriæ Rogo, rogo carebis.
Nam sceleribus clarus, rogi luce non eges.

SUSANNA
HELCIÆ FILIA.

ADMONITIO.

Adeste Nuptæ, Innuptæque:
Quorum virtus in pulchritudine, non pulchritudo in virtute.

Doce-

Docebo quā speciosum damnū sit species.
Susanna fui, ex Regia domo in Regiam domum ducta.
Quâ formâ fuerim, ex nomine habes.
Quid enim Susanna? nisi rosa?
Florum nempe Regina, & Reginarum flos.
At nimium felix eram si forma defuisset:
Quam perdere dum metuo, pænè me perdidit Babylone captiva,
Colebam hoc qualecumque corporis decus:
Unum captivitatis solamen uni Conjugi.
Itaq; nudam me nemini ostendi, nisi thalamo, & fonti.
Occlusis pomarij foribus, nec solem arbitrum passa,
Quem meridie curiosiorem, nemus arcebat:
Addebam membris lympharum nitorem;
Liberatoque capillamento,
Aureas undas comarum, argenteis fontis undis mergebam;
Ut fontem in fonte diceres:
Neq; speculo opus; in speculo natabam:
Tergente simul & imaginem reddente rivo.
Qui blando susurro membris adulatus;
Non tam lavabat, quàm laudabat.

In-

Ineptæ, quæ fugax donum fugacioribus morabar undis:
Nec lubrica ex imagine formæ inconstantiam novi.
Proh sanctè pudor, quid usq; securum?
Falsum à fucis tutam esse Rosam.
Latebant inter virgulta amasij duo:
Angues in herbâ.
Hi popularium Seniores erant, & Iudices;
Quos, vel inter algentes aquas urebam:
Ignara puellarum faciem esse facem.
Erumpunt ex insidijs amantes hostes:
Horresco vulnificos vultus:
Aquis membra submergo;
Sed perspicui latices me produnt, ut vitrum Rosam.
Sinum crinibus obduco, sed crines eventilant auræ;
Quæ spirando, in me conspirant.
Dubitas omnia conspirasse in flagitium? rivales fœderantur.
Frustrati precibus, terrores addunt;
Et maximum innocenti malum minantur calumniam.
Ego inter vitæ aut virtutis discrimen.
Quid

Quid agimus (inquam) Susanna?
Corpus luis, & animam polluës? Vale potius vita
Hæc mecum exigens, clamo.
Citiùs illi clamant; & crimen regerunt;
Impermissam Venerem cum pubere adultero,
Ego causa melior, patrocinio pejor,
Inter Parentum lacrymas, & Vulgi convicia;
Seminuda, & semianimis, ad suppli-
cium trahor.
Iam saxa parabantur, adulteris debita;
Ut eadem legis & mulctæ materia sit.
Et aliquis elato jā lapide, lapidi similis hæsit
Nam pudor extremus decorem augebat.
O pudicitia ut servantem servas!
Quis credet? Concionem moratur duode-
nis puer:
Qui utrumq; seorsum testem de criminis lo-
co scitatus,
Utrumq; discrepantem invenit;
Et mendacio mendacium detectum:
Dulcius nihil radiat quàm veritas, ut nu-
bem fregit.
Mutantur populi voces.
Siccine (inquiunt) captivus fuit, captivos
feris Cupido!

Post

Post Patriæ incendia,
Scelestiores flammas Babylonem attulistis,
Hypocritæ, perjuri, ardentes nives.
Quid de nobis æstiment hostes.
Si optimates peccant, Iudices pejerant, Senes lasciviunt?
Quid multa? mutatur rerum scena.
Desultant vincula à me ad Senes.
Ego ad Thalamum ducor, illi ad flammas;
Ut bene ardeant, qui male arserant.
Sic puer fœminæ, Susannæ Daniel,
Innocens innocenti, subsidio fuit.
Discite meo periculo, Puellæ,
Esse formidolosæ, ut formosæ.

IECHONIA
ELIACIMI FILIUS.

THRENI.

Nondum Hierosolymæ deferbuerat cinis,
Cum busto insidens Ieremia,
Lamentabili hoc fremitu Patriā cōclamabit:
O Solimæ, ô adyrâ, ô læti colles Sionis.
Hæccine illa beata Urbium Mater,
Quam Ævo coævam spoponderat Deus?
Quid ergo diuturnum, si æterna pereunt?
O Regiæ opes chasmatum similes,
Quæ vanescunt dum lucent.
Cecidit, cecidit superba Regia pinnis coronata;
Nihil jam nisi funus, & fumus.
O fumum semper Aulæ molestum;
Quo redijt excelsa Templi moles,

Angelorum colonia, Cæli suburbium?
Evertitur mortali manu divinus ille labor
Et nemini polluto, impunè penetrabiles penetrales,
Homicidæ persultant flammæ:
Eodemq; elemento profanatur sanctuarium quo lustrabatur.
Ubi vasa? ubi sacra? ubi fontes?
Ignavi fontes, & naturæ obliti.
Ignē nō extinguunt, quem culpa succēdit.
Ubi mensa? ubi ara?
Ubi lampas æterni Solis æmula?
Iam nihil est nisi lampas una, totum Templum.
Quas litatura inibis preces infelix turba?
Altiora votis incendia sunt.
Cui supplices feretis palmas lynteati Senes
Abiere Angeli Templi indigetes
Ipsa Sion in flammas abijt.
Postremo, crematâ domo abijt Deus.
O avida ignis potentia!
Quàm nobis Patriam linquet, qui exilem facit Deum?
Quo congestæ opes? quo exoticæ merces, ô Cives?

Quo

Quo armillæ? quo vestri mundi, ô Puell[æ]
Præda sunt inter incendiarium, & incendium divisa.
Incumbit spolijs prædator ignis;
Qui avarus juxta & prodigus,
Quicquid rapit, momento decoquit;
Et alumnus nequã, alentẽ perdit mater[iam]
Quin cum suis flammis de præda ri[xa]tur miles:
Plerumq; raptus dum rapit.
Heu parum est Gazas diripuisse.
Unda flagrantibus, spiritus vivis, ter[ra] extinctis eripitur.
Solem ipsum eripiunt undante fumo,
Et auram patriam repetunt per singul[a]
Ah dolor! quæritur Urbs à Civibus, [ab] Urbe Cives.
Pereunt nitentes illi Principum cœt[us]
Gemmantes pueri, cana maturitas,
Flos Sionis, virgunculæ.
Hic hostili ferro succubuit, ille incu[bu]it suo;
Hic Patriæ fatum sequutus flammis exarsit.

Condi non poterant tanta cadavera
nisi urbe inversâ.
Sed heu superstitum pejor conditio,
Quos instans victor prægit.
Gaudete sub Patriæ cineribus se-
pulti Cives:
Non obscuræ umbræ in tanta pyra,
Lugendi sunt qui vos lugent.
Rapitur exsortis ordo, fuligine ac favil-
lâ sordidus:
Quas indigenas opes legisse tamtũ licuit,
Ut Urbis fatum in fronte circumferant.
En ut inter Patriam, & exilium restitant,
Incerti utrum malint.
Itaq; in illo incendio Patriæ amor perijt
Trahũtur hostiles per urbes indignâ põpâ
Exercitus olim, nunc turba.
Trahuntur captivæ Matres, & alumnas
trahunt;
Vinculis antequam fascijs obvolutas.
Pari ludibrio corona, & cydaris inter fer-
cula erant.
Pari sequuntur opprobrio Sedecias & Sa-
raias.
Rex & Pontifex:
His

Hic ex lacrymis, ille ex vulnere cœcus.
Qui olim discordes, solâ catenâ cõveniũt.
Nunc se Babylon in Cælum tollit sine suâ
mole.
Sparguntur hàc illàc Palæstina servitia,
Pudore confecta, vel pædore.
Quondam etiam juxta Babylonicum Eu-
phratem consident;
Ut suam imaginem pavitãtes se ipsi
crucient.
Hic mœstas inter mortes canere jussi,
Barbaros ejulatûs sacris numeris con-
fundunt.
Hoc etiam Babylonem decebat idioma.
Ah puer infelix *Iechonia*!
Ibis tot inter spectra destinatam in ca-
veam:
Malus populi custos, custodiâ dignus.
Hunc ignem fumus incendit tuus.
Flagrabunt alij flammâ, tu infamiâ!
Octo ferè lustris compedes atteres.
Matrem, Conjuges, Filium,
Tristem ærumnarum comitatum,
Inter infima tyranni ministeria numera-
turus.

Ah

Ah fœda conditio?
Plus Domini te pudebit, quàm servitutis.
Ille victor tuus Nabuchodonosor
Novâ & stolidâ metamorphosi jumentis aggregatus,
Novum brutum, bruta terrebit.
Ut intelligas quàm dispari Domino servias.
Tu verò patriæ confector,
Ætatis quartæ cardinem insistens,
Iudæorum Regnum miserabile agmen claudes.
Hoc omnium miserrimus,
Quòd illis Regnum supervixit, tu Regno.
Heu fleas Viator, & iter siste.

MUN-

MUNDI
SENECTUS
SOLITARII

Eremitarũ Camaldulen:
Montis Argentini ad Crac

SALATIEL
IECHONIÆ FILIUS.

Christi | linea.

Zorobabel.

Abiud.

Eliacim.

Azor.

Ex Levi — Sadoc. — *Ex Levi.*

Esdras. — Achim. — *Mat. Math.*

Iesus Siracides. — Eliud. — Razias.

Eleazar Protomartyr. — Eleazar. — Matathias

Iudas. Ionathas. Eleazar. Simon.

Ioannes Hircanus.

SALATIEL
IECHONIÆ FILIUS.

ISAGOGE.

Pando tibi quintum Atrium; Viator subi
De Christi Proavis,
Nullum subinde Reum visurus, quia nullum Regem.
Nullum occisum, quia nullum homicidã
Mundi senectus ad infantiam rediit.
De impiorum ossibus nati sunt Sancti
Cadmæi prodigij teste Ezechiele.
Usui fuit Solimorum incendium.
Nam despumante superbiâ:
Ex illa ustrinâ liquitur aureum Sæculum.
Pro limine Salatielem offendes.
Quam latentem scintillam patrius fovebat Cinis;
Ut novo Sæculo auspicium faceret.
Forti

Fortis, magnanimus, in servitute sibi
imperavit.
Hoc ipso felix.
Nam adversa adversis adversa non sunt,
sed Aversis.
Vis scire quid pro populo fecerit? flevit.
Quid enim posset aliud Princeps mancipiũ
Sed ejus lacrymæ Chaldæorum merserunt
imperium.
Tria quæ cernis prostrata monstra,
Tres sunt Tyranni, quos flendo confecit.
Cernuus hic, & Semifer,
Nabuchodonosor fuit: quondã magnus,
nunc brevis:
Qui Iudææ & Ægypti ruinis amplificatâ
Babylone,
Sua gesta miratus, hominem se negavit;
nec fuit.
Nam verâ lycantropiâ Feris permistus,
Ulisseæ fabulæ famam arrogavit.
Quæ enim Cyrce, nisi superbia?
Sic ferus homo, vel humana fera, se-
ptennium transigens,
Formam cum mente recepit.
Et qui bellua fuit, cùm se Deum credidit;
Iam

Iam belluam se credens, homo fuit.
Qui adjacet Evilmerodachus est.
Initio Imperij major visus,
Ut matutini Solis augetur species,
Illudente oculis Nebulâ.
Hic Salatielem vinculis eductum Regiæ præfecit:
Fastuosâ nimirum pietate;
Quòd famulitium fastidiret, nisi Regali
Sed blanda utcumq; initia atrocibus actis corrupit.
Malefidus, maledicus, maledictus;
Ut à Nabuchodonosore satum credas jam versû in Feram.
Hunc igitur Leviri telo confossum,
Tertius sequitur Balthasar.
Patribus similis, quia degener:
Quem Daniel odoratus, Leænam vocavit
Nec masculum quippe, nec mitem:
Inter fœminas virum, fœminâ inter viros,
Hic impietati ludibrium miscens;
Sacris Templi calicibus, Belo Dæmoni propinavit:
Talem apud convivam brevi cœnaturus
Nimirum ebrius erat antequam biberet

Heu quàm de proximo junguntur marum, & mœror!

Aperta manus, operto vultu, ferale decretum scripsit.

Adeò malis Principibus nemo propalam vera denuntiat.

Tribus notis exaratur:

Ut trium literarum non dubites virum.

O benevolens Providentia;

Media ex Perside vocati vindices, Darius & Cyrus,

Gynde amne ligonibus mulctato,

Et infractis cornibus humiliore;

Ebriam Babylonem incendunt.

Unius noctis fato perijt antiquissima Urbium;

Hierosolymæ semper æmula, tandem similis;

Quam Sol cadens nimiam vidit, oriens nullam.

Quæris unde irruperit, Victor Cyrus?

Per Euphratis alveum:

Hebræorum fortasse lacrymis auctum.

Verè ut dicas, Hebræos Chaldæorum flammis,

Chal-

Chaldæos Hebræorum aquis arsisse.
Ita septuagenariâ captivitate solutâ,
Ut lætus ad Proavos iret nuncius,
Mori festinavit Salatiel.
Plaude Viator, ac perge.

ZOROBABEL
SALATIELIS FILIUS.

MYSTOLOGIA.

Cæcæ Babylonis infelix hospes,
Si novum cordis Templum Deo destinas,
Zorobabelem sequere.
Cujus etiam nomen triumphatā Babelē,
Ut caudam raptat.
Hunc Templo excitando Cyrus excitat
Meritò Cyrus, hoc est Sol.
Quid enim Numen nisi lumen,
Quo amoto mens Babylone cæcutit

Hic *Iudææ* Prorex (nam Regnum amiserant)
Annosæ captivitatis analecta in Patriam ducit.
Et è tanto numero vix quinquaginta chiliades sequutæ.
Sic solet ; multos servitus distinet, plures servitutem :
Tu è paucis esto.
Hierosolymam ingressus, Urbem in Urbe non invenit.
Ne Templi fundamenta quidem reperta.
Heu quàm non perfunctorie pereunt,
Quos Deus exaugurat.
Scalpente flammâ etiam infossos.
Septimo mense lætitiæ sacro,
Operans *Iesus* Pontifex, aram accendit, & animat :
Quis enim sine IESU algentem refovet spiritum.
Nusquam lætior ignis emicuit.
Idem elementum facem Templo attulit. funebrem, & natalem.
Itaq; Numinis ira,

Ut

Ut nobilem illam flammam vidit, extinxit suam.
Zacharia & Aggæo Consulibus,
Ezechiele Architecto,
Ipso novilunij cardine, Templum fundat.
Dum nocturna Cæli lampas, tenuior quò propior Soli,
Paria decrementis incremẽta redorditur,
Novo primum crescendi auspicium, coram Numine imminui.
Hæc inter solemnia,
Pari pietate, affectu dispari,
Ovare Iuvenes, lugere senes.
Illi novæ molis spectaculo, hi antiquæ memoriâ,
Dubites, natale in funere, an funus in natali, celebretur,
Eximio documento;
Ut culpam defleas, etiam reparatam.
Sed hem, Prisco anathemate tacti Samaritani,
Hebræorum Templum commune volunt, aut nullum.
Zorobabel nec nullum vult, nec cõmune
O qui pietatis arcem moliris!
Talem

Talem fuge societatem.
Vbi nequitia in commune, odia privatim.
Quæ omnium deterrima, quia intestina
Ardere nesciunt, nisi totam pietatem extinxerint.
Ergo mali Fratres, ut Cyri munificentiæ obstruant,
Megistanas & Satrapas commovent.
O noxia pietati politica consilia!
Quid refert pium esse Regem, si impius Satrapa.
Injustum Regem malim, quàm consulem.
Nam nocere ille potest, hic docet.
At Zorobabeli instantia non deest.
Regio ærario præcluso, suum pandit.
Talem Celerem optasset Romulus.
Felix, qui à suis opibus opem quærit.
Age quod potes, quod agis poteris.
Adjuvat facientem Deus.
Pejore decreto sævijt Cambyse post Cirũ.
Nam ille crescere Templũ vetat hic stare,
Suo in sulco tumulatum Templum ad fossam redijt.
O nubila, & obsita Dei cõsilia Quid hoc est

Ruere Templum ut surgat, surgere ut ruat?

Nescio ruinam optet, an Templum.

Ah vide quanto in quæstu sit pœnitere.

Iteratos lapsus permittit, ut crebro attritus, solidior surgas.

Nimirum diu in exordio laborat virtus:

Sæpè ad fundamenta redeundum.

Cambysi Hidaspes successit Darius.

Qui secunda Zorobabelis legatione commotus,

Tonantis Regiam reponi jubet.

Vis altum proficere? ora.

Dura molliunt calentes preces.

Exurgit jam Templum; luculentiùs quo lentiùs.

E parietinis vivunt parietes; ut è cadavere corpus.

Nunquam graviores lapides sensit Tartarus.

Nam pondere expenso, insidentem agnovit Deum.

Sic ævum risura molitio, quadriennio coronatur.

Satage ô piger;

Dum calet Divinus calor opus matura.
Brevis mora æterna tollit.
Functi demum labore, festivos eunt in plausus.
Et nova vox *Alleluja* circumsonat.
Nimirum voluptatum summa est, Deum recepisse.
Qui sui hospitis hospes, domum implet ac Fabrum.
Templo absoluto,
Diù vixit, nihil egit zorobabel.
Minora agere noluit, maiora non potuit.
Nam satis egit, qui Deum recepit.

ABIUD

ZOROBABELIS FILIUS.

GENETHLIACON.

Nascere fortunatissime Abiud
Omnes tecũ opportunitates nascũtur.

Primus extra Babylonem nasceris;
Ut Messiæ nobilitatem restituas.
Nato Templo nasceris; prima votorum materia.
O quanti locatur Numini Domus!
Pius Genitor lapides dicavit, Liberos recepit
Vetus Deucalion ex lapidibus Prolem.
Nascere Heroum sanguis; tecum Patria nascetur.
Iacuit ad hunc usquè diem Hierosolyma:
Et Dei hospites hospitio caruere
Redditi erant Patriæ ciues, non civibus Patria.
Qui post exilium exules, domicilum habebant non domum
Nascere felix Civis; nascitur tecum Neemias;
Qui auspice Artaxerxe, vere Longimano, quia munifico,
Novam Hierosolymam dabit
Frement Samaritæ, nascentibus muris mortem minati
Instabitis nihilominus audaces Fabri
Trulla, & gladio utrinq; districto,

Ut sacram operam altera peragat manus; altera protegat.
Cadent invidi surgente muro;
Suo sanguine cæmentum maceraturi
Ut miraculo sit, Civitas Pacis Bello nata,
Nascere felicissime puer.
Videbis prodigium annua memorià celebrandum,
Cum lustrante urbem Neemià,
Et abditam sanctuarij flāmam vindicāte.
Aqua pro igni reperta:
Qua resperfiatæ lapides sponte flagrarunt
Gemino itaq; miraculo,
Ignis Filia lympha, inimicum Patrem genuit:
bellicæ præsagium gloriæ,
Ex adversario clarescentis.
Nascere Musàrum voluptas; quæ tecum renascentur
Nam divinus scriba Esdra, obliteratas restituet literas
Prodi ergo in lucem fortunatissime Abiud; De tua famà securus.
Felix qui Sæculo nascitur scripto ribus fœto.

ESDRA
EX LEVI

ADMIRANDA.

Audi & mirare Viator.
Hic est ille cælestis Chirogogus Esdra,
Legum peritus, & lator.
Qui de suo Marte Astreā terris redonavit.
Nam de mentis thesauro,
Adamantinæ memoriæ commissum Penta-
teucum depromens,
Ius Divinum reposuit.
Perierant Mosis commentaria pere
unte Urbe.
Immo perierat Moses apud immemores,
Quia suæ originis oblitus Orbis,
Aut semper sibi natus videbatur, aut num-
quam.
Tanto itaq; reparatore Heroum ge-
sta revixere.

Et ipse revixit Mundus, dum suos legit natales.
Hic enim sepultam scribendi artem restituit.
Perierant humanæ artes cum scriptoria,
Nam devinctis Babylone manibus,
Nulli legebantur characteres, nisi servis inusti.
Itaque sapientia gravidum pectus
Nil parere poterat vitale,
Cum ingeniis obstetricare desierant paginæ,
Ferebantur ad aures levissimæ auræ
Et verba per auras moritura.
Hic veloci dextera fugentia verba moratus,
Acuto calamo in tabella desixit
Liquidum ævum duratura.
Certavit cũ loquẽtis lingua scribentis manus.
Novoq; miraculo,
Audijt oculus quod præpetes digiti loquebantur.
Quale portentum? in fertili pagellarum æquore,
Musarum agello!
Nigerrimum notarum semen committi;
Quod aratum calamo, sepiâ rigatum,
Legen-

Legendam doctrinarum messem festinet.
Majore ostento,
Inscrutabilia cordis secreta fidâ in pagina
præpropere pinxit,
Quæ ad amicos mitterentur Longô tractu sepositos,
Vt libri cortice involutus animus
Flumina Oceanumque trajceret.
Heu tamen plerisque lamentabilem artem,
Quibus calamitas calamus, & atramentum venenum.
Sed dira provocantibus imputentur.

ELIACIM
ABIUDI FILIUS.
AZOR
ELIACIMI FILIUS

DIALOGVS.

Quis hic? *Aliquis* Quis Aliquis? *nemo:*
Nemóne si aliquis? *Aliquis & nemo.*
Solve Hospes hos logos
Audi Viator, & tace,
Hæc miracula patrat *Humilitas*, vera Thaumantis,
Sapientum magistra, nil scire docens,
Hæc suis elementarijs in arcanum sevocatis.
Ubi nec tuba fremit, nec turba,
Illud Pythagoreum insusurrat,
Silere, & sileri.

Infra se omnia ponere: se infra omnia;
Denique se intra nihillum totos claudere.

Ita nemini notos nisi sibi,
Suo nihilo ut Philosophali palliolo involuit;
Ac Sophos demum proclamat, cum nihil sciverint, nisi nihil.
Hæc Messiæ destinata educatrix,
Ipsum nihilatura, qui omnia fudit è nihilo.
Pædagogiæ experimentũ in Proavis facit,
Quos latebrescere jubet.
Ut ignotus ex ignotis nascatur Deus.
Proinde reliqua Messiæ Gentilitas, ad Iosephum usq; siletur.
Nam pristino splendori donata Urbe,
splendorem ipsi suum fugere;
Et populari Principatu ad Pontifices misso,
Vacatione obtenta, ad virtutem diverterunt.
Ut propinquum divini Solis ortum non dubites,
Cum magna sidera condi incipiunt.
Primi Eliacim & Azor in hac Tacito-

rum Academia conscripti,
Numinis more secum habitarunt.
Immo ne sagacissimæ naris Fama quiescentes odoraretur;
Vestigia virtutum confundentes,
De suis gestis nihil constare voluere, nisi nihil.
Ac ne aliquid vixisse viderentur, tempus arctarunt in nihilum.
Supererat solum nomen, magnus virtutum index & vindex.
Nam Eliacim, redivivi Numinis triumphum.
Azor, Numinis auxiliarem sonat,
Sed hoc ipsum humilitatis artificium fuit;
Quæ tot laudes ut minueret, in angustum coegit;
Totam panegyrim uno vocabulo adstringens,
Quasi nil fuerint; nisi nomen; hoc est nihil.
Adde, quod suum ipsi nomen peremerunt,
Nulli enim stemmati insertum, oblituis in nihilo.

De-

Donec ab Arcanorum Præfe-
cto Matthæo,
De Cœli Archivis transcriptum, cum re-
divivo Messiâ revixit.
Itaq; ut *nemo* viderentur Eliacim
& Azor,
Anomalos se nuncuparunt silentio.
Præbibe hoc dogma Viator. *Ama nesciri.*
Fulminat invidia quos notat Fama.
Ab nimis multa.
Pulverem sparge, atq; abi. Tegi
isti volunt, non legi.

SADOCH
AZORIS FILIUS.

ECHO.

O verbosæ Famæ laconica Mima, Echo:
Quæ in hac speluncâ, inter Sadoci pul-
vres, exanimis vivis:

Noſtinè tanti viri coœtaneum Alexandrum? *Andrum.*

Argutè in faſtuoſum græciſſas; Debuerat, nomine teſte, hominem ſe noſcere, non Deum.

Orbem tamen implevit Alexandri nomen. *Omen.*

Nimirum uterq; Alexander Aſiæ ominoſus.

Sed alter Græciam in Aſiam alter Aſiam in Græciam rapuit.

At unde illi propago? *Pago.* Pellâ videlicet oppidulo.

Ut mirer anguſtum fuiſſe Orbem, tam anguſtè nato.

Strenuum tamen Genitorem jactat Philippum. *Lippum.*

Verbo dicis. In Patris oculo legi poterant Filij mores.

Quid enim gigneret exoculatus, niſi Cupidines?

Cæca illum ſanè furiabat ebrietas. *Ætas.*

Crudam inquis juventam, cui violentia & vinolentia

Qua-

Qualis igitur Græciæ vox fuit,
Cùm primum Classicum inflavit Macedo? *Cedo.*
Mirum ni furenti Filio cederet Patria.
Iam qualis contra Syriam advenatus? *Ventus.*
Sanè ventus; nam celeritatem comitante ruinâ,
Vi & raptim dominatur, *Minatur.*
Sic est Victoriarum helluo, bella serens ex bellis,
Dum captis dominatur, minatur capiendis.
Nam vix Tyrum potitus, ferro destinat Hebræos. *Reos.*
Reos: nam commeatus ei denegaverant, qui poterat rapere.
Quid agerent ergo Sabbatarij.
Adverso Numine militarent? *Litarent.*
Id actum: In vota & expiationes itum.
Sed age: quodnam litando fragrantius thus? *Iustus.*
Sadoci nimirum lacrymæ; nam Sadoc justum sonat

Hic

Hic ergo Solivagus, lachrymis pro thure substitutis,
Iratum demulsit Numen plorando *Grando*.
Bene. Nam disertus Orator est ; deserti fletus.
Sed interim portas attigerat Magnus *Agnus*.
O Prodigia! Iaddi Pontificis occursu,
Alexander agnus fit ex leone.
Nam fulgurante IEHOVÆ nomine hebetatus.
Substitit ad eximiam frontis notam. *Notam.*
Pridem notam. Nam quiescenti monstrata, victoriam spoponderat.
Itaq; terram petens Vatem adoravit Iudæum. *Deum.*
Immo, nam certum Numen in Vate vidit.
Quid ergo pretij tulit Deum nactus patronum? *Thronum.*
Meruit inquis, Imperium Persicum Græca pietas.
Sed dum Orbes optat, Orbem amittit,
Et

Et ille Magnus sepulchrum subit exilie. *Sile.*

ACHIM
SADOCI FILIUS.

VICES

Tu quoque modestissime Achim,
Taciturnæ Humilitatis proposito latens,
Ingenti hac virtute virtutes omnes operuisti;
Ut nemo vixisse te senserit.
Hanc tamen unam, quâ cæteras tegis numquam teges.
Cum hoc ipsum apparet, quòd non appares.
Nec latuit tuum certè sæculum
Quo fortuna, dulcibus acida intermiscens.
Alternis risit, ac flevit;
Ut nec gaudia continere posses, nec lacrymas.

Anti-

Antipontifex Manaſſe Samaritanum
Antitemplum dicavit:
Potuit diſcordiæ Templum vocari.
Ubi vota votis, & victimæ victimis
adverſæ;
Sionis cultum geminando minuerunt.
Ibi cruentus ille peculium & civi-
um tractator
Flammâ dignior, quam flammeo;
Ara erectâ, rebellium Aſylo,
*Docuit Tyrannum tutiùs imperare rixanti-
bus*,
Et Hebræos perdere per Hebræos.
Nam Reſpublica navigium eſt:
Integrum natat, diviſum mergitur.
Recreaſti te nihilominus vindictæ ſpe-
ctaculo.
Ipſum quippe Mundi raptorē Ale-
xandrum,
Herculis ſcyphus ſtatim necavit.
O lethum milite indignum!
Animam mero, non ſanguine purpure-
am, vomere.
Immo ſic mori debuit biboſus victor,
Bachi & Herculis Æmulus:
Nam

Nam utrumq; adversarium expertus,
In Herculis cratere, à Baccho jugulatur
Puto Clytus aliquis in illo scypho latebat
O philotesium craterem,
stellis donandum!
Probauit ille se scyphus Herculeum, Tyranni cæde,
Hujus igitur magnitudo, in exiguum contracta cinerem,
Vestræ locum fecit libertati
Nam ne Danielis vaticinio derogaretur,
Servi quatuor in totidem frusta Imperium lacerarunt trahendo.
Adeò Terrarum Orbis
Magno pusillus, pusillis magnus est visus
Heu! tantine fuerat ignota bella scrutari
Ignorante victore cui vinceret!
At ecce novam lacrymarum scatebram
Ptolœmeus Lagis successor,
Post Brevem libertatem molestiùs vobis jugum impegit.
Nil purpura voracius.
Hic purpuratus, post Ægyptum Syriam cupit.
Religionis imitamento sacrificium prætendens Tem.

Templum diripit.
Deerat hoc etiam miſeris, Regum pietatem timere.
Ad Aram eamdem,
Populus pro latrone vovet, latro populum devovet,
O pertinax Hebræorum munificentia?
Se nudant ut templum ornent, toties nudandum.
Quid erat aliud Sionius collis quam Barbarorum fodina?
At ne avarus prædo videretur,
Si Hebræorum gazas, non ipſos raperet;
Centena civium millia catenis oneravit.
Itaq; totum Ægypti ferrum Iudæi,
Totum Iudæ aurum, Ægyptij ſecū tulere.
Sed triſtitia lætis rurſum mutata.
Vacavit aliquando Africa monſtris?
Ptolomæo Lagidi, Ptolomæus Philadelphus ſuccedit.
Rudi eruditus, ideoq; benignior
Cujus beneficia proximus hic lapis ſervat.

IE-

IESVS SIRACIDES.

MEMORIÆ.

Æternitati·
Ptolomæus Philadelphus,
Suasore Phalereo Demetrio,
Alexandrinam bibliothecam unico libro cumulaturus.
Mosis volumen, scitosq; voluminis interpretes,
A Pontifice max.mo Eleazaro precatur.
Vt impetret captivos donat:
Et Hebræus liber, liberos fecit Hebræos.
Quantum Phalereo debeat Ecclesia vides.
Tot habuit statuas, quot annus dies:
Tot meruit, quot æternitas annos.
Immo attoniti liberti, spirantes Phalerei statuæ fuêre.

Hu-

Hujus officijs ingens miraculum vidit Pharos:
Duo & septuaginta interpretes,
In Erythræo littore domunculis discretos,
Patrium Bibliorum idioma Græcè vertere;
Tanta ingeniorum conspiratione
Vt nec de syllaba discordes sint.
Dixeris aut tot manibus unum præfuisse caput,
Aut tot capita una scripsisse manu-
Unilingues fuêre, quia unicordes.
Pretiosiorem unionem nusquam viderat illud mare,
Vnionum ferax.
Nova res, & miraculo similis,
Inter Hebræos concordia, inter Græcos veritas.
Nimirum aderat inter interpretes Iesus,
Cujus nomine veritas sibi constat;
Quæ semper eadem atq; una;
Hoc suus testâtur Ecclesiastici liber,
Qui unus omnibus consonat, & omnia dicit.
Ex uno interprete omnes disce.
O docta capita! suâ scriptili papyro
Quâ Pharij Reges coronantur, laureanda
Nec

Nec improvidè librum edidere,
Ubi turrita Pharos fidũ nautis lumen ostēdit
Nam per fallaces Rabinorum Syrtes,
Errore vario jactata ingenia,
Voluminis hujus lampas in rectam ducit;
Et Gentilitati naufragæ prælucet.
Huc proram obverte, & anchoram fige.

ELIUD
ACHIMI FILIUS.
ELEAZAR ELIUDI FILIUS.

CONSOLATORIA:

Deterrimo urgentur sæculo san-
ctissimi Heroes
Eliud & Eleazar.
Debuit tota nequitia se proferre,
Integra instauratori materia.
Ad

Ad Homines festinat salus, quia scelera ad metam.
Hostes pariter & carnifices instant.
Brevi, Martyrum sæculum est.
Quorum sanguis Messiæ prælucet, Soli aurora.
Barbarici ferri magnes Templi aurum fuit;
Toties raptum, & rapiendum.
Infelix metallum nusibi tutum, ne in Templo quidem.
Meritò pallidum, quod ubicumq; insidias paveat.
Sacra hujus fame captus Seleucus, Heliodorum immittit:
Qui Angelorum flagello tactus, intactas opes relinquit.
Ac ni Onias orasset, invenerat latro pro loculis loculum.
Succedit Antiocho felicius;
Qui Oniæ Pontificatū licitantibus vendit.
Atq; ut sacra dignitas, dignitatē amittat,
Coronam ponit sub coronâ.
Vilescente Apice quod pretio emitur.
Tum direptam Urbem motibus implet;
Octin-

Octingentis civium millibus, intra bre-
ve triduum cæsis.
Totidem vinctis, aut subhastatis.
Feralis hasta, quæ turpius ven-
dit, quam ferit.
At fœdiora per Philippum & Apollo-
nium præbet exempla.
Qui præmissâ pace bellis pejore,
Luce sacra vacantem Theatro populum
contrucidant
Et undante sanie, naumachiam faciunt
ex palæstra.
O luctuosum ludicrum, & feriæ inferijs
rijs proximæ!
Mala Ædilis Mors est: ex cædibus lu-
dos facit.
Neque hoc ludicro contentus An-
tiochus;
Certante cum Theatri arenâ peremptorum
rum numero,
Extritæ frontis Senem de-
legat,
Cujus ætas scribitur, ut vulpem de pilo
noscas;
Nomen siletur, ut totus pereat.

Antichriſtum citra calumniam
voces.
Hic aram caſtiſſimam probroſo inceſtās
Idolo,
Hebræorum reliquias â patrio ri-
tu deterret.
*Gaude pietas. Virtutes uti nubes colliſæ ful-
gurant.*
Videbis nonagenarios, fœmi-
nas, infantes.
Sacro etiam bello devotos Machabæo-
rum Duces;
Libertatem retinere, non
ſanguinem.
Vos verò integerrimi Chriſti Proavi.
Eliud, & Eleazar, in Bethlehem ſece-
dentes,
Exilium ferre maluiſtis, quàm
mereri.

ELE-

ELEAZAR PROTOMARTYR EX LEVI

CONCIO.

Hic ille est longævus Levita,
Qui à Sene Antiocheno porcinam manducare
dere jussus,
Rogantes amicos ut facto obsequio mortem
tem fugeret,
Tali concione increpavit.
Quod suadetis, amici, etiam hostis suadet?
Bona fide ad cœnam vocatis, quam Tyrannus
nus parat?
Ego perjuris faucibus suillas dapes invadam,
Hoc ipso virulentas, quia proscriptas?
Hoc ore leges violem, quo legem doceo?
Ne dignus sim bruto apponi, quod mihi
apponitur.

At

At moriar? Quid ni?
Necessarium utriq; malum minatur annosus Tortor.
Solvendum semel hoc vitæ pensum;
Quod qui perendinat, morti fœneratur diu moriens.
Non æstimat annorum meorum pondus,
Qui Morte me leviorem putat.
Nonaginta me illaqueant anni.
Hanc effugere nec possum velle, nec velim posse.
Veteranam Eleazari pietatem terga vertere?
Pulcherrimam vitæ fabulam in extremo actu corrumpere?
Sine fruge hanc frontem arabit tempus, nisi laureolam meto.
Quin si me intactum fata præterirent,
Nunc occurrerem fatis, ut patrijs pro legibus caderem.
In hoc nascimur, ut honestè cadamus.
Tunc dignum est mori, cum indignus es mori.
At nimis durus videor? erratis.
Scabræ cuti tenaciùs hærere spiritus solet.

Tamen

Tamen hunc moriendi metum pellit peccandi metus.
Hic ipse semimortuus confector meus constantiam docet.
Qui penè effertur, efferens me.
Cur ferre verbera hac ætate non possim, qui ille potest infligere?
Tam contra senectæ mores crudelitas est quam fortitudo.
Pudor sit si naturæ imbecilitas
Vitio suppletur, non virtute.
At non onerat novitas meum casum.
Iam dudum in hoc sum initiatus.
Sacerdos sum: mei muneris est sanguinem fundere;
Neque semper ferinum.
Quousq; minoribus victimis operor
Ignavus Mystes, & de alieno tantùm pius?
Tot Hostias feci, ut semel Hostia fieri discerem.
At simula; esum finge; labris illude;
Obsequij imitatione circumscribi Tyrannus potest.
Addamus & velle; quid hoc erit?
Amici simulationem suadent?

Videtis

Videte, ne fictus amor sit, qui docet fingere.
Nil simulat senectus, ne seipsam quidem.
Fidei colorem ostendunt cani
At Græcus proditor simulationem senecta suâ dignam putat,
Post fidem perimens, immo per fidem. Esto.
Nobis cavendum, ne Atticæ similem faciamus Hebræam.
Religio meretrix non est: pigmenta respuit.
Peccat non ficte, qui ficte peccat.
Ignoratis convivales amici,
Quales oculos in pectorum secreta Numen immittat.
Constant de commentario quid sapiant impermissæ dapes.
Hâc rimâ mors incessit.
Brevi. obsequi necesse est, vivere non est necesse.
Malo esse esca, quam tales esse escas.
Eamus Tyranne: nemo me trahet, omnes antecedam.
Mortem appara:
Bene cautum mihi est; non possum totus mori.

Virgas

Virgas expedi:
Solum pulverem excutient, & hunc reparabilem.
Quate, seca, reseca:
Vulnera ipsa vulnera:
Tanto ociùs hoc servitutis claustrũ perrũpes.
Rempublicam fulcire integer nequeo, fractus potero.
Valete amici: aliquando
Laudabitis quod timetis

MATER
MACHABÆA, MARTYR EX LEVI.

ICON.

Muliebris hæc Statua, constantiæ Imago est.
De nomine nihil certum;
miracula nomen non habent.

Atqui

Atqui miraculum eſt conſtans Fæmina
Saxeam Niobem fortaſſe voces.
Nam filiorum ſeptem proſpectans funera
ſic ſtetit.
Sed Niobe à Cælo, hæc pro Cælo diriguit.
Eſtincto grandævo Eleazaro,
Anus intrepida ante Antiochum ſiſtitur.
Hoc deerat ad Hebræam gloriam
Vt colus numeretur inter Trophæa
Contra legiones, Filiorum manipulum ducit.
Numerum ſonorum, atq; concordem.
Hanc gladiatoriam familiam ſanctiſſima
Laniſta erudit.
Vna die ſpectaculorum hebdomadā præbēs.
Ite *inquit :* ô meum agmen,
Hoc vultu quo Fœminam videtis.
Docete non ſolas Lacænas viros parere.
Mei liberi non eſtis niſi eſtis liberi.
Circumſtant Matrem ſeptena illa capita.
Hydram diceres ferri avidam
Clarior nulla conſtitit inter conſanguineos
invidia.
De ſupplicio rixantur :
Nec mors timetur ſed mora.
At nè perturbatè peccet Antiochus,
Or-

Ordinem tenet in scelere.
A grandiori crudelitatem auspicatur:
Vt ijsdem gradibus orba fieret, quibus fuerat Mater.
Astanti puero cibos apponit, ab Eleazaro recusatos.
Hoc sufficit, ne attingat.
Aversanti linguam præcidi jubet.
Nam prima Tyranni cautio est in linguas
Quid agis Antioche? ex lingua calamū facit
Cruentum est frustulum terram signans,
Fortiora scribet quam loquatur.
Post linguam manus postulatus,
Citiùs porrigit, quàm jubetur
Et hoc Tyrannicum est, manus formidare post linguas.
Cecidit sub securi secura dextera.
Mortua illa palma, palmam rapuit:
Et secta manus cæleste iter Fratribus indicavit.
Parum fuit indicasse, nisi vestigia signaret,
Ergo etiam pedes amputanti porrigit:
Sine his citiùs perventurus quo tendit.
O vera Hermetis effigies, recti terminos signatura

Sed

Sed hæc mortalitatis ludibria, propositi tenax
Totus & sensim obversa cute deglubitur.
Mortuos non amat Tyrannus sed morientes
Stupet triũphalis Ephebus se extra se exiviſſe
Non alio sensu, quam si dormiturus sindonem poneret.
Dicturus si posset;
Non est in cute mea virtus, hanc nunquam curavi
Tene barbare nil habes mei nisi vaginã:
Hanc etiam amittes ad me redituram.
At ne sic quidem mollitus, bulliente in olivo frigitur,
Si sartaginem audis,
Nescias, oleumne querulum gemat,
An ipso in oleo tripudiet Martyr.
Nemo sanè inter unguenta majore luxu diffluxit.
O dolorem voluptatum plenissimum?
Quid enim Martyrium, nisi beneficium malo animo factum.
Sic oleũ & operã in primo Tyrannus amisit.
Succedunt ordine reliqui;
Et exemplum capiant daturi.
Alterius oleum, alterius palestræ ceroma est
Singu-

Singuli fraterno martyrio donantur & suo
Omnes antiquæ Veritati linguas immolant.
Omnes in fidei specimen Deo dexteras donāt.
Omnes ad Olympicam palmam sine pedibus currunt.
Omnes sartaginis oleo ad Regnum sacrātur.
Vnâ omnes, septemplicis instar lychni, Matrem circumstant,
Plus dico, omnes in ultimo spiritu loquuntur elingues.
Funduntq; de sartaginis tripode oracula Delphicis meliora.
Mirantur Græci tam solida Hebræorū effata
Quibus nec suos Sapientes comparent, nisi numero.
Quæris num fleverit mater?
Non plus quam hic lapis.
Suas lacrymas alienis in oculis ridet.
Spectat suos Heroas, spectata Herois.
Seipsam in singulis miratur:
Et singulos tuetur, dum intuetur.
Afræ volucri similis; quæ alumnos obtutu format.
Sic uno die septies Mater, & Martyr;
Post septena Filiorum funera exarsit.
Et Planetarum numero addidit firmamētū

RAZIAS
EX LEVI MARTYR.

ETOPEIA.

Audi Viator, inauditam ad libertatem viam
Ducente virtute, quâ vitium est sequi.
Sperabat Eupatoris Præfectus devinctam
Iudæam;
Si Raziam ligaret.
Hic ad catenas quæsitus, confugit ad
suum gladium.
Sed non egit pro voto.
Angustiore aperto vulnere,
Quam quo ingredi tota Mors posset.
Hoc more Mors est; cita invitis, sera
optantibus.
Ergo instante Cohorte, ignavum ob-
jurgans ferrum,
De muro sese permisit:

Vox

Non est hoc ire sed præcipitare ad libertatē.
At elisis retro cervicibus, ne sic quidem moritur.
Puduit animam à tergo exire.
Vel tantæ animæ nullus exitus satis patuit.
Traijcit se per frequentiā fractus & integer;
Saxumq; pro cōcione insistens suggestui simile,
Trepidos Cives ad libertatem hortatur.
Ac ne verbis desit pondus,
Sua ipse viscera de vulnere pensilia dissipat;
Et plena manu supra populum spargit.
O vivacem fortitudinis naturam, quæ suis de vitalibus ludit!
Scrutatur secura dextera penetrales animæ sedes.
Tot altè integumentis demersa pectoris sacraria.
Quæ nemo spectet impunè, manu ducit & vulgat.
Vivis pectoribus calentes exuvias prædatur
Laceratur qui lacerat, vulnus patitur qui facit;
Et palpitantia viscera ut non sua frangit, ut sua donat.
Capite *inquit*: Cives. Hæc mea libertatis trophæa sunt. Hic

Hic animus ligari non vult, ne fibris quidem.

Vitæ nodos & ligamenta proijcio:

Quæ rostra veriore declamantis facundiâ personuerunt.

Non hæc Suadæ medulla est, sed medullarum Suada.

Superavit Actæi senis vota:

Ille loquentium pectus de rima introspicere optavit,

Hic apertus Orator.

Non tam vocem, quàm vocis organa ostendit,

Simulq; ad auditores verba mittit, & viscera

O felicem populũ, Augure libertatis Razia!

Qui suamet extа & sacrificâ manu tractato, consulens,

Omnia libera, & secura pronunciat.

Actum est de tua tyrannide Antioche:

Horum hominum ingenuitatem non coges:

Quid enim portas? abijcies;

Libertatis clavem manu tenent, pugionem.

Muros? ad libertatem murus est gradus.

Catenas? Difficiliùs est sua intestina proscindere.

Iugum? Hæ cervices frangi possunt, nõ flecti.

Hi Ine-

Inediam? possunt sine visceribus viver
Viscera ipsa exiges? Vltro ejaculantur.
Puto etiam suos nervos arcubus sufficient,
te feriant.
Ah quid Amore libertatis ingeniosius ac
vius?
Titiano immitior vulture, suũ scalpit pect
Vis amorem pingere?
Raziam in saxo pinge, sua viscera dividen
Evisceratiamoris symbolum est.
Errant qui Patr æ patrem vocant hũc Su
Magnam Matrem veriùs dixerim.
Nam latè fusis visceribus Cives amplex
Omnes liberos suos fecit.
Vtinam inspersilia hæc frusta | Civibus
nasci possent:
Nullum veriùs fortitudinis semen est jact
Voluit igitur post declarationem mori
Vt integrum animum semianimi populo l
ret.
Atqui tardante Atròpo,
Vitæ suæ filum ipse præcidit.
Et nullas Fato gratias debuit, sed si

MATH

MATHATHIAS
EX LEVI.

NEMESIS.

O Cælitum strenuissima Nemesis,
Empyrei Numinis & anxiæ necessitatis Filia.
Dic quales aculeos Levitarum patientiæ suffixeris,
Vt Martyria Marte mutarent.
Scio post enormem Sanctorum stragem,
Solitudine in Civitatem ingressâ, in solitudinem fugerant Cives.
Quâ nullâ infelicibus felicior Patria.
Tu de cælesti prætorio delapsa Virgo,
Pontificem Mathathiam in cinere jacentem sic accendisti
Quid agis cinerarie Senex?
Hoc cinere Zelum supprimis, qui æternus est focus,

Sacerdoti commissus?
Occidi cupis, cum liceat occidere?
O ingloriam fortitudinem, quæ pati tā-
tum potest!
Ergo ut vivat Religio sanguinem to-
tum dabis?
Hoc ipso peribit exanguis.
Cape in armatos arma.
Miseri fiant, qui miseros faciunt.
Sentiant hostes adhuc te vivum.
His monitis perpunctus Mathathias,
Sine Populo Princeps Pontifex sine Templ[o]
Se, Filios, familiam.
In sacram militiam contra Tyrannos con-
scribit
Tu interim Divina Nemesis,
Pro belli signo, bellum dedisti:
Commissis alto in æthere flammeorum Eq[ui-]
tum cohortibus,
Aureis inter se armis dimicantium.
Indubio victoriæ auspicio: quid enim au-
ro inexpugnabile?
Horruit tua consilia Tyranni Prætor Apell[es]
Versusq; ad crudelitatis alterum genus, [cle-]
mentiam:

Bland[is]

Blandâ ſpe Mathathiam Idolis cõciliare tentat non minis.

Sed nihil ſperat, qui nihil timet.

Hic non Deum deſerit modò,

Sed deſertorem Iudæum, Idolis adolentem, ipſa in ara jugulat:

Oppreſſurum quos impunè aluerat ignes.

Tum ferrum in Prætoris pectus intendit, cujus oculos ſpreverat;

Vt peccandi author cum peccati miniſtro plecteretur.

O meritas vices!

Sacerdos Iudici carnifex; Iudex Sacerdoti fit reus.

Neſcio ad quem pertineant hæ victimæ;

Sane Deo cadunt, à Dæmone rapiuntur.

Redijt ex his vulneribus in Religionis venas ſanguis.

Reſpirarunt Iudæi ipſo flatu, quem Prætor exhalavit.

O quantulis ex rebus quanta pendent!

Calamitas & Beatitudo, ſola pugionis acie diſtabant.

Succeſſu animoſior Pontifex,

Ad Dei partes populum vocat.

Vox classicum fuit, vexillum pugio.
Egisti sub ea signa Assideorum Academiam,
Fortissimum genus, quia Sanctissimum
Graci, ex Leonibus vulpes, ad patrias [ar-]
tes confugiunt.
Aderant septimæ lucis sacra otia:
Tum feriatum Hebræorum Martem lace[s-]
sunt Barbari.
Heu misera ignorantiæ conditio!
Iudæorum plerię ignavi quia ignari,
Sabbati quam sui tutelâ religiosiores
Cædi malunt quàm cædere.
Tu increpitâ intempestivæ pietatis morâ,
Surge, *inquis* Mathathia: Sabbatum Mar[ti]
consecra.
Quietis dies est, non inertiæ.
Nec ulla dulcior quies, quam sub palm[a]
ipsa impiorum cædes,
Festum diem faceret nisi esset.
Beasti ergo te horribili spectaculo indign[a-]
bunda Virago.
Fregisti properante curru Græcorũ cumulo[s]
Manente magnis in vulneribus orbitâ:
Ex eodem cruento gramine
Equis pabula, crinibus gramineã exhibuisti

Ac

Ac ne lætitiæ funalia deessent,
Templa cum Mystis, Idola tum Idololatris
incendi jubes:
Nec citiùs jubes, quàm incenduntur.
Quicquid irreligiosum erexit Græcia,
Ne adoretur aduritur.
Tu inter illa incendia dirum subridens.
Fruere *inquis:* Antioche, promeritâ hâc
luce.
Potes jam vero cognomento Illu-
stris fieri.
Sic *barbarum jugum excutit Ma-*
thathias.
In *cujus unam domum, Iudææ vir-*
tus translata.
Tum fatali bello confecto, fato con-
ficitur,
Palmas numeraturus, quas præmiserat.
Tu ad Cælum conversa, & mucronem
lambens:
Io *inquis:* Superi,
Nihil unquam dulcius bibi.

IUDAS
MACHABÆUS.
MATHATHIÆ FILIUS.

TROPHÆA.

Parcite tantisper undis, lassati Remiges,
Ne venerabile hoc littus illaudatum reced[…]
Insignis ille Obeliscus, Modinæo solo api-
cem imponit,
Machabæorum cunis & sepulchris beato,
Ingentes illæ columnæ armis graves
Cælo ingerunt quicquid formidaverat tell[…]
Inter hæc Trophæa Iudæ Mausoleum surg[…]
Qui sacro & militari ministerio, bis Princ[…]
Majora quàm geri possint, gessit.
Dignum corpore Animum, res gestæ doce[…]
Dignum Animo corpus, Gigantea mon-
strat lorica.
Huic pro patria lege cõtra Barbaros accinct[…]
Vni-

Vniverſa militavit Natura.
Angeli armis, Aer ſpectris, ſomnus præſagijs.
Mortuos etiam ſortitus Auxiliarios,
Ab Ozia animatur, armatur ab Ieremia.
Deus ipſe tanto Imperatori centuriatus,
Fulminea manu Fecialem ſe præſtitit.
Ut crederes Deum pugnare, Iudam imperare.
Quin ab ipſo ſtetere hoſtes.
Nam fulgurantis Iudæ obtutu dementanti,
Cæco ludo mortes inter ſe diviſere.
Hoc fuit Iudæ pugnare, funebres ludos facere
Claruit Virtus trium Tyrannorũ periculo,
Epiphanis, Eupatoris, Demetrij;
Quorum primum ſolo nomine exterruit;
Alterum pugnando exarmavit; Tertium agitavit extinctus.
Nicanorem trium Regum Prætorem, ter inſurgentem,
Primo congreſſu nudavit, ſecundo fugavit, tertio occidit.
Ab Apollonio ſanguinem exegit:
Cujus gladium Sanctorum cæde impium, impiorum cæde expiavit.
Seonem, Ptolomæum, Gorgiam,
Syro, Græco, Aſiano, exercitu circumvallatos

Dum ad spolia convolant, spoliavit.
Timotheum & Bacchidem, blanditijs quam minis ferociores;
Menelaum & Alcimum, Mitra & Galeâ male usos,
Ne semel perirent, sæpius fugavit.
Idumæis palmas eripuit; Arabibus olea concessit;
Fulminis more in obluctantia se exercens,
Octoginta millia sub Lysia,
Centum quindecim millia sub Antiocho,
Centum viginti millia sub Timotheo,
Exiguâ manu, Ogygiâ strage dispersit.
Sic numero impar, successu major, causa melior,
Bella omnia lugendo concepit, ludēdo cōfecit.
Victoriarum loca si quæris, Iudæum Orbem discurre.
Rebelles Galaaditarum Vrbes currente incendio deletæ,
Præsteris instar perpetuâ flammâ viam signantis.
Idola omnia immolata, immolatores omnes mactati;
Vt Dæmonum opprobria nunciarent Inferis
Gazara

Gazaræ præsidium Ierosolymis æmulum,
Viginti non plus commilitonibus patefactũ.
Ferox Maspha contrucidatis maribus evirata
Altissima Casphis, ideoq; ventosæ linguæ,
Civium sanguine stagnum auxit, eâ die non stagnum.
Carnion situ, Ephron civibus valleta,
Dididere impietatem, nec mœnibus, nec manibus tutam.
Ioppitarum, Iamnitarumq; malefida navalia succendit,
Fecitq; è portu Pharum, suismet navibus, metuendum.
Ierusalem septies defensam, quater triumphator ingressus:
Superstitione, ac sanguine pollutam Dei domũ
Novis natalibus dedicavit.
Æternæq; lætitiæ imagine,
Tabernaculorum festam diem quotannis reverti jussit.
Fortius nihil agere poterat: debebat & fortiter pati.
Itaq; Urbe donato Imperio, quod insolitudine invenerat;
Hebræo cultu, Græcâ pace, Romana societate

 Patri

Patriæ feliciter arrogatâ ;
Domesticis malis, ut victores solēt, extinguitur.
Ex illo tantum sanguine constitit Hominem fuisse.
Hunc igitur, dignissimo omnium loco,
Sua inter Trophæa, mœstissimi Fratres composuere :
Erecta ingenti Pyramide, virtutum metâ ;
Situ, & mole Nautis conspicuâ ;
Vt votis assuescens Iudas, Æquora placaret post terras.

IONATHAS
IUDÆ FRATER.

POLITICON.

In Iuda quid divinum robur ;
In Ionatha quid humana prudentia possit,
Viator disce.

Pa-

Parando Regno plus virium; servando plus solertiæ requiritur.

Regnabat Asiam interfector Antiochi Demetrius.

Asiam repetebat interfecti filius Alexander.

Inter Asiæ Procos meritoria prostabat Iudæa

At qui se gesserit Ionathas, dicam.

Audiant Principes majoribus interclusi.

Vrbanis tunc dissidijs agitabatur Ionathas;

Nam Iudâ cæso, ad Victorem Bacchidem Vulgus defecerat,

Et alterius Fratris cruorem sparserant Iambrenses.

Adeò leoni mortuo insultant lepores.

Itaq; in Urbe urbes erant; & nullum caput quia multiplex.

Vtrisq; imminebat jam Victor Ionathas;

Iambrensibus lanceas inter lances,

Bacchidibus tumulos inter thalamos intulerat:

Vt pari somno, accubantes & cubantes, occumberent.

Hic igitur externas rixas odoratus, civiles statim composuit:

Et fraternæ ultioni præposuit pacem.

Actum

Actum enim de imperij salute cùm intestina solvuntur.

Rebus domi compositis utrique externo videri utilis cœpit.

Exiguo quippe momento victoriæ lances inclinantur.

Quid eligeret Ionathas?

Inter geminum Martem neutri accedere inutum.

Utriusq; alea super te curret, nisi ludas

Aut unum perditurus es, aut à duobus perdendus.

Ergo æstimatis hinc illinc viribus fortiori plaudens,

Iungitur Demetrio Jonathas contra Alexandrum.

Solerter. E factionibus, urgenda semper infirmior.

Ni à Brutis doceri pudet, canes docent:

Qui rixantibus superveniunt, macilentiorem allatrant.

Sed in fœderis pretium milites petit, obsides repetit,

Quos cum Sionis Arce tenebant Græci.

Hos

Hoc statim satage, ut Mars finitimus tibi sit frugi.

Inter aliena negotia, tuum matura;
In turbido nassa mittitur.

Post paulũ; fortunâ bellicas sortes versante,
Iam fortior Alexander præmijs sollicitat Ionatham,
Pontificatu, Coronâ, Purpurâ

Iungitur Alexandro Ionathas, contra Demetrium.

Qui primum tamtum classicum audijt;
Nam velocior ut fugeret à tergo vitam reliquit.
Levem credideris Ionathæ fidem? non fuit
Norat Demetrianum ingenium, injurium, & perjurum;
In pugna comes, in pace hostis, expectabatur.
Fœdus ferierat, fœderatum feriret.

Solvit quippè felicitas necessitudinem,
quàm necessitas stringit.
At rursum mutatâ scenâ,

Demetrij Filius, Ptolomæi Soceri armis præpollens.
Alexandrum interpellat.

Iungi-

Iungitur Demetrio Ionathas contra Alexandrum.

Quem fugatum Arabicus gladius invenit.
Non fuerat melior Alexander, sed utilior.
Pelasgi omnes.
Iudæis fidem non servasset, qui oderat Iudæam fidem.
Capiendus ergo fuit, ne caperet.
Nec interim parvo lucro:
Nam vel annuente, vel non renuente Demetrio,
Hebræam immunitatem, & Iudæ fines assequitur;
Hierosolymæ arcem vindicat, minax munimentum,
Quod urbis jugo impositum, Vrbi jugum imponebat.

In æstuario non dormiendum.

Neque hic stetere vices.
Patrios ulturus cineres puer Antiochus,
Augustioribus præmijs Ionatham demeretur.

Iungitur Antiocho Ionathas contra Demetrium.

Quo statim fugato, securitati consulens,
Vrbem muris præcingit.

Hoc

Hoc agendū cum malæ fidei muneratore.
Beneficium cape, cave à benefico:
Ut suum met munus timeat si reposcit.
Poterat hic fortunæ acquiescere,
Si quiesceré posset fortuna.
Tryphon Antiochi Præfectus,
Regni dulcedine captus quod Antiocho
acquisierat.
Asianæ libertatis spe Ionatham mulcet.
Iungitur Triphoni Ionathas contra
Antiochum.
Sic callidus Heros, cum Græcis græcisans,
Inter præsentem Hostem, & futurum;
Altero alterum trudens,
Aliquid semper ex utroque libavit.
Sed heu cæcâm Polyticorum sapientiam;
Nemo omnibus horis sapit ne Iona-
thas quidem.
Quem Pelasgâ scilicet fide recepit Tryphon:
Receptum, vinculis suo fœdere strictioribus
occupat:
Occupatum cum Filijs immolat:
Et alterius oculos alterius cæde funestat.
Inclytus tamen Heros, nec Iudâ minor.
Nā si utrumq; conferas dicés.

De-

Deum pro Iuda militasse, Ionatham pro Deo.
Extinctum flevere Populi,
Magis ipsi deflendi.

ELEAZAR

IONATHÆ FRATER.

EMBLEMA.

Eleazari tumulo insculptus Elephas,
Magnanimæ mortis emblema est.
Sic perijt ut tumulatur,
Hæres paternæ perfidiæ Antiochus Eupator.
Asiam moverat contra Iudæam?
Non homines tamtum, sed Elephantos conscripsit:
Bellum non ratus, nisi Belluæ pugnarent.
Incedunt ordine horrifico mortis bajula monstra.
Premente humeros machinâ, viris pressa.

Vt arcem arci impositam putes, ferream carneæ.
Tubam & telum deformibus exerũt buccis
Totaq; Iudæorum jacula barritu provocant, cute refellunt.
Nec feræ tamtum, sed ferarũ sarcina militat
Nam barbari plus triginta, singulorum tergo impositi,
Suorum ictuum securi spectatores,
Funera laudant quæ faciunt.
Tot Bestias una gestat, neq; dixeris utra major
Quæ gestat, an quæ gestantur.
Sanè ab Hominibus Bestiæ sævire discunt.
Quippè acuendo furori illarum oculos miles inebriat.
Proposito uvæ sanguine, humanum imitãte.
Nova res; purpureo incitari Elephãtos, non albo.
Sed fortassè sanguinem sitire à suo Tyranno didicerant.
Vna præ cæteris, mole ornatuq; superbior,
Regalibus exuvijs loricata,
Regem testabatur insessorem.
Hanc Eleazar virtuti suæ scopum destinat.
Sic eũt humana: in conspicua collimatur.

Ergo

Ergo per obstantes cohortes viam rimatus;
Hinc inde ferream capitum segetem demetens,
Per hominum vulnera ad Bestiam venit.
Quam tamen invenit telis inperviam.
Nam geminæ soliditati, squammosæ accesserant bracteæ.
Armatum scopulum, aut mobile armamentarium dixisses.
Sed habent etiam maxima quâ petantur!
Succedit stylo districto Eleazar,
Cataphractæ pecudis uterum suffossurus;
Vt uno lapsu duo caderent
Tyrannus de mole ; ipse sub mole ; uterq; suâ morte.
Nam sæculi fatum est;
Bonos opprimi, malos ruere.
Procumbit furtivo ictu eviscerata Martis fera.
Evertitur prono armo ferrata turris.
Cui pusillus pugio fulmen fuit.
Sparguntur humi præsidentes Barbari.
Victor superincidentis Bestiæ ruinâ teritur.
O qualis Machabæorum libertas!
Malunt sub Bellua frangi, quàm vivere sub Tyranno,

Sed

Sed heu frustrata virtus!
In Elephanto Antiochi arma erant, non Antiochus:
Loricam telis objecerat pectore vacuam.
Hi mores Tyrannorum
Arma gestant, non animum.
Timent dum timentur.
Ergo Eleazar Antiochum petijt; sed pro Antiocho perijt Bestia:
Pro simili similis, immo idem.
Vterq; fera, uterq; duplici corde, & excors.
Sed Elephas inter Bruta *Rex est, ille inter* Reges *Brutum.*
Gaude felicissime isto errore magnanime Martyr.
De Elephanto, non Tyrannum, sed Tyrannidem dejecisti.
Habes quod optas.
Sentis ex trophæi pondere victoriæ magnitudinem,
Novo ritu triumphaturus.
Nam cæteri Elephanto vehuntur, tu ipsum vehis.
Non potes vulgari funere involvi Sanctissime confector.

Mor-

Mortem inter opima inveniſti.
Ornant te inſignia, quæ te onerant:
Et extinctus Regem ſpolias.
Nec tumulum cura; Elephanto tegeris pro Mauſoleo.
Neq; incidendo emblemati petenda procul ſegmenta:
Debellatus Elephas ebur miniſtrat.

SIMON

ELEAZARI FRATER.

DIPLOMA.

Bonum factum.
Anno Græcæ Tyrãnidis CL-XXVII Mẽſe IX
Non immemor Senatus Populusq; Iudæus,
Quantum Simonis Machabæi divinis virtutibus debeat.
Prudentiæ.

Quâ Parentis optimi judicio, cunctis mortalibus anteferendus,
Fortissimis Fratribus perpetuũ Consul assedit.
Pietati:
Quâ paterna germanaq; busta,
Honorificis molibus inclusit.
Charitati:
Quâ nutantem fraterno casu Principatum in se recepit:
Domesticis licet exemplis monitus quanti purpura staret.
Religioni.
Quâ supremo Pontificis fastigio impositus,
Profanos cum Templo animos depuravit.
Strenuitati:
Quâ sacræ militiæ nuncupatus,
Septẽ Tyrannorũ conatus, aut elusit, aut elisit
Felicitati:
Quâ Hierosolymitanam Acropolim potitus,
Pacem Hebræis insuetam exhibuit.
Munificentiæ:
Quâ Rempublicam ære & sanguine inanissimam complexus,
Suo auro publicum ferrum conflavit.
Providentiæ:

Quâ

Quâ rem agrariam maritimamq; turribus portubusq; communijt,
Vt tellus & unda tutò fulcarentur.
Majestati:
Quâ, vultu habituq; corporis Semideo similis Athenobium Tyranni emissarium attonuit.
Vigilantiæ:
Quâ Quiritiũ societate opportunè procuratâ, A Romana Aquila auxiliare fulmẽ obtinuit
Deniq; Fortitudini:
Quâ ingratissimi Generi proditorio epulo receptus, & deceptus,
Suũ, duorũq; liberûm, fidele sanguinẽ dedit.
Ob ea promerita;
Atq; ut virtutum tantarum notæ,
Æmulationi ac solamini extarent;
Hoc monimentum.
Honorarias in tabulas immortalibus literis referri,
Easq; Gazophilacij Templiq; frontibus affigi,
Decrevit.

IOANNES HIRCANUS.

SIMONIS FILIUS.

EPILOGUS.

Requiesce parumper, Viator,
Antiquioris testamẽti volumẽ ad calcẽ devenit
Cum Orbe nata orbis Historia,
In Ioannis praconio sistitur;
A pracursore Ioanne redordienda.
Idem nomen, Synagoga Hesperus, & Ecclesia Phosphorus,
Priori libro exodiũ, posteriori exordiũ prębet,
Et paginam utramq; compaginat.
Consonant enim sibi Divina: extrema primis respondent.
Æternus igitur scriptor,
Pro exacti operis colophone,

Memo-

Memoratorũ Principum virtutes in Ioan-
ne collegit,
Vt omnes in uno legentur, & legantur
Principes.
Ac ne breuitas Epilogo desit,
Triginta annorum gesta tribus verbis com-
plectitur.
Quid enim de IoanneHircano narrat?
Sicarios perdidisse, strenuè bellasse, mu-
ros refecisse.
Totum elogium, trilogio expeditur.
Plura memorare posteritas gestiet.
Quod Sororium *parricidam, ne matri-*
cida fieret, impunè dimisit.
Septimum Antiochum pace, tertium De-
metrium bello auertit.
Hircanorum superbiâ, Idumæorũ im-
pietate repressâ,
Ex ijs nomen, ex istis palmas reportauit.
Hæc vel inter pensa, canuntur,
At Cælestis Encomiastes, laudes dum sup-
primit, exprimit.
Satis ergo fastigij ad Ioannis gloriam
accedit,

Quòd ipse post omnes, post ipsum nemo
laudatur.
Eximius planè Princeps;
Qui humanis actis, divino commentario, metam ponit.
Nam pneumaticus calamus in ultima hac
cera hæsit.
Quis neget magnæ molis fuisse Ioãnis Elogiâ
Dei manum lassavit.
Hoc nẽpè exarato, respiravit divinus Spiritus,
Et feriatum calamum posuit.
Hic tu quoque respira.
Difficile est vera scribere; difficili9 audire.

NO-

NOVA
ÆTAS.

SANCTI.

Eremitarũ Camaldulen:
Montis Argentini ad Crac:

ELEAZARI FILII.

	Christi linea	*Ex Levi.*
S. Mathan.	S. Panther.	
S. Iacob.	S. Bapanther.	
S. Ioseph.	S. Ioachim.	*S. Anna.*
	S. Maria Virgo.	*S: Ioannes Baptista.*
	Iesus Christus Servator.	

S.PAN-

S. PANTHER

ELEAZARI FILIUS.

S. MATHAN.

PANTHERIS FRATER.

PARTITIO.

Auditis? ſonant divinæ tandem cogna-
tionis optata nomina,
Vicini Servatoris teſſera;
Qui promiſſus ſemper, & negatus, Or-
bis vota irritat, dum irritat.
Hic Eleazari truncus duos in trami-
tes finditur:
Quorum alter ad Virginem Martyrum,
alter ad Virginem Matrem,
Uterq; ad miraculum deſinet.

Itaq;

Itaq; insectilis Patriarcharum linea, ut Salus intret, agit rimam.
Nobilitas geminatur, ut germinet; germinat, ut geminetur.
Fæcunditatis terminus, Virginitatis fæcũditas.
Debebatur hic concentui consensus.
Ut unico stemmatis amplexu, Homini Deus necteretur;
Et redeunte beneficio, Homo fieret qui hominem fecit.
Felices Mathan & Panther tanto Nepote:
Cujus propinquâ jam luce afflati,
Divinarum virtutum fulgorem trahunt ex intervallo.
Nulla tamen eorum virtus clarior,
Quam quod suas obscurarunt virtutes.
Nam sacræ Historiæ nihil cõmisit Mathan nisi nomen:
Panther ne nomen quidem.
Quod nisi memori Africani calamo effossum lateret.
Rarum totum inter ambitiosos humilitas.
Illo enim sæculo si unquam, claritas crudelitate quæsita.

An-

Ariſtobolus, Hircani degener Filius,
Innocentem Principatum ad Regni invidiam reſtituit:
Primuſq; tyrannico diademate frontem perfricat,
(Neſcius quantum malorum ſub eâ bracteâ occuleretur)
Securiùs ut regnaret, noluit eſſe quibus regnaret.
Patritios carcere, Fratrem ferro, Matrem fame, confecit.
Nec dilato ſupplicio,
De pectoris venâ, ſanguinem vomuit.
Crudelitatis conſcientiam pro vomica devoraverat.
Huic Ianmænus, Salome Matris aſtu, ſufficitur:
Fratricidæ fratricida.
Hem quo devenerit Machabæorum gloria!
Hoſtilis olim ſanguinis prodiga, nunc cognati.
Nimirum nullum patrimonium citiùs decoquitur quàm virtus.
Rarò ad tertium pervenit hæredem.

Ma-

Magnæ mentes, amentes gignunt.
Immodesto igitur sæculo, modesti Fratres
Mathan, & Panther,
Tyrannicum fastum è Bethlehame in Galileam) fugere.
Optimũ quippe, in Tyrannos bellum est fuga.
Et in Nazarena Urbe, hoc est inter Flores,
Nazareo nidificarunt.

S. BAPANTHER PANTHERIS FILIUS.
S. IACOB MATHANI FILIUS.

NAUFRAGIUM.

Vos quoq; geminum Sidus Iacob, & Bapanther,

Mise-

Miserrimi Naufragij spectatores ex tuto
Procellarum finem serenæ lucis auguri
præmonstratis.
Tenebat Judaici Regni clavum Iamnæi
Nauticam doctior ex naufragiis
Nam male regnando, regnare discitur.
Ibit ridente malaciâ felix, ietumq; r
gni navigium.
Et æquatos velorum sinus ferente Spirit
Fazam, Ejum, Essam, Gaulanum, Se-
seuciam,
Novo triumpho alligatas onerarias
remulcabat.
Sed insolito sereno tempestas suberat
Acerbo statim letho Naviculator de-
mergitur.
Suceessit Gubernaculo Hircanus alter
Iamnæi Filius;
Idem Magister & Proreta, Rex & Po
tifex.
Hunc subvertere Aristobulus Fra-
ter adnititur.
Æquali navis periculo,
Sive geminus præsideat rector, sive
nullus.

Erat

Errat alnus in pelago: in alno nautæ.
Duobus imperantibus obtemperat nemo
Inter hæc intima navigio mala,
Externorum bellorum insana hyems supervenit.
Hesperius Zephyrus, cum Armenio Euro
Cum Tigrane Lucullus,
Alieno exitio rixantur.
Non capit sese Italicum mare:
Tyrrhenum in Eoum refunditur, & undas miscet.
Vorticosa Charybdis Antipater,
Per discordiarum rimas armorum æstum immittit;
Nauarchum mersura Aristobulum, qui clavo hæret.
Hic cui necessitas pro arte,
Demissos velorum sinus adverso obliquans vento,
Ad Pompeianam Scyllam ultro declinat:
Quæ rapido turbine.
Iudaici Regni clavum suis de cardinibus vellit:

Puppim

Puppim calcat & proram, Arcem ac
Templum:
Anchorales tuitæ fidei rudentes
præcidit,
Et fera vota dissipantibus ventis,
Legum tabulas, navigij compages,
dissolvit.
Fluctuatum deniq; nauseantemq; Ari-
stobulum.
In cæcos Romæ vortices absorbet.
Hic bis emersus, bis submersus,
Amicâ Cæsaris manu spirans edu-
citur.
Sed Pompeianorum vi fluctuum circum
fusus,
Nauteam bibit venenum.
Hic exitus Iudææ Regnum, & Macha-
bæos Rectores tulit,
Miserrimam Romanorum Pyrata-
rum prædam,
Qui sacras opes, aureasq; trabes,
Sparsa tempestatis analectâ, reli-
quiasque collegere.
Eximio documento,
Fraternis discordijs Regna naufragari.
Vos

Vos verò amica lumina, salutaresq;
Dioscori,
Bapanther & Iacob,
Virgineam è Cælo Navim, cui nomen à Mari,
Divinis mercibus onustam;
Cælestemq; Gubenatorem Iosephum,
Dexteriore alite velificaturũ, ostendistis.

S. IOACHIMVS
BAPANTHERIS FILIUS
S. ANNA IOACHIMI VXOR.

EPITHALAMIVM.

Descende Cælo ubi nihil agis sanctissime Hymen.
Duas extra cælum cælestes animas copulaturus,

Ioachimum & Annam,
Illum Regiâ, hanc Sacerdotali ſtirpe;
Ut dotali utroque apice, Nepotē in ſtituā
Inter Reges Pontificem, inter Pontifices Regem.
Age; jugalibus nodis quos Æternitas nexuit,
Corgeminum ſtringe, vel unicum divid
Ut alter Sponſus ex altero ſpicet.
Sed heu ſpinóſa primordia; initio plā
ges, dum panges.
Ultra viginti annos ſterilis ille thalamu
Nil niſi lacrymas gignet.
Sed verte ſtatim lætioribus hanc næniā
Nam ſterilis Parens,
Majorem prolem utero capiet, quā mē
Stupente rerum Naturâ,
Tam fœtam, quam fœtū extra ſuas leg
Adde novam inter fœminas laudem,
Citrà Sobolis crimen Matrem fieri.
Nam cæteræ carnifices antequā Matr
Partum conficiunt, dum concipiunt
Unoque momento,
E Cælo demiſſam Animā Orco expon
Vitam largiuntur & lethum.

Sola

Sola Maria Parentis honos, non onus,
Maternum uterum condecorabit intrādo
Nec deerunt puerperio præſagia.
Renaſcenti enim Templo naſcetur Virgo.
Alteram Dei Domū parabit Anna, alteram Herodes reparabit.
In altera Numini fient victimæ,
In altera victima fiet Numen.
Creſcet cum Prole Parentum felicitas.
Nam mutuo ſe pignorati amoris officio,
Filia ex Parentibus, per Filiam Parentes vivent.
Ita Ioachimi Penates alterum Cælum meritò voces;
Ubi Sacra Familiæ Trias,
Corporibus tripertita, Animis una;
Genitor, Genitrix, Genita,
Beabitur, & beabit.
Omnia deniq; in unum vota colligant
Longevi Conjuges ;
Cum ſeſe Numinis Avos mirabuntur.
Tanta gaudia,
Nec illi ferre, nec tu fari potes. Tace.

S. IOSEPH
IACOBI FILIUS
VIRGINIS SPONSVS.

TITVLI.

Senis hujus magnitudinem, tergemino metire Titulo.

Vir MARIÆ fuit.

Solus nimirum toto orbe ſelectus,
Viragini Vir, Virgini Virgo.
Fortunatum Conjugium,
Cui dexter Ales Angelus,
Divinitas Pronuba, Flammeum Flamen, Dos Verbum.
Unica hæc Hymenæi tæda fumo carnis
Virgineo candore non denigrato.
Jugalia hæc vincula nihil ſtrinxere præter Animos,

Nec

Nec ultra amorem ivere amantium vota.
Nec novum Iosepho, Dominæ nolle misceri.
Dubito nuptialem cælibatum, an cælibes nuptias vocem.
Nam sponsæ contubernio, sponsi virginitas geminatur.
Novoq; miraculo, forma pudicitiæ suffragatur.
Deniq; sic Palmæ nubunt.
Hinc alter ille, majorq; Titulus:
Pater IESU fuit.
Quippè naturâ Patruus, conjugio Vitricus, officio Pater;
Privignum Numē educavit, erudijt, aluit;
Et vitam si non dedit servavit;
Deumq; oculis, genuit custodiendo; toties Pater.
O quanta dignitas! Filium participare cum Deo;
Et ulnis Alumnum regere Orbe majorem:
Qui vel parendo Parentem facit.
O gratas educationis vices!

Ille servat, hic servit; & Altorem suum Alumnus alit.

Orant alij Numen, hic cogit;

Nam Patris vota imperia sunt.

Adjice postremum Titulum.

Filius DAVIDIS fuit & FABER.

Quis credat?

Regia Davidis linea in Materiario finitur;

Novæ nimirum nobilitatis Fabro.

Nam retrograda generis claritas;

A Deo in fabrum, à Fabro in Reges Avos, refunditur.

O nexa providentiæ opera!

Regalis Genealogiæ princeps Adam, postremus Ioseph;

Ille Agricola, hic Faber.

Nam lignum, peccati materiam, ille sevit, hic secuit

Haud alienum à Christi Patre mysterium.

Quid enim Deus, nisi Faber?

Tornare Orbem, inspicare montes, dolare campos,

Excidere homines, fabrilia sunt,

Verè ut dicas, Fabrum Deum, & Fabri Filium.

Rospon-

Respōdēt verò moriēti Christo hī natales.
Ut inter eamdem artem viveret, & occumberet.
Malleus, forfex, terebræ, claui, ligna;
Vitæ ministeria, Mortis instrumēta, fuêre
Eâdemq; domesticâ arte cunæ dolantur & cruces.
Suæ igitur neci nascendo proludit:
Dum ex Fabro nascitur,
Nec minor Davide Iosephus,
Avitum Regnum gerit in officinâ.
Stant illi sua imperij signa,
Fabriles secures, & lignei fasces, quos Puer alligat.
Summa illi authoritas.
Mortalibus imperat Puer, Puero Mater, Matri Sponsus.
Nec imperij nomen abest:
Quid enim Ioseph, nisi Augustus?
Itaq; uno tempore suum Roma Augustum jactat,
Nazareth suum.
At quanto dignior hic Magistratus,
Rerum Dominum domi possidere?
Solus igitur Mortalium Iosephus,

Cælum non impertivit, sed exegit.
Nam quæ alijs divina donaria sunt,
Iosepho Isagogicum fuit, & nutricia.

SANCTA MARIA VIRGO IOACHIMI FILIA, CHRISTI MATER

SCVLPTVRA.

Lauretana hæc Statua, Lucæ scalpellū sensit.
Utinam Vitæ quoque simulacrum calamo edidisset.
Sed Historiographi officium argumenti divinitas vertit.
Nam cælesti calamo in ferreum calum degenerante,

De

De scriptore sculptor, pro verâ effigie ligneam dedit;
Totamq; exanimavit historiam.
Falleris Viator, Figmentum hoc Evangelium supplevit.
Facundus codex est caudex.
Atqui diu secum cogitabundus Artifex,
Animi Idæam ligno impressit.
Audi mysteria, & mirare.
Primum, Cedri Regiæ arboris, trunco excita effigies,
Nobilitatem refert:
Quæ undeviginti luxuriosa Regibus, Virginem tulit;
Tanti Generis non tâm stirpem, quàm stipitem.
Præterea ex arescente materia sculpitur.
Nam sterili Matri ingenita est Virgo.
Quid enim mortua ex Venere gigneretur, nisi Virgineum?
Nullum in hoc Typo peccatum culpes;
Nullum in Prototypo.
Nec illud pridem Mundo cognatum.
Nam sola Maria Adami lutum non oluit.

Iam si Templo Imago, Imagini Templum dicatum;
Templis etiam colenda Maria, Templum coluit.
Cum trimula castis Aris admota,
Ipsa Deo, ipsi Deus, virgineum florem servavit;
Munusq; impetravit offerendo.
At quod Fabrili materiæ nubilis adhæret forma;
Speciosum cum Fabro conjugiū refert
Immo in conjugio cælibatum.
Nam si Statua nuberet sic nuberet.
Cernis eodem trunco,
Exsculptam cum Filio Matrem, cum Matre Filium,
Gemino, & uno corpore;
Ut dubites utrum ex alio nascatur?
Habes prodigium illud maximum,
Cum Deo genita Deum genuit:
Novoq; reciprocæ cognationis vinculo,
Dei Filia, Filij Sponsa, Sponsi Domina,
Domini Ancilla:
Cælestia humanis, humana cælestibus, compaginavit.

Sed

Sed heu brevis voluptas! Vide ut Christifera Imago,
Infantem gremio ſtringit, atque ſcalpenti porrigit.
Sic Filium, Simonis gladio ſcalpendum, obtulit Mater.
Miraris Ægyptium Statuæ cultum, colorem, ſolutum crinem?
Non aliâ ſpecie profuga hæc Aſtræa,
Herodianam Vulpeculam latuit inter Ægyptios;
Gemino Sole felices.
Sic rerum Arbiter, ne Tyrannum perderet, Filium proſcripſit.
Inſigni documento,
Excutiendos malos Principes;
Non cædendo, non cedendo, ſed recedendo.
Hoc ipſo miſeros, quod juſtitiæ deſertores Iuſtitia deſerit.
Mirum potiùs, cur dexterâ Puerum ſuſtinente,
Vix dexteræ fidens lævâ Meſſiam amplectitur.

Nam pia Genitrix, in Templo recuperatâ Prole,
Rapaces adhuc Synagogæ manus formidat:
Et inter voluptatem & timorem,
Amplexus geminat, ut affectus,
Quærit divino ut Amore flagraverit?
Habes calorem ex colore.
Fuliginoſum hoc tirnum, Amoris torrem oſtendit.
Silentium quæris? Statuam taciturnam interroga.
Verecundiam? nil oculis ampliùs indulſit,
Quàm Statua ſuis.
Clementiam? ſuſcipe prolitam Chriſti dexteram,
Veluti miſeris benè precantem.
Hanc rogavit Patens; & quicquid rogavit, irrogavit.
Sanè primum ac poſtremum Chriſti Miraculum,
A Parthenia Matre impetratum conſtat;
Ut pervicacia ſit dubitare de cæteris.
Refert jam Opificem ſcitari,
Cur

Cur discriminatis ut in funere crinibus,
Dolentem dolavit, sed erectam?
Certè sic stetit juxta Crucem, Cruce altior & solidior.
Callidè igitur fœmineam Statuam sculpsit Lucas.
Nam Filij mortem ut Fœmina sensit, ut Statua tulit.
Quin etiam Cedro ectypam Virginem elaboravit:
Simili cum Cruce ligno.
Nam Crucis instar, Cruci opposita;
Et altera alteri patibulum fuit.
Quid? ultima ejus fata nil argutiùs exprimat,
Quàm incorrupta è Cedro Statua,
Exanimati sed incorrupti corporis typus.
Æterna hæc sanctio, ut omnia pereant vel immerentia:
Damnata, quia nata.
Post omnium mortes, Mors ipsa morietur.
Adeò Parcæ, ne sibi quidem sunt Parcæ.
Sola Deipara perijt, non putruit; & in scrobe floruit.
Restabat erudito operi labor extremus,
Tri-

Triumphalis ad Cælum Heroinæ cursûs.
Hunc deniq; Imago refert,
Erecta, paludata, auro corusca.
Tali siquidem pomâ
Ad illum veniens, qui ad ipsam venerat,
Cælum addidit Cælo.
Quin operi coronam imposuit sculptor,
Dum sacrum Simulacrum coronavit
Nimirum, Cæli Augusta Terras despiciens,
Regia semper munera
Optantibus donat, ignaris ingerit, ingratis obtrudit.
Neminem relictura miserum, nisi qui velit.
Dubitas? Statuam do testem.
Ante hanc nemo vacuus rogavit;
Ne Turca quidem.

S. IOANNES BAPTISTA VIRGINIS EX CONSOBRINA NEPOS.

PRÆCONIUM.

Iam jam Numen aderit.
Adest jam Numinis Præco.
Hoc Præcone:
Nemo major, nemo minor.
Prophetarum postremus, Martyrum primus,
Solis Lucifer Luciferi Vesper,
Messiæ magnitudinem ex sua imagine expressit.
Immò Messiæ Mystes, & Christi Christus,
Mundi Lustratorem lustrali aquâ sanciunt,
Ambigente Iordane, lavaret an lavaretur.

Nobi-

Nobilis fluvius, cælesti Eridano minimè invidus.
Nam ille in cælum translatus, huic Cælum delatum.
Hem quantus: at quantulus fuit?
Tantam sanctitatem ad nihilum redegit,
Cum se Neminem *dixit.*
Tantò q; se diminuens quantò cælitùs auctior,
Cum Omnipotentia certavit.
Hic ne vinceretur, augentem vicit se minuendo;
Illa ut vinceret, imminutum vicit augendo.
Adde hoc Præcone,
Nemo taciturnior, nemo vocalior.
Vix conceptus silentium Patri indixit.
Vix formatus, Deum hospitem nutibus excepit.
Vix utero egressus, solitudinem ingressus,
Hirtus, jejunus, vigil.
Cum Angelis Angelus. Mutus cum Mutis vivens,
Quod loqueretur, tacendo didicit.
Nemo diutius infans fuit, nemo altiùs fatus.
In deserto disertus,
Et jam nihil nisi Vox.

Ru-

Rudes instruxit, avios reduxit,
Peccantes increpuit, Reges terruit.
Trunco etiam capite clamosius,
Visum se morti approbavit;
Et ad mortuos vitæ Præco descendit.
At at, procumbito Viator,
Præco siluit, Messias adest.

IESUS CHRISTUS
DEI AC VIRGINIS
FILIUS.

META.

Sistimur ô tamdem tibi Clementissime Assertor,
Sacri voluminis Alpha & Omega:
Non longius vagaturi, te contacto.
Quo enim procedat qui te accedit, ultimam rerum Metam?

Tu

Tu Aviti Generis Meta.

Matris annos in Proavis numeraturus;
Trium & sexaginta Patriarcharum Stemma claudis;
Omnium nobilissimum, quia notissimũ.
Nam patritij Stipites reliqui.
Quâ commendantur vetustate cariosi,
Simul eduntur, & exeduntur.
Tu antiquorũ antiquissimus, novissimorum novissimus;
Majoribus major, posterior posteris;
Sevisti nobilitatem tuam, & messuisti:
Verè tuam, quia à te fluxit in te redijt.

Tu Divinorum operum Meta.

Cælesti latu mortalia cælestibus nectens,
Ex Deo Homo, ex Virguncula Deus,
Quod unum deerat universitati miraculum explevisti.

Tu Temporum Meta.

Summo solstitio, nocte mediâ, anno extremo, natus;
Solis fugam, umbrarum incrementa, anni lapsum, inhibuisti;
Et geminus verè Ianus,
Antiqui noviq; Sæculi intercalaris Spectator,
Pacẽ

Pacem, uti terminales Ferias, Orbi indulsisti.

Tu Dignitatum Meta.

Quâ in Stabulo contactâ, Purpurati Astronomi retrocessere.

Nã quid ultra Bubile illud fastus explicet, Ubi superbiæ frænum est fœnum?

O novæ Astronomiæ sectanei Reges:

Cæteri Præsepe inter Stellas, hi in Præsepi Stellas observarunt.

Sollicitè igitur capitum decora ante tuos pedes projecere;

Gnari, dignitates desinere ubi incipiunt.

Tu Mosaicæ legis Meta.

Durissima jura circumcisus circumcidisti

Et inamœna Synagogæ spatia metasti.

Lapideo illo gladio pro limitaneo lapide infixo.

Tu Sapientiæ Meta.

Pharisaicam Templi Exedram duodennis evertisti.

Nam te audito, qui omnia docebant, nihil se scire didicerunt:

Et Infante Magistro, se noverunt infantes.

Tu

Tu Infernæ Potentiæ Meta.

Spectante Solitudine cum Lucifero congressus:
Avidum esuriendo strangulasti;
Et incestam illam naturam, æternæ flammæ custodem,
Malarum Vestalium supplicio de rupe impellens;
Hesperum fecisti ex Lucifero.

Tu Peccati Meta:

Iordanem intrando abluens, ut aliorũ sordes elueret,
Herculeæ instar columnæ, fluctibus demersus,
Undarum & scelerum cursum progredi vetuisti.

Tu Votorum Meta:

Patrium orbem benemerendo discurrens
Fatigato sæpius pede, numquam manu,
Supplicia à supplicibus avertisti.

Tu Mortis Meta:

Arboris ejusdem paxillo, quo Mors Adamum transfixerat,
Æquâ talione Mortem confixisti:
Quæ funestissimo exacto stadio,

Ad

Ad eumdem ſtipitem unde mota fuerat, ſtetit;
Et Adamo altero abſorpto, pridem vomuit.
Tu Gloriæ Meta:
Æneos Orci poſtes cruentâ dexterâ eluctatus,
Gementem ſub Terras Patriarcharum populum,
Ab Tartareis ignib9 ad Empyreos evexiſti;
Relictiſq; in Monte veſtigijs, quæ inſiſteremus,
Tam faciles ad te aditus pandis, ut volare ſit, velle.
Te igitur Beatiſſimam omnium rerũ metam,
Ex deſtinato aſſecutus; exacti operis curſum ſiſto:
Hoc uno rectum, quòd ad Te pervenit.
Is enim errat, qui à Te deerrat.
Hic feſtivo celeuſmate Stationẽ occupãs,
Foliorum carbaſa complico:
Et pro anchora, emeritum calamum figo
Anno Tuo 1634.

ELO-

ELOGIA
ET
EPIGRAMMATA
IN DVODECIM
CÆSARES.
SVETONII.

C. JVLIVS CÆSAR.

Lucij Cæsaris F. lux Cæsarum & Pater
Romanus Alexander, Terræ Mars,
Omnibus tàm metuendus, quàm mitis:
Pretium fecit servituti.
Victo orbe Urbem victricem orbis vicit.
Defuere illi hostes, hostem habuit Patriã
Ne deesset unquam quod vinceret.
Jngratam Patriam patrijs armis punijt;
Eam vicit invitus, quâ vixit invitâ.
Qui Romæ propugnator non regnavit,
regnavit, expugnator,
Pro Roma triũpharat, de Roma triũphavit,
Amavit tamẽ inimicam, nolenti profuit.
Sæpè à fulmine lauro servatus regiâ,
non semper:
Quem inermem timuerunt arma, armata
necavit toga:
Cessit Civibus Cæsar cæsus;
Serò cognitum luxit Patria,
Viventem hostẽ, mortuum vocavit Patrẽ,
Parricidium confessa, cum Patrem dixit.
Disce lector;
Meliùs sæpè qua non habes vides, quã quæ habes.

CÆ:

CÆSAR.

Per mare innatans commentarios gerit.

Horrida felici rũpit freta pectore Cæsar
Librũ læva regit, dextra flagellat aquas,
Dũ Mare Cæsareæ formidat verbera dextræ
Currit inoffenso tuta sinistra libro;
Dextera fit remus, navis tua corpora Cæsar,
Vela chlamys, malus læva, volumen opes
Ibitis illæsæ metuenda per æquora merces,
Naufraga non poterit tanta perire ratis

CÆSAR

Scribit suos commentarios.

Quæ modo fulmineum vibrabat dextera
Pacatos calaõs sãguinolẽta regit (ferrũ
Scribit dextra eadẽ calamo, quæ gesserat ense.
Hoste, vetustatem, deficiente, ferit.
Nulla tuæ, Cæsar, celebratæ gloria dextræ,
Aut ferro, aut calamo si caruisset, erat.

CÆSAR

Contra Iubam pugnaturus Augurium ſpernit.

Effugit attonito ſacris data victima Vate,
Nullaq; deluſis linquitur Ara focis.
Impavidus metuenda videt præſagia Cæſar,
Captaq; neglectis promovet arma ſacris.
Fortunam ſed enim, vel ſe ſe conſulit unum,
Non capit à profugo præſcia fata Bove.

CÆSARE MORTVO

Sidus novum apparet.

Sidereum repetit, cui ſe ſubduxerat Axem,
Et quæ celarat lumina, Cæſar habet.
Impia ſecretum manifeſtãt Vulnera Numen,
Stellaq; per lacerum libera corpus abit.
Transtulit imperium cælo dũ linqueret Orbẽ,
Par erat ut victo vinceret Orbe Polum.
Iam conjuratæ prodeſt injuria dextræ,
Magnum, quẽ voluit perdere, Roma facit.

D. AVGVSTVS OCTAVIANVS CÆSAR.

Patris virtutem contraxit filius Patre major.
Jlli corporis forma Imperium promisit, Animus dedit.
Privatus Imperatori similis, Imperator privato fuit.
Doluit Patria cum Principem fecit, gavisa cum habuit.
Timebat Carnificem, medicum experta.
Ad bellum natus, bellum fugavit.
Motus est Orbis illo moto quievit quieto.
Brevis pugna pacem peperit longam; abortum fecit fortuna.
Iani Templum solus clausit: Musarum solus aperuit.
Quibusdam non caruit vitijs, vitiorum severus ultor:
Quæ admittere pudebat, cōmittere non puduit;
Hoc tamtum se hominem probans, quod in humana incidit.
Qui Deus habebatur inter homines, cœpit

cæpit homo haberi inter Deos :
Demum Nolæ, volente fato,
Invictus Viris victus à Fœmina ;
Obijt sol Patriæ oriens ploratus,
ploratus cadens
Disce lector.
Quo præsente exspiraturum te putas, fortè suspirabis si absit.

A V G V S T O.

Comedenti Aquila panem rapuit.

*Dum prandes tibi furtivo Iovis armiger
Ambesas avido diripit ũgue dapes (ausu
Ab Iove conservat divisa sumere mensam.
Te similem cernens credidit esse Iovem.*

Dei Nomen iniquè assumit.

*Vno bina videt miracula tempore mũdus
Cedere Roma Deo prodigiosa negat
Na Deus humanos, dum se tenuavit in artus,
Parvus Homo ingentem se facit iste Deum.
Hic homo cum fiat, Divus non desinit esse,
Cum Deus hic fiat, non finit esse malus.
Major es ergo Deo, vel nomen fingis iniquum
Cæsar non potuit, quod potes ipse Deus.*

AVGVSTVS
Auditâ Civium clade caput ad parietem allidit.

TRūcæ vidēs Populi derisus corpora Cæsar
Aspera feminei marmora fronte petit.
Scilicet ultricem geniali vulnere niti
Pallada conatur, se putat esse Iovem.

AVGVSTVS
Veneno ab Uxore (ut putatur) propinato interit.

CRuda novercales cōmiscet fæmina succos
Cæsar, & in pateris ultima fata bibit.
Pastus vipereis vitâ fugiente venenis,
Ad lentam properat pallidus ora necem.
Nāq; hostes rabidi Furiarū ut maxima Regī
Perderet, orarunt, perdidit Uxor Anus.

CLAVDII TIBERIJ NERONIS.

In obscuro atramento clarescant gesta, si possunt:

Hic

Hic Liviæ F. Augusti Privignus
Matris mores tenuit, non Vitrici.
Acuto in pessimis ingenio,
obtuso in optimis:
Dexterã fortunã sinistrã virtutem habuit.
Triumphator aliorum sæpè, nũquam sui,
Repugnante Vitrico Matre propugnante,
Ad Imperium ab exilio venit, in exilium missurus imperium.
Tàm sceptri amans cum non haberet,
quam amens cum habuit.
Spontè se Roma Tyranno tradidit,
Tempori serviens non Regi.
Cives pressit ut aurum exprimeret.
Simulatione Protheus,
Numquã magis hostis, quã cũ blandus
manu hamabat, amabat vultu.
Capreis marcescens Romæ aderat,
ferro si non consilio:
Fame nepotes perdidit suæ famæ nepos;
A Nepote tamdem perditus obijt.
Huic lætas Populus exequias fecit.
Disce Lector.

Mores non mutat qui gradum mutat.

TIBERIVS
Etiam noctu res objectas videt.

ACcipiter ne rapax, metuẽda ve noctua fur
SitCæsar dubiũ est, est tamẽ alteruter (tu
Accipiter nil nocte videt, nil Noctua claro
Fusca die: Cæsar nocte dieq; videt.
Est utrumq; igitur: pavidæ migrate volucres,
Non vobis nox est, non benè tuta dies.

TIBERIVS
Fame occidit Nepotes.

NUtrit Amyclæũ Romana per ătra Leon
Nutrit, & Hircanæ Claudius ora Feræ,
Cæsaream lambit saturataq; Vipera dextram,
Humanas capiunt lubrica monstra dapes.
Quæris jejunos cur perdidit ille Nepotes?
Non tantas poterat pascere Roma feras.

TIBERIVS
Dum tonat lauro se cingit.

AUdit iners, metuit stridẽtia fulmina Cæ
Sulphureã nimbo parturiente facẽ. (sar

Quasq;

Quasq́ serenato temnebat sidere frondes,
Adjungit tepidis nube tonante comis.
Errasti: quin te quia cingit Regia laurus,
Regia te Cæsar fulmina concutient.

TIBERIVS
Fame perit.

ABripit expressis quãtũpetit urbibꝰ aurũ
At nequit auribor ã solvere dente famẽ
Illyrijs gravidum suspirat messibus Istrum,
Devorat optatas Cæsar, & ardet, opes.
Quicquid Romana metitur sine lege, securi
Flagrat, nec toto frangitur orbe fames.
Desine consulto tua, Cæsar Aruspice fata
Quærere; vis dicam? tu moriere fame.

CLAVDIVM CÆSAR. CALIGVLAM.

Ex clade Hæroum, ex cæde nominis ex caligine oblivionis perge vindicare Fama.

Qui

Qui in Mortis castris vitam habuit.
Nondum puer illam Miles, prius gladiũ vidit quàm Solem.
Ut Mavors ortus, ut Bacchus vixit;
Fortior infans, quàm adultus,
Præposteram habuit ætatem,
Tãtũ ut Imperiũ raperet sui ortus memor.
Tiberio vittam cum vita rapuit,
Ejus sanguine suã chlamydẽ purpuravit,
Regiam laurum messuit gladio.
Quamvis laureâ contemptâ, primus auream coronam gessit.
Aurum Imperij non laurum amans.
Deus credi voluit,
Humana vitia Deorũ cõmendans nomine,
Immortalitatem affectavit mortalis:
Demum suâ morte mortalitatẽ est fassus.
Nã inter milites ortus inter milites obijt.
A milite vitam accepit, & mortem.
Disce lector.
Fortis est non qui inter fortes nascitur, sed qui fortiter vivit.

CA-

CALIGVLA
Nascitur in campo.

CÆsar ut inclusus materno carcere sēsit
Classica nōn potuit tædia ferre moræ.
Intempestiuō discindit viscera nixu,
Sanguineamq; petit sanguine tinctus humū
In clypeo exceptus nouit volitantia pila,
Natalem gemuit se celerasse diem.
Crediderat sed enim pateras audire sonantes
Deceptum simili se videt esse sono.

CALIGVLA
Primus aureum diadema tulit.

PRimus Apollinia cōmutas fronde metallū
Cæsar, & agrifero stringis in orbe caput.
Non sano capiti fragiles per tempora frōdes,
Non sat erant nodo te meliore ligas.

CALIGVLA
De milite natus, à milite occiditur.

QUē dederūt Vitæ Martis feralia Castra
Eripiat vitæ Militis una manus.

Mars animũ dederat, sed cũ te perfide Baccho
Per similem vidit, quod dederat repetet.

CALIGVLA
Saturnalibus diebus addidit Iuvenales.

FOemineas Cæsar cum fastidire Calendas
Cæpit, & heroam sistra perosa manũ,
Saturnalitijs Iuvenalia festa diebus
Iunxit, & attonitâ distulit Urbe Iocos
Crede, nec ingratus Iuvenalia munera Civis
Accipiet: Dominum non sinet esse senem.

CLAVDIVS TIBERIVS CÆSAR.

Ante Imperium sine fama fuit, quia latuit
In Imperio infamis quia non latuit.
Clarior erat si fuisset obscurior
Hic in ãgulis gladiũ fugiẽs sceptrũ invenit
Quẽ cæsũ volebãt Patres, cæsarẽ fecit miles

Vo-

Vecors, ſtupidus,
Stultus prudentibus, prudens ſtultis viſus,
Iuris gladium tàm periculoſè vibravit,
quàm ignavè:
Calamo feliciùs quàm gladio uſus.
Avorum geſta ſuo calamo teſtatus,
Sua geſta nepotū calamis liquit deteſtādā
Triumphavit ſemel, pugnavit nunquam
Timida fortuna (ut Elephas) Victoriam
aborta eſt.
Honores contempſit carens virtute,
In hoc tantum juſtus.
Cenſuram Cenſore dignus, Dominium
ſub Domino geſſit.
Liberti libertus Uxoris ſervus,
Omnia in Imperio habuit præter Imperiū
Uxore unâ occiſà aliam habuit vindicem
Veneno ab Agrippina ſublatus.
Diſce lector.

Ignavos ſi per vim extollas, per vim deprimes.

CLAU-

CLAVDIVS

In latebra occultatus, Imperator fit.

IMperij fugiens lucem latebrosa subiuit
Cæsar: quàm Princeps, maluit esse Fera.
Cōscia mēs sceleris pronum formidat honorē
Ægra manus sceptri pondera ferre nequit.
Desine Roma Ducē nolentem velle, quid urget,
Non volet is sceptrum ponere quando voles.

CLAVDIVS.

In Imperio vitam inertem ducit.

FOeminea temerata manu regalia Cæsar
Sceptra gerēs, partū perdidit omne decus.
Regius illustrat latitātia crimina fulgor,
Quem toga celabat, prodit aperta Chlamys
Obscurat claro in solio sua nomina Cæsar.
Clarior in latebra, si latuisset, erat.

CLAVDIVS

Plures aquæductus condit.

CÆrula Rōanas quæ proluit ūda ruinas,
Cæsareo liquidum munere fūdit ebur.
Qui Tiburtinis Anio subductus azellis
Civis in Aonias se stupet ire Domos.
Quiq; per infracti peregrinus vulnera mōtis
Transfuga Romuleâ Fuscidus Vrbe fluit.
Et piger attonitus qui torpet fluctibus amnis,
Cæsar cuncta tuæ sunt monumenta manus.
Exigit undarū te Principe Roma tributum:
Terrarumq; caput, vult caput esse maris.

CLAVDIVS

Ad pugnam non exit.

I Piger, abstrusis te vecors eripe Thermis:
Iā vocat āpla tuas Barbara præda manus.
Hostibus aucta seges Romanis falcibus auget
Materiam: tantæ sunt tua damna moræ.
Providus Imperij jacturam Claudius horret,
Imperium in latebris servat, ubi dederant.

NERONIS CLAVDII CÆSARIS.

Aude calame vel scribere nomen
vel projicere
Calamis pungatur, quos gladio acuit.
Hic inter Privatos optimus, inter Princi-
pes pessimus fuit:
Regno dignus nisi regnasset.
Depressit illum fortuna dum erexit.
Molles illius mores in duris, indurueret
mollitie
Dum laurum acquisivit Regiam,
palmam amisit popularem.
Victoriam sceptro terruit;
Regiâ fasciâ eo tantum usus ut male s
num verticem ligaret,
In quem Imperium projecit Fortuna u
frangeret.
Patriæ Dominus non Princeps fuit.
Domum Augustam fecit, angustã Urbe
Matris viscera quæsivit ferro dubius a
ferrea essent;
Cui occisæ Romam fecit Rogum.
Patriam incendit ut extingueret.

Rom

Romæ demũ vitã reddidit cũ suã projecit.
Qui Nero fuit alijs sibi defuit Nero,
Injustus alijs Iudex justus sibi.
Alienum sanguinẽ quem biberat per sua vulnera regessit.
Defuit extincto Rogus.
Ignis auara fuit Roma, quæ tamtum ignẽ acceperat.
Disce lector.
Dedignatur terra tegere, qui terram dedignabatur tangere.

NERO

Inflammat Urbem.

ORbẽ Roma noßũ metuẽda potẽtia Regũ
Te facit, ipse tuas inßidet Orbis opes.
Trãquillas Genitor dederat tibi Romulus auras,
Saxea telluris ßiscera Tarquinius.
Claudius abstrusis ßexit tibi ductibus undas,
Ignea ne desint fert elementa Nero.

Dum ardet Roma Cythara canit.

NOn patriæ Cæsar lachrymis, non igne m[illegible]
Amittũt vires ignis, & ũda suas. (vetur,
Dũ videt ambustum Patriæ fumare cadave[illegible]
Exequias hilari solvit honore lyræ:
Vincere Thebani tentat miracula fabri,
Condidit ille Urbem, destruit iste lyrâ.

Matris ventrem lacerat.

MAtris ab infracto prodit fera lubrica v[illegible]
Atq; oritur Lictor filia quæ latuit. (tr[illegible]
Non oblita sui Romana est Vipera moris,
Quos oriens nequiit, frangit adulta sinu[illegible]
Frãgere non poterat tũ ferrea viscera nasc[illegible]
Fregit cum potuit ferrea facta manu.

Seipsum occidit.

VIvere Nestoreos meruisti Claudius ãn[illegible]
Nõ nisi cũ lachrymis te tua Roma vo[illegible]
Tigris erat qui te ferijt, petat ergo sceles[illegible]
Tartara; Caucaseam viscere pascat av[illegible]
Cursibus æternis illum Rota versa fatiget,
Tantaleam nequeat solvere fonte sitim.
Non Nero (vaticinor) saltẽ morieris inul[illegible]
Ille tuo, qui te conficit ense cadet.

SERGIVS SVLPITIVS GALBA.

Elogia qualia libebat audivit Vivus;
Qualia licet mortuus audiat.
Veritas posthuma Patrem non timet.
Pasiphaes filius credi voluit non Achaiæ credatur:
Non nisi ex Pasiphae fluxit Minotaurus.
Ab Sulpitijs degener, supplicijs genitus.
Neroni suffectus est Nero.
Non Tyrannum amisit Roma, sed mutavit
Fero Iuveni senex furens successit,
Immaturo putris.
Auri Scylla, gemmarum magnes.
Fortunæ simulacrum coluit, à fortuna delusus:
Tàm fortunæ quàm alijs onerosus.
Tribus liberis gerendum sceptrum dedit;
Ne pauciores Romam, quàm Avernum affligerent furiæ.
Durus alijs, sibi mollis
Timorem exegit, odium elicuit:
Tàm timore dignus quàm odio.
Milites ad alienum sanguinē alliciens ad

suum allicuit.
Dum fictis armis mortem provocat
Veris necatur.
Disce lector.
Mortem non spernant, qui mori timent.

GALBÆ
Ad pedes Victima sacrificāda fugit.

TAurus adoratas fuerat moriturꝰ ad aras
Senserat & dubiæ vulnera certa necis.
At fugit & sacro fædavit sanguine Galbam,
Gestatus bijugis dum sonat altus equis.
Quod petis aufugiū? qualē fugitiva salutem
Victima? Carnificem dum fugis ecce petis.

GALBA SACRIFICANTE,
Puer qui ministrabat repēte canescit

DUm sacra jejuno designat vulnera cultro
Ante coronatum Galba cruentus ebur.
Aureus argento mutatus canuit Infans,
In tempestivâ diriguitque nive

Infe-

Infelix Roma es, Galbæ si liqueris ensem,
Imminet en propero cana senecta pede.

GALBÆ
Bis in somnis offertur fortuna.

TE Dea Velivolo quæ transigit æquora ter-
Ut sceptrū caperes Visa rogare fuit. (go
Inde relabentem cum jam te cerneret annis,
Se tibi rapturam; quod dedit ante monet.
Te Juvenem gemmisq; levem fortuna ferebat
Ditior & senior sit gravis. Est mulier.

GALBÆ
Emortui caput hastâ circumdatum saxis petitur.

FAma est in gla liū conspectâ Gorgone Sa-
Viscere torpenti diriguisse Viros. (xum
Prodigiū majus: quod summâ devehit hastâ
Lixa caput, longê saxa animata vocat.
Infernæ majore Domus tortore sonabunt:
Quarta Erebum, major Gorgone, dira petit.

M. OTHO SYLVIVS.

Sylviorum Sylvestris palmes.
Paterni animi tenax, pecuniæ prodigus hæres,
Auri avidus, ut evomeret.
Quæsturam gessit, quæsituram potius.
Neronis intimus, intimè Nero fuit.
Dignus qui Neroni succederet est acclamatus.
Non tamen à Nerone Regnū accepit ut Hæres,
Quo illud furaretur ut Nero.
Pari facto cum Nerone accepit, pari fato dimissurus.
Aere alieno obrutus
Sceptra accepit, ne periret,
Perijt, quia accepit.
Faces Civiles suis odijs accenderat,
Debuit suo sanguine restinguere,
Qui in adolescentiæ otio senuerat, senectâ non eguit:
Suorum scelerum ultor fuit:
Oculos sibi priùs effodit:
Parva jactura, cum ijs non uteretur.

Cæcus

Cæcus deinde cæcã mortẽ quæsivit ferro,
Non tamen cæca erravit manus.
Disce lector.
Malis si desit Carnifex, sibi non desunt

O T H O

Diti sacrificans, litat: quod dirum erat.

SI tua Semideum Patri cadat Hostia Cæsar
Tabida fumosis ignibus exta sonant.
Si Diti cadat ante aras: jã Mulciber insons
Integra sincero viscera dente vorat.
Infœlix Cæsar! vel sint tibi numina lævæ
Vel dextræ, ipse Dijs Otho sinister eris.

Rapax est alieni.

CLaude flagellatas mercator marmore gazas
Othonis penetrat marmora clausa manus
Turbato concede mari tua lucra Britanne,
Extrahet immersas Cæsaris astus opes.
Si pedibus, quã tũ manibꝰ valet, Otho valeret,
Aerias cursu vinceret iste grues.

OTHO

Priusquàm se occidat oculum sibi confodit.

Omni Sororem Vulgus ut mortem vocat,
Dormire cogit Otho quos cogit mori:
Quin ipse cæde Civium lassus gravi,
Tamdem repositis otium telis petit:
Isti nec repente: jam recedant Aulici:
Dormire vult, cæpit fenestras claudere.

OTHO

Seipsum occidit.

Mille Tyrannorũ Cæsar tormẽta mereris
Et tamen est crimen si tibi tela paras.
Te quicumq; necet pius est, tamẽ ipse scelestus
Es si te ferias; est scelus esse pium.
Te damnat cælũ, te conscia Tartara damnãt
Es reus, at lictor non potes esse tui.
Qua malus es Cæsar? quæ te mala numina
Crimine? si pietas te facit ipsa reũ. (lustrẽt

AVLVS VITELLIVS.

Se à Fauno originem trahere putavit.
Iure quidem;
Nisi ille semiferus fuisset, hic totus ferus.
Adolescentiam ne quæras, Capreis in
otio perdidit.
Ætas virilis notior fuit, non melior.
Auri succinũ, aurũ, etiam ex Tẽplis traxit
Dijs auferens quod Scortis daret.
Præses scelestorum præsidium scelerum,
Famam fœdavit filij sanguine.
Imperium ex Othonis cinere collegit,
Quæsitum diu, mittendum cito.
Vitæ dispẽdio parvũ mercatus cõpendium
Cæsaris nomen recusavit,
Cæsarianæ virtutis augurium fugiens.
Perpetuo Consul, perpetuo inconsultus:
Fami non famæ consuluit,
Dijs, sacra gulæ sacrabat.
Fucus Imperij frugem perdidit:
Ut fucus in purpuræ Rosa cito perijt.
Statim privatus Imperio, qui privatus
semper fuit, non Princeps.

Per urbem raptus, risum insanis dedit moriens;
Qui sanis lacrymas dedit vivens.
Morti sacratꝰ est vitellꝰ, ut Martē placaret.
Disce lector.
Imperium mali etiam adeunt, boni tamtum tenent.

V I T E L L I V S.
Mendacissimus est.

Cū gereret tumido te Cæsar, viscere mater
Quid gereret fertur consuluisse Deas.
Iuno vir inquit, erit nō vir sed fœmina Pallas,
Utraq; decepta est, semivir ille fuit. (dixit.
Haud reget, hæc regnū, regnum, reget altera
Utraq; decepta est, haud regit, haud regitur.
Prima, peribit aquis: sicca, hæc, tellure peribit
Utraq; decepta est, cæno humilis perijt.
Quem non decipiet dupl ci Vitellius ore,
Quando fatidicas decipit ille Deas.

VITE-

VITELLII

Capiti Gallus in foro insedit.

Ausoniæ dũ jura dabat Vitellius Urbi,
Imminuit capiti præscia Solis Auis.
Insidias caue dispositas, jam tela parantur,
Missa tibi Volucris nuntiat, ut Vigiles.

Ad scalas Gemonianas occiditur.

Raptus ad infames Gemoni sãguine scalas
Improbe, Romani scena furoris obis
O quicumq; tibi similis se extollere Regno
Ambit, per similes surgat in Astra gradus.

In Tiberim proijcitur.

Phœbeũ Phaeton se credidit esse nepotem
Aulus item sobolem, se putat esse Deum.
Ille furens Patrij petijt moderamina Currus
Hic petijt Patriæ flectere fræna suæ,
Ille animã Eridanâ flãmasq; extinxit in ũda,
Sorte pari Ausonio mergitur iste Vado
Hoc variat sortẽ; lachrymat Phaetõte cadẽte
Populus, at ridet, dum perit hic, Populus.

ELA-

FLAVIVS VESPASIANVS CÆSAR.

Tertius Divus, secūdus Augustꝰ, Primus Pius.

Afflictæ Urbi eandem datus,
Solus Præcessore melior.
Solus ad Imperium evasit, non invasit.
Solus à vita discessit, non fugit.
Romam Romæ restituit, sanam fractæ.
Dignitatem imperio dedit cum accepit.
Patriæ verus Parens, quia verus Filius.
Tēplū pacis excitans tēplis pacē reddidit.
Ad spectacula Theatrum dedit.
Spectaculum se ipso nobilius dare non poterat.
Dignus spectari quem cæci etiā spectarūt.
Dignus Imperator quo jubente Claudi currebant.
Iniquis æquus, injuriarū morsus linivit oblivione.
Hierosolymæ ut fores clauderet, Iani fores aperuit.
Ut pacem pareret, nupsit Bellonæ.

Sce-

Scepetri caduceo pacis
somnum indixit ocij.
Sed hem sero datus, cito rapitur.
Cessit divino fato, qui excessit humana
facta.
Stans obijt.
Mortem terruit cum animam efflavit.
Disce lector.
Principem decet stantem mori.

VESPASIANVS

Amphitheatrum condit.

(ripis
QUis quis Erythræis animat properantia
Marmora? quo rupes nudaq; saxa Solæ
Oceano mirante Paros procul innatat omnis:
Currit in Ausonium terra Pelasga Mare.
Heu quæ Romuleâ moles se se erigit Urbe!
Proxima marmoreus sidera pulsat apex.
Naufraga sidereæ minitatur machina puppi,
Pallidus & pavidos Sol retroegit Equos.
Vel tua, vel superũ sunt hæc miracula Cæsar,
Orbis enim in primo clauditur Orbe novus.

Comi-

Comicos introducit.

REddidit Ausonijs scurrilē Cæsar arenā
Et repetis solitos Histrio salse jocos.
Provocat alba chelys cordacē carmine saltū;
Prima theatralis jura Bathyllus habet.
Migret Oræsteus, Tragicæ concedite Musæ
Scenam alijs: regnum Vespasianus habet.

Portentum videt.

AEra per vacuum cernis pendere bilācem
Ante Palatinas Vespasiane fores,
Altera crudelem pensabat libra Neronem,
Altera te mitem pendula concha tenet.
Par onus utriq; est; pendetis lancibus, æquis
Tàm ferus es Cæsar quàm fuit ille pius.

Viso Planetâ crinito jocatur.

QUi rubet infausto fecialis crine Cometes
Barbaricum Regem cui coma lōga vocat
Sic rasus loquitur, fallens sese omine Cæsar:
At vatem occidit flammea stella suum.
Flava hæc Cæsaries Flavi est mihi noxia Cæsar.
Odit enim rufum Stella comata caput.

TI-

TITVS VESPASIA-NVS CÆSAR.

Flavij Vespasiani imago.
Patriæ se Patrem pro Patre dedit.
Ante Imperiũ ignavus, molestus, crudus,
In Imperio gnavus, modestus, clemens.
Relictos Patris mores in solio invenit;
Vapor elatus stella fulsit.
Exuit animum cum Purpurã induit.
Lupus invasit regnum evasit Pastor.
Priùs aurum omne voluit quod amavit:
Tum illud donavit quod voluit.
Priùs ferro corpora, tum animos auro
figere didicit.
Munis officijs, in immunes officij,
Patris incępta perfecit Patri,
Hierosolymã victã victimã sacravit famæ.
Suum scripsit nomen cum Urbem delevit
Tanto animo breve Imperium fuit,
Quod diu meritum biennio liquit.
Breve Regnum cupiebat Roma cum
illum accepit,
Longum cupijt cum amisit.
Disce lector.
Non semper fortuna non mutat mores.

TITVS
Imperio accepto fit melior.

CRudus eras Cæsar privatâ degener Æde
Ductus ad Imperiũ mitis es, & melior.
At tuus in Patrio germanus limine clemens,
Omnibus, in Regni per fidus arce furit.
Virga Caducæus artes num Regia servat?
Efferat en mites, mitigat una feros.

Templum Hierosolymitanum inflammat.

(flammam!
HEu heu bacchãtem quæ frenent æquora
En alitur Templo depereunte focus.
Frigida Romanæ serpunt per marmora tedæ:
Nulla homines flectunt vota, nec ulla Deũ.
Flãma profana sacrũ conatur perdere fanũ
Maxima mox parvum tepla cadaver erunt
Prodigus Isacidum Cæsar cupit esse Sacerdos
Non tamtum vitulos, integra templa litat.

Bis venenum bibit primò impune secundò obijt.

Hostili medicata manu cū cacuba sorpsit,
Titus, inoffenso viscere monstra tulit.
Intrepido attonitus sub pectore torpuit āguis
Immemor ipsa sui mors alimenta dedit.
Fraterna medicata manu cum cacuba sorpsit
Irruit in tumidum vipera fusa jecur.
Per cava serpit hyēs venarū claustra, repertis
Mors subit auxilijs, victaq; vita fugit.
Disce novum virus cum nō vis ulla veneno est
Iratam Fratris (Thessala) quære manum.

Statim ab Imperio accepto obijt.

Aurea regalis tetigit tum pondera sceptri;
Titus, mortiferâ falce recisus obit.
Vitam vita fugat; jam cedro laurea cedit:
Degener ad feretrum purpura pompa fuit.
Invida tum rectum viderunt Tartara Regem,
Ut regeret sedes hunc petiere suas.

FLAVIVS DOMITIANVS.

Sub malo punico natus ad malũ publicũ,
Ex Flavio Vespasiano.
Quam malos ramos bonæ radices agunt!
FelixGenitor erat, si tã fœcũdus nõ fuiſſet
Hic antea fortis, in Regno marcuit.
Purpuram Neſſi ſanguine tinctam induit.
Capitolium intravit ſemel, non ductus,
ſed pulſus.
In Theatro bellator, ſpectator in campo.
Fratrem ſuſtulit, ut ſe extolleret.
Gemuit rurſũRoma, inducias experta non
pacem.
Sub Principe legibus vincto, reſpiravit
ſoluta:
Sub ſoluto vincta, fuit Serva.
A fratre uno vitam mortem, ab alio acce-
pit Imperium:
A Patre medicinam, & vulnus.
Scenã interdixit Hiſtriones, ſolus Hiſtrio
daturus ſcenam.
Hoſtibus Muſca, Muſcis Hoſtis fuit.

Gladi-

Gladium prævidit, culpas videns suas;
Non tamen vitavit.
Disce lector.
Prævisa mors malos terret non corrigit.

DOMITIANVS
Muscas venatur.

Terribili armatus ferulâ volitātia Cæsar
Agmina Muscarū provocat, urget, agit
Pugnat nigra Phalanx, telum gerit ore tubaq́;
Ipsa sibi telum, dux, eques, & lituus.
Cæsareæ sed enim succumbit copia dextræ,
Parvaq́; non parvum corpora vulnus habēt.
Apula nativis spoliantur compita monstris,
Muscarumq́; genus perdidit una manus.
Quin domitis de more feris jamCæsar ovasset
Sed quæ axem traberet musca nec una fuit.

Vites recidi jubet.

Sola Ceres profugo luget viduata marito
Negligit arentes pectore flava comas.
Vitiferum probibet frondescereCæsar Iacchū
Pulsus ab ausonio Margine Liber abit
Scilicet humano se postquam sanguine Cęsar
Proluit ista, sitit pocula; vina fugit.

Ante

DOMITIANI

Ante mortem cornix loquuta est.

HOrrida Tarpeio crocitans in marmore cornix
Edidit humanos prodigiosa sonos.
Prodigijs turbata nouis tota horruit Aula,
Præsagam metuit Domitianus Auem.
Quid metuis fera cũ loquitur miracula Cęsar
Tam consueta times? non tu etiã loqueris?

EPITAPHIUM.

EXcisa truncis germina immersit ferox
Hydra superbior Virorum Carnifex.
Cæsar fugit cædens, dein cæsus perit: cum
Horret calentem strage marmor: postquã
Mors hic momordit reddita est crudelior.

CAROLVS EMMANVEL DUX SABAUDIÆ.

Diu post obitum desiderabitur, qui desiderari ante cæpit quàm nasci.

Illum quippe infœcunda jam Mater votivum susceperat,
Ut principum prodigiū prodigio nasceretur;
Nam principes Natura donat, Heroas Deus.
Maximo itaque genitori major successit infans,
Ut annis acerbus, Imperio maturus.
Alterius gremio gerebatur; & populos gerebat alis.
Sensit divinā indolem Philippus, cum sibi generum ascivit.
Toto enim orbe circūlustrato nihil majus Carolo invenit.
Quam auspicato conjugium cesserit proles docet;
Si Mars Minervæ nuberet, tales nascerentur.
Novem edidit liberos quàm sublimitate cælos æquaturos.
Solent amorum tedæ, armorum tædium afferre,
At ille de conjugali thoro, ad subjugandos perduellium toros degressus,
Amorem Marti initiavit.

Exin-

Exinde Carolum nemo vidit nisi armatũ
Nam Regnis majoribus inclusam fortitu
ditionem.
Timeri debuit ne timeret.
*Eò metuendus omnibus, quod neminem me-
tuebat.*
Arces longè munitissimas expugnando,
desertissimas propugnando.
Bella cum magnis Regibus,
Imparibus armis semper concepit, pari-
bus semper conditionibus confecit.
Nunquam victus nisi proditione nun-
quam victor nisi virtute,
Nec ingenium, ut solet oppressit galea
Nam æquè ingenij ac ferri acie bonus.
Ita sapientibus Apollineã, uti Militibus
Martiam præripuit laurum:
Incertumque fuit
Magisne calamo, an gladio invicta sit
Regum manus.
Prudentiâ tam perspicaci, ut callidior
quibusdam sit visus
*Ignorante vulgo finitimum Regnum poten-
tioribus invisum,*
Tutiùs astu, quàm hasta servari.

Ac

Ac geminis anguibus Mercurij virgam interponi
Regiæ demum virtutes,
Quæ in alijs fuerunt singulæ, in uno Carolo sunt singulares
Sed omnium maximam magnanimitatem solus totam excepit.
Nam sæpe læsus, semper lætus
Docuit, nihil contra fortitudinem posse fortunam.
Itaq; hanc omnium postremam virtutem explevit
Nam dextram Cæsari datam ut servaret,
sinistris armis circumventus,
Maluit inter arma ferè septuagenarius occumbere.
Dixeris infectum bellū cōsultó reliquisse,
Nec victori Amedæo Filio, caduca illuxerunt fulmina.
Cum gladiatorios videlicet ludos præbente fato.
Gemini Martis asseclæ
Collatus & opinola,

Ad Caroli Inferias pro victima ceciderunt.
Gratijs vero lugentibus,
grato dictante genio,
Magno Mœcenati suo
hoc Elogium efflevit.

Emmanuel Thesaurus Comes, & Magnæ Crucis Eques Sanctorum Mauritij, & Lazari.

